

kiezingen in de Staat Victoria, waar het op aan kwam, werden achttien Labourmannen gekozen, onder wie Frank Ashton, Bob Scott en David Garside zelf, die weer in de politiek gegaan was om John West te helpen.

David Garside had eerst geweigerd zich kandidaat te laten stellen voor de Labour Party en de gelofte te ondertekenen. „Verdomme nog aan toe! David Garside vertikt 't een gelofte te ondertekenen en zich de wet te laten voorschrijven door de kongsie van de Bond van Vakverenigingen!”

John West hield echter aan. Er was verandering gekomen in hun verhouding. John West was nu Garside's beste klant. Garside moest doen wat hem gezegd werd, net als alle anderen die op de West-loonlijst stonden. Eén van de achttien gekozen Labourmannen kwamen er door het geld dat John West in de zaak gestoken had. Er waren twaalf Liberalen in het nieuwe Parlement. John West had een kans op dertig stemmen als de nieuwe wetsvoorstellen ter bestrijding van het illegale wedden in behandeling genomen zouden worden, maar de Premier Bond had een groep van zes en dertig Conservatieve leden achter zich. De toestand was nog steeds gevaarlijk.

„Op welk paard hou jij 't in de Caulfield Cup, Jack?” vroeg iemand uit een groepje arbeiders op een morgen aan John West toen hij voorbij kwam op weg naar de City Tattersall's Club.

„Mijn paard, Whisper, wint 'm zo goed als zeker, antwoordde hij goedmoedig in een joviale opwelling.

„Dank je wel voor de tip, Jack. Ik zal er een paar shilling op zetten.”

„Geen kwaad idee. Als we hem in conditie kunnen houden zal hij 't wel lappen.”

John West had inderdaad alle redenen erop te vertrouwen dat Whisper de cup zou winnen. Hij was bezig met een plannetje om de race zo te 'organiseren,' en een zo grote slag te slaan, dat het fortuintje dat hij verdiend had aan de zege van Plugger Pete Manson in de Australische Wielervedstrijd er kinderspel bij was.

Whisper was een vijfjarig veelbelovend renpaard, dat John West onlangs gekocht en aan de zorg van een van de beste trainers had toevertrouwd. Hoewel het paard een outsider was, had John West over heel Australië opdrachten geplaatst in de verwachting dat het hem lukken zou de jockies van een paar paarden die hoger geklasseerd stonden om te kopen. Hij had zijn personeel in de toto en de Club opdracht gegeven geen te hoge kansen tegen Whisper aan te bieden, maar zoveel mogelijk gokkers door te sturen naar Sol Solomons.

Toen hij de Bourke Street heuvel afliep speelde zich een hoogst eigenaardig toneel af in de lounge van de City Tattersall's Club. Een stuk of twaalf van zijn bedienden hadden zich opgewonden geschaard om Barney Robinson, die hun een stukje uit de *Argus* voorlas.

John West had de *Argus* niet gelezen. Hij noemde het een 'rotblad voor Tories en zedeprekers'. Het was de enige krant die niet bij hem thuis werd bezorgd. Het artikel dat Barney voorlas was wel een bewijs voor de gegrondheid van zijn haat. Het had tot opschrift: DE GOK-MANIE, en als onderkop EEN TERREURBEWIND. Het bevatte een gedetailleerd verslag van de methodes die gebruikt werden om John West's gokgelegenheid veilig te stellen.

Barney was bijna klaar met het voorlezen van het artikel. „... zijn geweldplegingen zijn zo doeltreffend geweest dat niemand bereid gevonden is een getuigenverklaring tegen hem af te leggen die genade zou vinden in de ogen van de rechter. De door O'Flaherty in dienst genomen mannen zijn keer op keer op weg naar huis geschaduwd en hebben brieven over de post gekregen die de afschuwelijkste bedreigingen inhielden. Dat zijn de methoden van mannen, wier enige doel is geld te slaan uit de... uh... sus... uh... sus... susceptibiliteiten van de mensen om te gokken,” bracht Barney er met moeite uit en legde toen zijn gehoor uit: „dat betekent goklust.” 'Het verleden van sommige van de mannen die... hm... sommigen hebben vonnissen ondergaan, en anderen zijn in de gevangenis gegeseld.’” Barney wierp een blik op Arthur West, op wiens lippen een dierlijke grijns lag. Plotseling schreeuwde Bloemkool Dick: „Jezus, kijk

hier 's! Ze hebben er onze strafregisters in gezet! Hier staat: 'de strafregisters van twintig van de mannen.'"

„Wat zeg je me daarvan?” zei Piggy. „Hier heb je het mijne ook: 'één vonnis wegens in gemeenschap gepleegde beroving. Twee jaar dwangarbeid.' Godzammelazeren!” Arthur West ging met een somber gezicht zitten. Paddy Woodman masseerde zijn schedelhuid heftig en merkte op: „Nou, je zou zo zeggen dat de zaken er wel op vooruitgaan door een beetje publiciteit.”

Zijn opmerking werd genegeerd terwijl de anderen zich om de sofa verdrongen en aan de krant trokken.

„Hier heb je het mijne. Valse handtekening, zes maanden. Voor heling van gestolen goederen, achttien maanden.”

„Eéntje is drie en dertig maal veroordeeld! Godallemachtig, wie zou dat zijn?”

„Waar staat het mijne? Laat mij ook 's kijken.”

De krant werd verkreukeld en Barney schudde hen van zich af en stond op.

„Hier,” zei hij, „ik zal 'm op de grond uitspreiden, dan kunnen jullie allemaal kijken. Ik heb een blanco strafregister en mij interesseert de zaak dus niet.”

Al had Barney geen aandeel aan het 'schrikbewind', toch voelden hij en Florrie zich niet op hun gemak. Slechts het feit dat Barney opdracht gekregen had een paar advertenties voor bokswedstrijden voor John West op te stellen was oorzaak geweest dat hij geen gehoor gegeven had aan Florrie's herhaalde eisen dat hij voorgoed met West breken zou.

Barney streek de krant glad uit en spreidde hem op de grond uit. De mannen die achter de sofa stonden drongen naar voren en gingen om de krant staan; sommigen knielden, anderen steunden op iemands rug en rekten hun hals uit. Paddy Woodman zei tegen Arthur West: „Wat zal Jack hier over te keer gaan!”

Op dat ogenblik kwam John West de lounge in.

„Ik zeg je dat ik 't ben!”

„Nietes, ik ben 't. Jij bent nooit de bak in gedraaid voor aanranding.”

„Hier sta ik. Zes maanden — diefstal. Drie jaar met dwangarbeid en geseling voor bedreiging en geweldpleging. Dat klopt.”

Zo ging het maar door, terwijl Arthur West en Paddy Woodman met mismoedige gezichten op een divan zaten en Barney Robinson op een stoel aan de andere kant van het zaaltje in zijn geliefde encyclopaedie zat te lezen.

John West overzag het toneel vol weerzin en met opeengeklemdde lippen. „Als jullie klaar zijn, zouden jullie de boel boven misschien op orde kunnen brengen!” onderbrak hij hen met verheffing van stem.

Het lawaai hield op; de mannen die op de grond zaten stonden op als kleine kinderen die betrapt waren bij het bakken van zandtaartjes uit modder, en slopen zonder een woord te zeggen de trap op, terwijl de *Argus* verkreukeld op de grond bleef liggen.

John West raapte de krant op, vouwde die zo netjes mogelijk op en stond op het punt hem op een stoel te gooien, toen Arthur zei: „Lees 'm liever, nu je toch bij de hand bent. 'Een terreurbewind,' staat er.”

John West vond het artikel, las het door, verfrommelde de krant woedend tot een prop en gooide die op de grond. Toen zei hij heel bedaard tegen Arthur: „Ga mee naar boven.” Daarop wendde hij zich tot Barney: „Zit nou 's één keer niet met je neus in dat verrekte boek en ga ook mee naar boven. Ik moet je spreken over de bokswedstrijd tussen Bloemkool Dick en Sqeers.”

„O.K.,” antwoordde Barney en zette het boek voorzichtig op zijn plaats in de boekenstandaard. „Ik heb de advertenties al klaar.”

John West had een contract gesloten met de veelbelovende zwaargewicht bokser Bert Sqeers, en had bij gebrek aan een betere tegenstander Bloemkool Dick uitgekozen als diens eerste slachtoffer.

Bij het naar boven gaan zei Barney: „Gek hè, Jack, gisteren heeft een knul tegen me gezegd dat Sol Solomons het idee heeft dat zijn paard Gladstone een goeie kans maakt in de Caulfield Cup. Hij stuurde zijn gokkers hierheen om er bij jou op te wedden.”

John West fronste zijn wenkbrauwen en vroeg: „Is Frank Lammence binnen?”

„Ja Jack.”

„Wacht dan een ogenblikje in mijn kantoor. Ik moet die

advertenties even bekijken. Ze moeten de indruk maken alsof Bloemkool Dick Squeers partij kan geven."

Hij ging met Arthur een van de beide kantoren op de bovenverdieping, naast de grote speelzaal, binnen.

Frank Lammence zat achter de tafel. Hij was jonger dan zijn werkgever, lang, somber en mager. Toen de gebroeders West binnen kwamen stond hij op. Hij was een rossig type en droeg altijd bruine kleren. Zijn manieren en bewegingen waren afgemeten, op de grens van gewichtigheid.

John West vertrouwde deze man als geen ander. Hij had al het bewijs geleverd dat hij efficiënt, geraffineerd, gewetenloos en zwijgzaam was. Hij had de City Tattersall's Club tot een wettige vereniging gemaakt met zichzelf als secretaris en Sugar Renfrey als voorzitter.

„Heb je de *Argus* gezien, Frank?" vroeg John West.

„Ja, Mr. West, hier heb ik een exemplaar voor U." Lammence ging weer zitten en overhandigde John West een krant.

„Ik heb 't artikel gelezen," zei John West, „en je moet er achter zien te komen wie het geschreven heeft; dan kunnen Arty en de anderen met hem afrekenen."

„Zeer zeker, Mr. West. Ik was al van plan U in die richting te adviseren. Als wij een dergelijke kritiek ongestraft voorbij lieten gaan, zouden we geen ogenblik rust kunnen vinden."

Lammence had er zich op toegelegd uit te knobelen hoe de gedachtengang van zijn baas zou zijn en zich daaraan dan aan te passen. Hij had besloten zich onmisbaar te maken bij John West: zijn rechterhand te worden. Hij ambieerde geen prominente rol; hij hield van macht achter de schermen en sinistere kuiperijen. Hij was gewoon John West's wensen zonder gewetensknagingen en zonder vragen te stellen uit te voeren.

„Wat zullen we met hem doen, Mr. West?" vroeg Lammence.

„Het kan me niet schelen wat je doet, als je maar zorgt dat hij dergelijke artikelen niet meer schrijft."

„Komt in orde, Mr. West; laat U 't maar aan mij over." Toen John West weggegaan was om Barney Robinson weer op te zoeken in het kantoor daarnaast, zei Lam-

mence tegen Arthur West: „Ik zal inlichtingen inwinnen op het bureau van de *Argus*; daarna kunnen jij en de boys aan de slag gaan.”

John West stond met Sugar Renfrey voor de tribune in de voor de leden gereserveerde ruimte van de Gaulfield race-course.

Het was prachtig weer. Groene, met de maaimachine en de rol bewerkte grasvlakten, een bonte mengeling van bloemen, de opgewonden menigte, vormden een schitterende omlijsting voor de volbloed paarden aan de startlijn voor de Caulfield Cup.

„Daar gaan ze!”

„Demas heeft de leiding,” zei een man in de buurt.

„Jawel. Aan de kop, tegen de instructies in, weet ik toevallig,” schreeuwde zijn metgezel hem toe. Er klopt iets niet met deze race, als je 't mij vraagt!”

„Hoorde je wat hij zei,” zei Sugar in John West's oor. De paarden hadden al gauw de eerste helft van het parcours — anderhalve mijl — afgelegd. Toen ze de 6-furlong *) paal passeerden had Demas nog steeds de leiding, tot grote consternatie van zijn relaties die instructies gegeven hadden dat het paard aanvankelijk in toom gehouden moest worden. Het grote aantal volgende paarden stooft op de 4-furlong paal aan, terwijl Demas tekenen van vermoeidheid begon te geven na zijn kansloze poging om aldoor aan de kop te blijven, en de leiding moest afstaan aan een van de andere meest favoriete kandidaten. Toen de paarden voorbij de 3-furlong paal en naar de laatste bocht galoppeerden, deed het zwaarste paard, Emir, een poging om het koppaard te passeren. Gladstone, Sol Solomon's paard, liep op de grasrand vlak achter de voorste twee paarden aan, en Whisper, die het verloop van de race in de gaten kreeg, en precies volgens de instructies gereden werd, lag vijfde in de binnenbocht.

De toeschouwers begonnen te schreeuwen, ieder voor zijn eigen favoriet en er ontstond een heidens tumult.

*) Noot v.d. vertaler: een furlong is een achtste Eng. mijl, dus iets meer dan 200 meter.

„Het gaat precies zoals ik je voorspeld heb, Jack,” brulde Sugar Renfrey. „Hij houdt de grasrand, verdomd, en wacht tot ze tekenen van vermoeidheid geven.”

„Maar Gladstone dan? Waarom gaat ie niet op Gladstone af? Ik heb tegen 'm gezegd dat ie er vóór de bocht alles op moest zetten Whisper bij het ingaan van de laatste rechte lijn uit te laten lopen voor de eindsprint.”

„Daar gaat ie al, Jack!”

Sugar had gelijk; toen alle andere paarden de bocht naar de laatste rechte lijn begonnen te nemen, op twee furlong van de eindpaal, kwam Whisper opzetten, liep buitenom op de twee leiders in en flitste naar voren. Op een meter of negentig van John West en Renfrey af stond Sol Solomons met een van zijn bedienden bij de afrastering tegenover de eindpaal. Het was een krachtig gebouwde jood van even in de dertig, opzichtig gekleed en hij had een bolhoed op die zijn haar dat al begon uit te vallen bedekte. Zijn uiterlijke kalmte was in tegenstelling met zijn geweldige opwinding. Solomons had Gladstone beschouwd als een gegarandeerde winner op de renbaan, en daar had hij alle reden toe, maar men kon niet van hem verwachten dat hij wist dat zijn jockey 'voor Whisper reed.' Toen zijn paard de kop had bij het ingaan van de rechte lijn liet Solomons zijn masker van onbewogenheid vallen en pakte zijn bediende bij de arm.

„Wat voert die jongen in godsnaam uit? Wat doet ie toch? Ik heb tegen hem gezegd dat hij wachten moest tot de furlong-paal, en hem dan moest laten lopen.”

Het bleek al gauw dat hij niet voor niets in een paniekstemming geraakt was. Emir verweerde zich heftig en toen zij het laatste rechte eind ingingen gingen de beide top-gewicht paarden nek aan nek. Toen ze halverwegen het rechte stuk de furlong-paal naderden, riepen duizenden stemmen de namen Emir en Gladstone. Toen stoof de klein vos Whisper buiten de leiders om naar voren, liep hen dank zij het voordeel van zijn bijna zes en een halve kilo geringere gewicht op z'n gemak voorbij, en galoppeerde onder de opgewonden kreten der toeschouwers de eindpaal voorbij met een voorsprong van ruim drie lengten.

De mensen verdrongen zich om John West om hem geluk te wensen.

„'n Knap stukje werk, Jack. Die jongen heeft hem goed gereden.”

„Ik had ook geld op 'm staan, Jack; nog wel bedankt voor de tip.”

„Heel Carringbush heeft op 'm gewed. Van harte, kerel.” Een agent van politie in de buurt gooide zijn helm in de lucht en riep jolig: „We hebben er allemaal op gezet; Jack West heeft tegen ons gezegd dat we het gerust doen konden.”

John West lachte, baande zich een weg door de oopengepakte menigte en liep naar de plaats waar de vurig begeerde cup uitgereikt zou worden.

De volgende dagen werd er in de kranten geen enkele toespeling gemaakt dat er iets onregelmatigs gebeurd was. De pers meldde in ernstige termen dat Mr. John West zijn jockey één derde van de prijs had gegeven en twee derden aan de trainer, en publiceerde een brief die John West aan de Mayor van Carringbush had geschreven, waarbij hij een cheque van £ 500 had ingesloten, ter verdeling onder de armen en behoeftigen van het district. Toen werd een feestviering in de City Tattelsall's Club in alle details beschreven; veel Labourpolitici bevonden zich onder de openbare ambten bekleedende functionarissen die op de gezondheid van John West dronken.

Het *Bulletin* was de eerste krant waarin toespelingen werden gemaakt op fraude, gepleegd bij het verrijden van de Caulfield Cup. De krant schreef in zijn volgende nummer: „De prachtige top-gewichten Emir en Gladstone werden voor de laatste bocht naar de kopplaatsen opgedreven, in plaats dat ze ingehouden werden voor de eindspurt; een hoogst eigenaardige taktiek als men in aanmerking neemt dat ze goede posities bezetten voordat ze hun uiterste krachten inzetten.”

De krant gaf een sarcastische commentaar op John West's liefdadige schenkingen, voortvloeiend uit Whisper's zege, en noemde hem een „oneerzame burger die de armen uitbuitte.” Het blad gaf zijn lezers tussen de regels door te verstaan dat er bij de Cauldfield Cup

geknoeid was en ging in die trant verder door aan het adres van de politieke figuren die een glaasje wijn gedronken hadden op de gezondheid van John West, te zeggen dat „ze zich moesten schamen.”

Toen verscheen er een bericht in de dagbladen dat de Victorian Racing Club, die belast was met de leiding van de vier wedrennen in Melbourne en die alle renverenigingen in Victoria onder haar bevoegdheid had, vermoedelijk een actie zou instellen tegen een zekere eigenaar, daar een bekende jockey een verklaring had afgelegd dat de hierboven aangeduide eigenaar onlangs betrokken was geweest bij een belangrijke race, waarbij fraude was gepleegd.

„Ik denk niet dat de V.R.C. het op een schandaal zal laten aankomen,” zei John West tegen Sugar Renfrey, toen hij het bericht las. „Ze zullen vermoedelijk alleen maar weigeren mijn paarden aan een course te laten deelnemen, meer niet. Dan laat ik mijn paarden op naam van iemand anders overschrijven.”

Kort daarna hield de V.R.C. een geheime enquête over de overwinning van Whisper in de Caulfield Cup, disqualificeerde John West levenslang, en verbood hem het betreden van alle renbanen onder haar jurisdictie. Het lukte hem zijn paarden te laten overschrijven op naam van andere eigenaars, maar hij zwoer eeuwig wraak aan de V.R.C.

Gedurende de volgende maanden moest hij aan vele fronten strijd leveren.

Zijn poging om het Callinan lastig te maken had een reactie uitgelokt. Premier Bond had de verplichte pensioenleeftijd op 65 jaar gelaten en had een Koninklijke Commissie benoemd die een onderzoek zou instellen naar het politie-personeel. John West en David Garside waren er in geslaagd invloed uit te oefenen op de aanstelling van enkele mensen als lid van de Commissie. Er waren drie bevriende Labour-mannen in. Garside's idee was dat er zoveel mannen in de Conservatieve Regering, zoveel hooggeplaatste functionarissen, zoveel kopstukken in de drankhandel en andere welgestelde personen waren die iets op hun kerfstok

hadden dat bekend was aan het corrupte Departement van Politie in Victoria, dat de Koninklijke Commissie noodzakelijkerwijze net zo ontbonden zou worden als de meeste andere — door het doen van een uitspraak die voor niemand gevaar opleverde.

„Bond mag blij zijn als hij de Commissie kan ontbinden voordat wij klaar met hem zijn,” had Garside gezegd.

„Zorg ervoor dat ik niet opgeroepen word om getuigenis te geven,” antwoordde John West. „Van nu af aan is het hun beurt om aan de kaak gesteld te worden. Ik zal alle schandaaltjes over het hele zootje verzamelen die ik bij elkaar kan krijgen. Ik zal er voor zorgen dat ze in het Parlement behandeld worden, in het openbaar, door de Koninklijke Commissie en overal!” Het zijn allemaal lafbekken zonder ruggegraat, die heilige boontjes, die wedden als een spel des duivels beschouwen. We zullen 's kijken of ze het prettig vinden als zij aan de kaak gesteld worden!”

John West's haat tegen Detective-Sergeant O'Flaherty werd met de dag intenser. O'Flaherty stuurde nog steeds spionnen naar de toto en de club. Hij bleef aandringen op een amendement in de wet op het hazardspel en het wedden. Het was O'Flaherty die de *Argus* de gegevens had verstrekt, waarop het schandaal-artikel was gebaseerd.

Toen deed het lot John West een gelegenheid aan de hand om de Victorian Race Club op doeltreffende wijze te bestrijden. Hij hoorde dat de manager van de Apsom Racecourse in zodanige financiële moeilijkheden verkeerde, dat hij niet in staat was geweest de eigenaar van de winner van de Apsom Gold Cup de prijs in geld en de trofee te overhandigen.

Toen hij dat nieuws hoorde vroeg John West een conferentie aan met Benjamin Levy, de eigenaar van Apsom en de twee andere niet officieel ingeschreven pony-racecourses.

Hij trof Benjamin Levy senior — Old Ben, zoals hij genoemd werd — en Benjamin Levy junior — Young Ben — aan in het kantoor van Levy's Meubilerings Emporium, waar ze zijn komst afwachtten.

John West nam het span tegenover hem aan de tafel goed op. Young Ben was een klein, dik mannetje met krullend haar en afhangende schouders. Hij had een duur pak aan, maar er was iets groezeligs aan. Old Ben was een ineengeschrompelde oude, half kindse man, met een kaal hoofd en zag er miserabel uit.

Young Ben legde zijn paffige handen gevouwen op tafel en zei: „U denkt dus dat U, alleen op grond van het feit dat de Apsom Club vandaag niet in staat was de cup aan de winner ter hand te stellen en hem het prijsgeld uit te betalen, permissie van ons zult krijgen races op mijn banen te organiseren.”

„Jouw banen?” onderbrak Old Ben hem met een kerkende stem die ergens uit de diepte van zijn schrale borst op scheen te komen. „Je bedoelt mijn banen. Ze zijn nog altijd van mij.”

Old Ben was over de tachtig, maar hij vertikte het het beheer van zijn enorme bezit aan Young Ben of aan een van zijn drie andere zoons of aan zijn dochter af te staan.

Benjamin Levy senior was na zijn aankomst uit Engeland een winkel in tweedehands goederen in Melbourne begonnen.

In de tien jaar dat hij de winkel had vergaarde hij een kapitaal van twintig duizend souverainen, een dienstbode, waarmee hij trouwde en vijf kinderen. Toen stierf zijn vrouw en droeg Ben zijn gevoelens van genegenheid over op een tabakswinkel waar hij tabak, sigaren en cigareten beneden de prijs verkocht. Daar sleepte hij nog dertig duizend souverainen en ettelijke maitresses in de wacht. Toen de 'boom' in het bouwbedrijf in de jaren tachtig begon, richtte Ben een meubelmagazijn op en introduceerde het huurkoopsysteem in Australië. Hij slokte al gauw de meeste meubelzaakjes op en had toen feitelijk het monopolie van de hele meubelhandel in handen. Acht jaar later was hij millionair, maar toen de crash kwam in de jaren negentig verloor hij meer dan de helft van zijn fortuin.

Niet zo lang geleden was Old Ben met een achttienjarig Iers meisje uit de sloppen van Carringbush getrouwd. Het meisje werd werkelijk een bedreiging voor Ben's

zoons en dochter. Old Ben overlaadde zijn nieuwe bruid met gunstbewijzen en zijn familie begon te geloven dat hij zijn testament te harer gunste veranderd had. Daarom hadden ze Old Ben een week geleden gekidnapped en hem weer thuis gebracht. Hij liet zich overhalen een nieuw testament te maken, waarin zijn vrouw slechts een kleine fabriek kreeg, op voorwaarde dat ze hem naar haar terug lieten gaan.

Terwijl Old Ben probeerde het gesprek met behulp van een oortrompet te volgen voerden John West en Young Ben onderhandelingen.

John West's betoog was: de pony rensport staat er slecht voor; de prijzen werden steeds lager; de hele geschiedenis was door en door corrupt. Hij had een schema ontworpen voor harddraverijen en zou dat ook met ponyrennen doen. Hij zou de prijzen verhogen, een eind maken aan de frauduleuze wedrennen en daardoor meer publiek trekken. Hij sprak alsof alles al in kannen en kruiken was: hij zou de drie renbanen overnemen. Hij zou de sport zuiveren en een fortuin voor zichzelf en de familie Levy maken.

„Niet zo haastig, Mr. West. Ik heb enkele voorwaarden,” onderbrak Young Ben hem. Hij was uitgeslapen, scherpzinnig en gewetenloos en wou altijd zelf het tempo aangeven bij het doen van zaken en zelf het heft in handen houden. „Apsom kunt U krijgen, als U een derde van de aandelen in het land koopt.”

„Dat komt me uitstekend gelegen,” zei John West, terwijl hij dacht: hij verbeeldt zich toch niet dat ik daarvoor terugdeins! „En wat die andere twee banen betreft, hoe doen we daarmee? De ene is van U en de andere hebt U van de Ralstone Council gepacht, is 't niet?”

„Ik wil er wel eens over denken, maar U moet niet vergeten dat er nog twee clubs zijn die... uh... er een pachtcontract op hebben.”

„Bent U dan genegen al Uw banen aan mij over te doen als ik het met de drie clubs in orde kan maken?”

„Dat is niet onmogelijk. Er is nog een kleinigheidje dat we zouden kunnen regelen, Mr. West. Hebt U wel eens gehoord van termijnbetaling? Huurkoop noemen we dat

om het beschaafder uit te drukken," zei Young Ben met zijn sluwe lachje. „Nou, dat is wel de allervoordeligste manier ter wereld om zaken te doen; zelfs nog beter dan totalisators."

„Mijn toto is een eerlijk bedrijf waar niets op aan te merken is."

„Mijn huurkoopstelsel ook. Dat werkt zo. Iemand koopt laten we zeggen een piano. Ze betalen een deposito van een paar sovereignen en betalen de rest in wekelijkse termijnen. Over het resterende bedrag heffen we een interest van 10% — dat wil zeggen ze denken dat we 10% heffen, want die tien percent voor het hele jaar komt neer op ruim honderd percent, snapt U? Ze betalen mij geregeld tien percent van geld dat ze al afbetaald hebben. Knap bedacht, hè? Toto's brengen niet meer op dan een zakcentje, Mr. West," zei hij giechelend.

In dit stadium der onderhandelingen mengde Old Ben, die zijn oortrompet nu eens op Young Ben, dan weer op John West gericht had, zich in het gesprek. Hij sprak John West aan met een krakende piepstem: „U moet begrijpen, Mr. West, met U en mij is 't gedaan, voorgoed."

„Zou U denken?"

„Ja, dat denk ik zeker, Mr. West. U bent de enige niet die een race versieren kan." Hij giechelde vol trots en zwaaide met zijn oortrompet. „Ik, dat wil zeggen ik en Young Ben, hebben een paard uit Engeland geïmporteerd, een kampioen. We hebben hem een andere naam gegeven. Hij heeft een hoop races gewonnen in het Westelijke District, totdat de V.R.C. er achter kwam en ons levenslang disqualifiediceerde — een reuzenmop! Ik organiseerde draverijen en ponyrennen in Elsternwick tot de gemeenteraad de zaak sloot omdat het publiek klaagde over het vloeken en de vechtpartijen en het kabaal. M'n dochter Rosalie zegt tegen me: 'Vader,' zegt ze, 'laat de renbaan lopen; de meubelzaak is fatsoenlijker.' En ik zeg tegen haar: 'goed, kind,' zeg ik, 'goed,' zeg ik. Ik koop dus die drie andere banen en verpacht ze aan anderen, om m'n dochter die zegt dat 't niet deugt met al dat lawaai en de taal die ze uitslaan..."

Young Ben onderbrak zijn vader ongeduldig: „Hoe zou U er over denken, Mr. West, een sommetje te steken in huurkoop? Niet voldoende om U medezeggenschap te geven natuurlijk, maar genoeg om er flink aan te verdienen; nou? De zaken zijn slecht gegaan, heel slecht; soms zijn de meubelen die we de mensen die niet betalen kunnen afnemen, versleten, en soms gaan ze ermee vandoor. Veel te veel slechte papieren de laatste tijd, maar 't wordt gauw beter en dan verdienen we een fortuin. We hebben de handel in handen en houden die in handen en we zullen miljoenen verdienen aan de huurkoop. U kunt er een paar van krijgen, Mr. West. Ons geld zit teveel vast, ziet U. En in onze zaak moet je voortdurend uitbreiden.”

„Zegt U 't maar ronduit, Mr. Levy. Wat verlangt U precies van me?”

„Als U laten we zeggen £ 50.000 in mijn firma's steekt kunt U mijn drie renbanen in pacht krijgen. U koopt een derde van de aandelen in Apsom en koopt de drie managers uit. Wat denkt U daarvan, Mr. West?”

„U zet me het mes wel op de keel, Mr. Levy,” zei John West, terwijl hij dacht: er moet geld zitten in die termijnbetaling; zijn voorwaarden zijn veel aannemelijker dan ik dacht. „Maar in ieder geval: ik sla toe. Ik zal mijn zaakwaarnemer opdracht geven de zaak te onderzoeken.

„Mr. Davie Garside? O nee, Mr. West, die zit vol met trucs. Mijn zaakwaarnemer zal het contract opstellen en dan kan hij het naderhand nazien.”

„Zoals U wilt, Mr. Levy. Het enige waar het mij om te doen is, is een contract zonder haken en ogen en zonder uitstel.”

Toen John West de deur uitging was hij in een opgetogen stemming. De V.R.C. moest nu op haar tellen passen.

John West zag in zijn geest de advertenties in de kranten al met zijn naam onderaan. Hij zag de plakaten met zijn foto er op, omlijst door een hoefijzer. Hij zag de ponies al, als ze over de baan stoven en hoorde de menigte juichen. Hij zou er bookmakers op na houden, zijn eigen raceboeken laten drukken, zijn eigen ponies

en dravers op iemand anders' naam laten meelopen. Hij zou aan de buitenkant van het raceterrein tentjes opzetten met saucijsenbroodjes, en op het terrein zelf bars en restaurants inrichten. En als hij de toto en de club maar aan de gang kon houden zou hij alle illegale weddenschappen in handen hebben. Hij zou de draverijen en ponyrennen zuiveren.

De hoge Pieten van de V.R.C. zouden zoveel concurrentie krijgen als ze van z'n leven nog niet gehad hadden. Jack West zou ze leren hem levenslang te disqualificeren!

Barney Robinson was in zijn sas. Hij was bevorderd tot de eervolle positie van publiciteitschef van alle ondernemingen van John West. Na het *Argus*-schandaal had Florrie op het punt gestaan Barney de keus te laten tussen haar en John West, maar toen kwam de promotie en nu was ze er mee verzoend omdat Barney zo trots en in zijn schik was.

Barney zat in zijn privé-kantoortje op de begane grond op een potlood te kauwen en zijn snor op te strijken. „Zo is 't goed; precies zoals het zijn moet: 'Een onvervalste strijd om de eerste plaats tussen krachtige, stoere, onwankelbare, wetenschappelijk getrainde, symmetrisch-gebouwde, ervaren atleten.' 't Kon niet beter. Dat zal de mensen trekken. Ik zet 't in alle bladen.”

Hij keek op en zag dat John West en Frank Lammence zijn deur voorbijliepen. Hij graaide zijn papieren bij elkaar en holde op hen toe.

„Jack,” zei hij opgewonden, „hier heb ik de advertenties kant en klaar voor de grote bokswedstrijd en de veldwedloop. Moet je 's luisteren naar de advertentie voor de bokswedstrijd. TIM MURPHY versus BILL SQUEERS, TENTOONSTELLINGSGEBOUW. Van de dag af dat Squeers in deze Staat verscheen was het duidelijk dat we een echte ONVERVALSTE KAMPIONEN in ons midden hadden, en werd het de vraag, nadat wij getuigen waren geweest van zijn PHENOMENALE KRACHTPRESTATIES, of we ooit een TEGENSTANDER zouden vinden, die tegen hem OPGEWASSEN kon zijn, toen er plotseling, als het ware bij wijze

van antwoord op onze vraag, een NIEUWE STER! EEN STER VAN DE EERSTE GROOTTE, aan het pugilistische firmament verscheen. DAT WAS TIM MURPHY. Hij was teruggekomen, gewapend en uitgerust met alle nieuwste tactische middelen en uitvindingen van de Amerikaanse boksring. Met fenomenale gezwindheid en opmerkelijk gemak stelde hij de lichten van geringere sterkte in de schaduw, en ondernam toen het stoute...”

John West luisterde ongeduldig. „All right, Barney, maar misschien wordt de wedstrijd nog wel even uitgesteld. Murphy maakt moeilijkheden.”

„Nou, dan zetten we iemand anders tegenover Bill.”

„Wie dan? Ik heb geen zin in een herhaling van een dergelijk fiasco als met Bloemkool Dick. Daar gaat Squeers niet op in, en we zullen dus moeten wachten op Murphy, tenzij ik Jeffries uit Amerika of Mike Williams uit Engeland kan krijgen. Ik heb ze ieder duizend pond aangeboden voor één match tegen Squeers.”

John West liep naar de trap.

„Wacht even, Jack, dan zal ik je de advertentie voorlezen voor de veldwedloop.”

„Lees die maar aan Frank voor! Ik heb het te druk!”

Barney keek even op z'n neus, maar wendde zich onmiddellijk tot Lammence. „Moet je 's luisteren. Ik zet een grote advertentie in alle kranten met alle inschrijvingen voor de West-Duizend en de andere punten van het programma. Bovenaan zet ik dit. Let op!” Barney las de advertentie voor als een declamator: „Uit de verste uithoeken en nog verder; uit elk hoekje en verscholen plekje van dit grote land komen de jonge forse Australiërs aan in de jubelende hoop de zege en haar rijke beloning weg te dragen in dit unieke sportfeest. Zo is er de 'Man from Snowy River', de man van de 'Overflow', de primus inter pares van 'Our Selection' *); de zongebronste en gespierde jongelingen van een jonge natie, en 635 van hen hebben hun voornemen te kennen gegeven...”

Lammence scheen niet bijzonder geïmponeerd te zijn.

*) Noot v. d. vertaler: Dit zijn de titels van destijds in Australië populaire liederen.

„Heb je de advertentie voor de meeting in Apsom al klaar?” onderbrak hij hem.

„Die heb ik hier,” zei Barney, en overhandigde Lammence een groot vel papier, dat hij onbewogen doorkeek.

„Hm, 'Victorian Pony and Galloway Racing Club. APSOM, het ongeëvenaarde APSOM. APSOM, het pitoreske APSOM. APSOM, het populaire APSOM. Maandag. Maandag. Maandag. Nieuw beheer. Hogere prijzen. Betere uitrusting. Schitterend ingericht. Strengere controle op de courses door onkreukbare mannen. Een miniatuur Flemington'.”

„Dat gaat wel,” zei Lammence, zonder dat zijn lange gezicht instemming verraadde. Lammence was niet bijster ingenomen met Barney's ideeën over publiciteit.

„Hij legt het er te dik op,” had hij al tegen John West gezegd. Barney bromde wat in zijn baard, ging weer naar zijn kantoor en begon in de Encyclopedie te lezen. Boven, in de grote zaal klonk een geroezemoes van stemmen van de gokkers en het geroep van de bedienden die voor de enorme borden met de noteringen stonden, handicaps berekenden en telefonische opdrachten aannamen.

John West ging achter de toonbank staan. Een van de telefoontoestellen begon te rinkelen en John West pakte de hoorn op. „Hallo,” zei hij. „Ja, zegt U 't maar.” Er was een ogenblik stilte, en John West sprak met luider stem: „Ze staan aan de start. Geef je weddenschappen op! Denk er om, er worden geen weddenschappen meer aangenomen wanneer ze de laatste bocht genomen hebben en de laatste rechte lijn ingaan.”

Een paar gokkers traden naar voren en zetten op 't nippertje nog wat in, terwijl John West het verslag van de gebeurtenissen voor de start overbracht. John West had deze methode van 'broadcasting' per telefoon direct van de renbaan onlangs ingevoerd, waardoor hij twintig jaar voor was op de gewoonte om races via de radio te broadcasten.

De mensen gingen dichterbij de toonbank staan om het verslag te kunnen volgen. Ze vertegenwoordigden een grote verscheidenheid van typen: opzichtig geklede dan-

dies; arbeiders die zonder werk waren of een dagje vrij genomen hadden; hier en daar een zakenman of een arme kantoorbediende; misdadigers in alle soorten die hun vrije tijd overdag in de club en 's nachts in de speelholen doorbrachten.

's Zaterdag waren er altijd meer mensen, maar de meeste zaken werden over de post of per telefoon afgedaan. De club leverde een winst van £ 500 per week op.

„Daar gaan ze!” riep John West. „Dinkum is de eerste die de leiding neemt, gevolgd door Katie, met Queen Bess en Prince achter zich...”

Terwijl de broadcast verder ging werden er nog verscheidene weddenschappen afgesloten.

„Hoe staat Dinkum genoteerd?”

„Voor de race stond hij twee tegen één. Hoe staat Dinkum nou, Jack?”

„Teruggelopen tot gelijk geld.”

„Zes pond op 'm.”

„Dinkum ligt nog vooraan. Queen Bess is op de tweede plaats gekomen met een achterstand van twee lengten, met Prince als derde, en Sammy Boy doet een aanval op de buitenbaan.” John West stak zijn rechterhand op als een verkeersagent. „Ze gaan de rechte lijn in. Geen laatste weddenschappen meer.”

De gokkers luisterden, sommigen in grote spanning, tot de broadcast eindigde in opgewonden kreten van de enkelen die op de winner gezet hadden, en uitingen van teleurstelling en wanhoop van degenen die het niet gedaan hadden. John West hing de hoorn op en liep om de toonbank heen naar Paddy Woodman.

„Ik moet je even spreken op mijn kantoor, Paddy.”

Paddy volgde hem en ze gingen ieder aan een kant van de tafel zitten.

„Ik maak me een beetje bezorgd over de Politie Commissaris, Jack.”

„Maak je daar geen zorg over. We kunnen de Politie Commissie nu gerust aan Davie Garside overlaten. Ik maak me zorg over de politespionnen. Er is er nog steeds een in de club; hij is hier al maanden bezig met het verzamelen van bewijsmateriaal.”

Dat nieuws was oorzaak dat Paddy zijn schedelhuid krachtig begon te masseren. Barney Robinson was van mening dat Paddy zijn hele haar van zijn hoofd afgewreven had door zijn gewoonte om zijn hoofd te masseren als hij ergens over in zat.

„Wat zeg je me daar, Jack?” riep Paddy uit. „Weet je 't zeker? Hoe weet je dat?”

„Een rechercheur heeft het me verteld.”

„Weet je wie die schoft van een verklikker is?”

„Ik heb zo'n idee.”

„Maar hoe is hij binnengekomen? Terwijl onze spionnen nog wel examen doen om bij de politie te komen en de nieuwelingen en iedereen in de gaten houden.”

„Hij is naar binnen geslipt. O'Flaherty is een listeling, vergis je niet. Hij zit overal achter, die rotvent!”

„Wat denk je d'r tegen te doen, Jack?”

„Ik denk dat het die Baddson is. Hij is nu in de zaal. Frank en ik zijn gisterenavond naar zijn huis gegaan toen ik de tip gekregen had, maar hij was niet thuis en zijn moeder wou niets loslaten. Ik denk dat we maar eens met hem praten moeten. We zullen het hem op de man af vragen.”

Hij liep de zaal binnen en zei tegen een lange jonge man in een lange zwarte overjas: „Ik wou even privé met je spreken.”

De man kreeg een kleur en volgde John West naar zijn kantoor. John West riep over zijn schouder: „Kom 's even hier, Piggy!”

John West nam plaats achter de tafel, terwijl Paddy Woodman naast hem stond.

„Je naam is Baddson, niet waar?”

„Ja,” antwoordde de man zenuwachtig, terwijl hij te vergeefs uitkeek naar een stoel.

„Ben je in dienst van de politie?” vroeg John West plotseling.

Baddson stond aan zijn hoed te morrelen toen Piggy binnenkwam en achter hem ging staan.

„Je zou je toch niet zo willen verlagen dat je dienst nam bij de politie, hè?” vroeg Paddy.

„Als dit een privé onderhoud is, wil ik niet dat die anderen er bij zijn,” antwoordde Baddson.

„Ik zal uitmaken wie er bij zijn of niet,” snauwde John West hem toe.

„Waarom bent U gisterenavond bij me aan huis geweest?” vroeg Baddson.

„Ik kwam 's kijken of je de vorige dag gewed had op een paar winners,” loog John West kalm. „Maar je hebt mijn vraag nog niet beantwoord. Ben je bij de politie?”

„Nee.”

„Durf je je door me te laten fouilleren?”

Baddson legde zijn hoed op tafel en trok langzaam zijn overjas, zijn jas en zijn vest uit en gaf die aan John West, die hem onzeker van zijn zaak aankeek en toen zijn zakken doorzocht.

Wat kleingeld, een paar stukjes papier, een pakje tabak, een tramkaartje en nog wat rommel — dat was alles. Hij vond niets bezwarends.

John West liep om de tafel heen, stak zijn handen in Baddson's broekzakken en haalde uit één daarvan een notitieboekje. Hij bladerde het vluchtig door en en sloeg de bladzijden toen één voor één om, maar er stond niets in. Hij gooide het notitieboekje met een woedend gebaar op tafel en liep de kamer op en neer als een beest in een kooi.

„Je bent een van O'Flaherty's spionnen, dat staat vast. Ik kan je de dag noemen, waarop je dienst genomen hebt bij de politie. Ik weet hoe de zaken er voor staan!”

Baddson volgde zijn bewegingen met nerveuze blikken. „Het geeft je niks of je tegen me staat te liegen. Ik weet alles. O'Flaherty heeft dertig man beëdigd als agent sinds de club geopend is; ze zijn allemaal aangeworven om mij te bespionneren. En ze zijn er allemaal weer uitgetrapt na een diensttijd van zes tot negen maanden.”

John West ging recht tegenover Baddson staan en hield hem dreigend zijn vinger voor. „Dat gebeurt met jou ook. O'Flaherty moest rotgetrapt worden dat hij het leven van jonge kerels zoals jij ruïneert. Zijn stem verhief zich tot hij schreeuwde: „En al was ik zijn eigen broer dan zou ik nog helpen om hem rot te trappen. Versta je dat? O'Flaherty moest rotgetrapt worden!”

„Maar ik heb U toch gezegd dat ik niet bij de politie ben; ik ken O'Flaherty niet eens,” antwoordde Baddson in zijn wanhoop, terwijl hij over zijn schouder een blik op Piggy wierp.

John West sloeg met zijn vuist op de tafel. „Hou op met je gelieg! Ik zeg je dat ik weet dat je een politie-beambte en een rotverklikker bent!”

„W.. waarom, w.. waarom vraagt U 't me dan aldoor weer?”

„Dat zal ik je vertellen! Je bent een bedrieger. Je bent een van O'Flaherty's mannen. De eerste de beste dag dat je hier kwam kende ik je al: ik heb het aan het comité gerapporteerd, maar we hebben je rustig je gang laten gaan.” John West sloeg een meer verzoenende toon aan. „We zullen je niets doen. O'Flaherty zal een poosje van je profiteren tegen een loon van zes shilling per dag, en dan trapt ie je eruit. Luister naar mijn raad en neem 'm ertussen. Laat hem iemand anders vinden voor zijn vuile karweitje. Kom jij bij ons. Ik kijk niet op 'n paar centen. Zeg tegen O'Flaherty dat dit alleen maar een club voor gezellig samenzijn is, en dat ik er maar één aandeel in heb; ik zal je zeggen wat ik dan met je doe. Je krijgt vijf en twintig pond van me en een baantje van vijf pond per week op een van de renbanen. Wat zeg je daarvan? Een prettig, makkelijk baantje op een renbaan, nou?”

Baddson scheen te aarzelen. Vijf en twintig pond en een lapje van vijf per week was een hoop geld, maar één enkele gedachte aan O'Flaherty was voldoende om hem te laten zeggen: „Nee, dank U. Ik zeg U voor de zoveelste keer dat ik de hele O'Flaherty niet ken.”

John West ging agressief voor hem staan en keek hem strak aan. „Nou heb je genoeg gelogen. Ik weet dat je een verrekte spion bent. Je eigen moeder heeft me nota bene gisterenavond verteld dat je bij de politie bent.”

„Da's 'n leugen!” antwoordde Baddson, voor het eerst met vuur. „Mijn moeder zou zoiets nooit zeggen. Ze heeft tegen me gezegd dat ze U alleen maar om een tip gevraagd heeft voor de rennen van vandaag. U hebt haar drie paarden gegeven, en die hebben bovendien alle drie verloren.”

„Zo zo, meneer de weetal, hè? Laat ik je dan vertellen dat het O'Flaherty en jou geen cent geeft ons in staat van beschuldiging te stellen. Geen enkele van onze rechters zou de beschuldiging in hoger beroep handhaven. Denk maar niet dat je me bespionneren kan en er zonder kleerscheuren afkomt.”

Baddson verbleekte. Hij scheen in woede ontstoken te zijn, maar was ook bang. Hij keek om naar Piggy, en toen naar Paddy Woodman.

„Je bent niet zo'n kraan als je je verbeeldt, West.”

„Dat zullen we wel zien. Gooi 'm d'r uit, Piggy! John West raapte Baddson's kleren van de tafel op en gooide ze hem in zijn gezicht, waarna hij de kamer uitliep en de deur met een smak achter zich dichtsloeg. Hij liep gauw het kantoor van Lammence binnen, terwijl Paddy Woodman zijn hoofd wreef en Piggy tegen Baddson zei: „Trek je jas aan en ruk op en zorg dat je nooit weerom komt. En gauw 'n beetje, anders lazer ik je trap af. We zijn hier niet gesteld op verklikkers!”

John West deed de deur van het kantoor dicht en zei tegen Frank Lammence: „Ik geloof zeker dat Baddson een verklikker is. Ik heb net met 'm gesproken — heb 'm de deur uitgeschopt. Zorg dat hij hier nooit meer komt.”

„Zeer zeker, Mr. West.”

„En ik ben besloten me van Baddson en O'Flaherty te ontdoen.” John West sprak de woorden kalm uit. Maanden lang had zijn impotente haat tegen O'Flaherty hem rust noch duur gelaten. Door zijn overtuiging dat Baddson een politie spion was, was zijn woede gestegen tot kookhitte en de enige manier om die kwijt te raken was dat hij plannen beraamde om represailles te nemen. O'Flaherty had Baddson naar de club gestuurd. Beiden moesten hun straf ondergaan. Hijzelf bleef buiten schot. Hij was almachtig!

Frank Lammence gaf geen teken van verbazing toen John West dat zei. „U bedoelt ... dat we ... maatregelen tegen hen moeten nemen?”

„Juist, en gauw ook. Ik kan die O'Flaherty niet langer zijn gang laten gaan. Heb je gelezen wat hij gisteren voor de Politie Commissie gezegd heeft?”

„Ja. Ik ben het volkomen met U eens dat we hem niet langer zijn gang mogen laten gaan.”

„Goed dan. Ik laat het hele geval aan jou over. En laat ook niemand van onze jongens het karweitje opknappen. Er zijn mannen bij de vleet in Melbourne, die hun eigen moeder voor een lapje van vijf vermoorden zouden. Ik ga naar Sydney om Maandag een renbaan te kopen. Ik blijf een dag of veertien weg. Ik wil dat 't zaakje tijdens mijn afwezigheid opgeknapt wordt. Neem de uiterste voorzichtigheid in acht. Span er outsiders voor. Eindelijk zullen we Mr. Slim O'Flaherty mores leren.”

De klok van een kerk in de verte sloeg één uur, toen de corpulente gestalte van Dave O'Flaherty huiswaarts schommelde op de grens van de city en de buitenwijken.

Hoe meer ik loop hoe dikker ik word, dacht hij; die doktoren kletsen maar wat. 'U moet meer beweging nemen!' Bah!

Het was een zomerse nacht — warm en helder. Big Dave wiste met zijn zakdoek het zweet van zijn nek en zijn voorhoofd. Eensklaps hoorde hij voetstappen achter zich. Hij keek niet om. De jongens van Jack West doen me uitgeleide. Heel vriendelijk van ze.

De kwestie hoe hij een eind zou maken aan de carrière van John West was een obsessie geworden voor Dave O'Flaherty. Gewoonlijk voerde hij de wet uit zonder iemand te duchten of te sparen. Hij hield er geen mening op na over de wet en over hen die de wet overtraden. Als iemand de wet overtrad vaardigde je een bevel tot inhechtenisneming uit of arresteerde je hem, verder ging hem de zaak niet aan. Zijn conflict met John West was echter in een particuliere vete ontaard. O'Flaherty voelde tot zijn geruststelling dat hij zijn revolver bij zich had. Maanden lang hadden ze hem nu al geschaduwd en hij was tot de slotsom gekomen dat het John West er alleen maar om te doen was precies te weten hoe hij zijn tijd verdeelde en waar hij heen ging, m.a.w. dat de Tattersall het niet aandurfde met geweldmiddelen op te treden tegen zijn bekendste vijand.

De procedure van de Politie Commissie was de Commissaris van Politie een doorn in 't oog en vervulde hem met weerzin. De Commissie zou niets tot klaarheid brengen. Het enige wat ze bereikt had was dat Callinan en nog een paar andere officieren in de knel waren geraakt. John West zou er niet veel last van hebben, dat stond vast. De vuile was van Callinan, die door de Koninklijke Commissie in 1881 aan het daglicht was gekomen, was weer opgerakeld, plus wat er sindsdien nog bijgekomen was, zoals de overeenkomst met de winkels in wijn en gedistilleerd, en die ene keer dat hij belet had dat er een proces aanhangig werd gemaakt tegen dat hotel van West. Het was maar goed dat niemand de moed had Callinan's verdere relaties met de baas van de toto onthullen. Bij het verhoor door deze commissie hadden nog meer mensen gelogen of hun mond gehouden dan ooit tevoren. Trouwens; ik had niet anders verwacht.

Callinan had de dossiers van het geding tegen Williams en Armfield verdonkeremaand. Onze Hoofd Commissaris is een sluwe vogel, maar ook een aartslafbek. In plaats dat deze Commissie West aan de kaak stelde, hebben hij en West de Commissie gebruikt om anderen aan de kaak te stellen. Nog een wonder dat ze niet geprobeerd hebben iets tegen mij te vinden. En dan al dat gesjacher over verloven, promotie, de pensioenleeftijd en lonen en salarissen. Ik hoop overigens dat ze daar iets aan doen. Dat zou een eind maken aan heel wat omkoperij en ik kan een verhoging best gebruiken. Verbeterde levensomstandigheden zullen het peil van de politiemacht verhogen.

Dave O'Flaherty wierp steelsgewijze een blik over zijn schouders en zag twee schimmen onder het licht van een lantaarnpaal lopen, een meter over honderd achter zich. Vanavond brengen ze me zeker tot hekje van mijn tuin thuis.

Stel je voor! Een Koninklijke Commissie die John West niet eens voor zich liet verschijnen. Een poppenkast zonder Jan Klaassen. Maar in ieder geval heb ik hem te pakken, en nog wel op grond van de bestaande wet. Dave O'Flaherty heeft geen nieuwe wetten of Konink-

lijke Commissie nodig om West te vangen. Hij komt nou gauw voor de rechter, en o, wat zal hij piepen. De schimmen bleven op veilige afstand achter hem aan lopen. Bevalt me niet! Meestal nokken ze af wanneer ik op weg naar huis ben. Baddson is er van overtuigd dat ze geweld tegen hem zullen gebruiken, en waarschijnlijk heeft ie 't bij het rechte eind. Wanneer John West dreigbrieven stuurt gebeurt er meestal iets. Maar Baddson is veilig opgeborgen, op een plekje waar zelfs de handlangers van West hem niet zullen vinden.

O'Flaherty betastte een paar kaartjes van weddenscapen in zijn zak. Agent Baddson kweet zich uitstekend van zijn taak. Ditmaal is West erbij. Er zou wetswijziging nodig zijn om een eind aan zijn carrière te maken; een nieuwe rechtzaak tegen hem zou bevorderlijk voor die verandering zijn.

Dave O'Flaherty sloeg een zijstraat in waar aan de ene kant smalle huurwoningen stonden en aan de andere kant een stadspark lag. Hij maakte het tuinhekje van een van die huizen open. Hij bleef een paar minuten in de schaduw van de veranda staan en keek toen voorzichtig over het ijzeren hekje. Hij zag twee mannen aan de hoek van de straat in de schaduw staan, een meter of veertig van zijn huis.

Hij ging het smalle huis van twee verdiepingen binnen, stak het gaslicht in de zitkamer voor aan de straat aan, en trok zijn schoenen uit. Toen hij de trap begon op te lopen kon hij zijn vrouw en zijn kinderen boven horen ademen in hun slaap.

Ik hoop dat die boeven van West niets van plan zijn, dacht hij, terwijl hij even peinzend bleef staan. 't Zou net een goed moment voor ze zijn, nu hun heer en meester in Sydney is.

Boven gekomen liep Dave zachtjes de slaapkamer aan de straat binnen en kleepte zich in het donker uit. De dikke gestalte van zijn vrouw verroerde zich in bed.

„Ben jij het, Dave?”

„Ja, Maggie.”

„Wat ben je weer laat. Ik maakte me al ongerust; heb geprobeerd wakker te blijven, maar ik ben zeker ingedommeld. Hoe laat is 't?”

„Over enen.”

Dave had zijn nachthemd aangetrokken, stootte zijn knie tegen de onderkant van het bed en vloekte zachtjes. Hij stapte in bed, stond toen weer op, haalde zijn revolver uit zijn jas en legde die onder zijn kussen.

Maggie ademde zwaar en sliep blijkbaar al weer. Hij bleef een poosje in het donker liggen maar wist dat hij geen slaap kon vatten, al was hij doodmoe. Ik hoop dat die twee boeven van West niet van plan zijn vannacht iets uit te halen. Overdag lach je erom, maar als je in 't donker ligt en weet dat ze buiten staan en op je loeren en misschien wat van plan zijn...

Ze deinzen nergens voor terug, niet eens voor moord, zei hij in zichzelf. Kom, ouwe jongen, je maakt je druk voor niets, ze zullen het wel uit hun hoofd laten iets tegen Dave O'Flaherty te beginnen. Maar West zit in Sydney. Dat kon wel 's een alibi zijn...

De gedachten woelden dooreen in zijn hoofd. Een gevoel van verwarring en onbehaaglijkheid be kroop hem in de toestand tussen waken en slapen. Toen viel hij in slaap, de diepe slaap van iemand die doodmoe is.

Geen geluid deed zich meer horen in het huis in het nachtelijke duister. Buiten slopen twee mannen, met hun petten diep over hun ogen, naar het tuinhekje. Het licht scheen nog door het raam van de beneden voorkamer. Ze bleven buiten de lichtbundel en kropen in de schaduw voort.

Plotseling klonk er een gerinkel van brekend glas. Mrs. O'Flaherty ging stokstijf overeind zitten in bed.

„Dave! Dave!” zei ze met een hysterische fluisterstem.

„Dave! Wordt wakker! Er is iemand in het huis gekomen!” Ze schudde haar slapende man wanhopig heen en weer. Hij werd langzaam wakker, ging toen overeind zitten en wreef in het donker zijn ogen uit.

„Wat scheelt er aan, Maggie?”

„Er zijn mensen in huis. Ik heb lawaai gehoord; net of er glas viel. En er schijnt beneden licht te branden.”

Dave O'Flaherty greep zijn revolver onder zijn kussen beet en kroop zijn bed uit. „Ik geloof dat ik het licht in de voorkamer aangelaten heb,” zei hij fluisterend met hese stem. „Weet je zeker dat je lawaai hoorde?”

„Vast en zeker; ik werd er wakker van,” antwoorde ze, terwijl hij op zijn tenen de kamer uitliep. „Wees in godsnaam voorzichtig, Dave!”

Dave sloop naar het raam. Hij zag twee gedaanten weglopen door de tuinen aan de overkant. Hij bracht zijn revolver in de aanslag, maar ze verdwenen in de nacht. „Je had gelijk,” zei hij. „Twee mannen hebben me geschaduwd tot ik thuis was en ik zag ze net door de tuinen aan de overkant lopen. Ik ga beneden kijken hoe dat lawaai ontstaan is.”

Net toen hij dat zachtjes tegen zijn vrouw had gezegd werd de nachtelijke stilte verbroken door een donderende ontploffing. Het huis schudde op zijn grondvesten, de vloer scheen omhoog te gaan en de schilderingen vielen van de wanden. Mrs. O'Flaherty gaf een doordringende gil, kromp ineem en trok de dekens over haar hoofd. Ergens anders in het huis gingen kreten op als het gejammer der gewonden op het slagveld. Dave O'Flaherty bleef als versteend staan; toen ontspanden zijn zenuwen zich en holde hij de kamer uit. Op de gang liep hij tegen zijn oudste zoon op, een jongen van achttien jaar, die onsamenhangende kreten uitstootte.

Dave hoorde geknetter van vuur: rook steeg langs de trap omhoog. Mrs. O'Flaherty liep de deur uit en schreeuwde: „Dave! De kinderen! Haal in Jezusnaam de kinderen uit hun bed!”

Het geknetter van de vlammen werd luider en harder. Fantastische schaduwen schoten langs de leuning tegen de muren op; de rook op de overloop werd dikker. De lucht van gassen verspreidden zich.

Dave O'Flaherty pakte zijn zoon bij de arm en hield hem staande. „Hou je kop bij mekaar, jongen. De brand is in de voorkamer,” zei hij. „Ga door de achterdeur naar buiten en haal de brandweer. Vooruit! Schiet op!” De jongen holde weg en Dave vloog Maggie achterna om de kinderen te redden.

Tastend en half stikkend van de rook zocht hij zijn weg naar de voorkamer waar hij zijn jongste kinderen hoorde jammeren en kermen; onderwijl ging zijn vrouw naar de andere slaapkamer en trok de dochter

van vijftien jaar, die bijna krankzinnig van angst was, bij de arm naar de bovenkant van de trap.

De huiskamer beneden stond in lichterlaaie en de vlammen drongen door tot de gang. Even later dook O'Flaherty uit de rook op met de twee jongste kinderen in dekens gewikkeld in zijn armen en begon de trap af te lopen, gevolgd door zijn vrouw en zijn dochter. Toen hij beneden aangekomen was riep Dave: „Gauw — door de achterdeur naar buiten!”

De vlammen lekten vlakbij hem op, maar ze slaagden er nog net in om, bijna verstikt door de rook, bij de buitendeur te komen.

Tientallen mensen voor het grootste deel in nachtgewaad, stonden om het huis. Enkelen hunner probeerden Mrs. O'Flaherty en de kinderen te kalmeren, terwijl Dave enkele vrijwilligers voorging en probeerde een paar meubelen en wat hun voor de hand kwam te redden.

„Ik dacht dat het een aardbeving was, zo waarachtig als God!” zei iemand.

Het duurde niet lang of de brandweer van Carringbush was ter plaatse en bespoot de vlammen met een dun straaltje water, terwijl anderen Dave hielpen de inboedel door de achterdeur naar buiten te dragen. De voorkant van het huis was nu één vlammenzee.

Een half uur later waren de stenen buitenmuren het enige wat van het huis overgebleven was. De pers kwam aan en probeerde Dave te interviewen. Ze troffen hem aan in zijn nachthemd, zwart van de rook en de as. Bij het flauwe licht van een lantaarn begonnen ze hun verslag te maken.

„Hebt U enig idee waarom men op zo'n laffe manier een aanslag op Uw leven heeft willen plegen?” vroeg een van de persmensen.

„Ik twijfel er geen ogenblik aan waarom dat gebeurd is. Het is een poging van een paar gokkers tegen wie ik krachtens mijn beroep een vervolging heb moeten instellen,” antwoorde O'Flaherty op strenge toon. „Ze hebben me geschaduwde. Ze hebben mijn huis bewaakt. Ik verwachtte al dat ze iets ondernemen zouden. Ik wist dat ik aan de beurt was. Iemand die pamfletten

geschreven had tegen het gokken, heeft een slag op zijn hoofd gekregen. Bij een winkelier, die de politie geholpen had, hebben ze viermaal de spiegelruit ingegoooid. Nog iemand anders hebben ze in een hinderlaag gelokt en voor zijn leven verminkt. Ik verzeker U dat er een Tammany-gang in Melbourne aan het werk is, die voor niets terugdeinst."

Van woede en verontwaardiging was zijn stem gaandeweg luider geworden. „De enige manier om er een eind aan te maken is nieuwe wetten aan te laten nemen. Misschien zal deze schandelijke daad eindelijk de parlementsleden wakker schudden. Zo niet, dan zijn we eenvoudig overgeleverd aan de schurken die de tegenwoordige wetten aan hun laars lappen."

Er kwamen twee agenten aan en Dave ging met hen en met de commandant van de brandweer mee om in de smeulende ruïne van wat eens zijn eenvoudige ontvangkamer was geweest, naar bewijsmateriaal te zoeken. Ze constateerden dat een ruit was ingeslagen en ze ontdekten een bom die gemaakt was van een gemerbier flesje, gevuld met buskruit, en een lont.

„Doordat het licht nog aan was hebben ze gedacht dat ik nog in de kamer was," zei Dave O'Flaherty.

„Als U er in geweest was, was U nu een lijk geweest, Sergeant," antwoorde een van de agenten.

De volgende dag las het publiek in stomme verbazing het gedetailleerde verslag van het misdadige opzet in de kranten. Binnen vier en twintig uur hadden alle bladen een hoofdartikel, waarin geprotesteerd werd tegen de gok-manie; de Regering had een beloning van £ 500 uitgeloofd voor wie inlichtingen verstreekte die tot de arrestatie van de schuldigen zouden leiden. De Commissaris van Politie had plechtig verklaard dat hij de afschuwelijke daad veroordeelde en John West was weer uit Sydney op weg naar Melbourne.

Op de middag dat John West verwacht werd was de club in een sombere sfeer gehuld. Flesh Alec en Barney Robinson speelden een partijtje biljard, maar ze konden zich niet op het spel concentreren, maakten telkens misstooten en het gesprek stakte.

Barney voelde zich schuldbewust en Florrie had tegen hem gezegd dat ze hem in de steek zou laten als hij John West niet onmiddellijk in de steek liet. Al was hij nog zo in zijn schik met zijn baantje als Chef van de publiciteit, ze zag toch liever dat hij weer naar de schoenenfabriek ging.

Al konden ze het niet met zekerheid zeggen, toch twijfelden geen van beide biljardspelers er aan wie achter de aanslag op het leven van O'Flaherty zat, zomin als de grijze Long Bill, die lusteloos de grond aanveegde in de lounge naast hen. Het café was ook volkomen verlaten, terwijl er ook geen mens was in de speelclub boven. Zelfs in de zaal waar de weddenschappen werden afgesloten ging niet veel om. Een handjevol gokkers, die geen dag oversloegen, stond een praatje te maken, en er stonden maar twee bedienden achter de toonbank. De telefoontoestellen stonden stil. Tommy Eenoog, Paddy Woodman, Squash Lewis, Arthur West, Piggy en Sugar Renfrey, die sedert kort zijn baantje in de reparatieloods van de spoor opgegeven had om hele dagen bij John West te kunnen werken, zaten in het kantoor van Frank Lammence. De stemming van bange verwachting die er heerste, zou men het best kunnen vergelijken met de stemming onder mensen die op het punt staan voor de rechter te verschijnen, en wie een ernstige misdaad ten laste wordt gelegd.

Paddy Woodman streek onophoudelijk met de palm van zijn rechterhand over zijn schedel. Hij zei: „Als Jack hier achter steekt is ie te ver gegaan.”

„Hij had 'm al maanden geleden d'r bij moeten lappen, zoals ik tegen 'm gezegd heb,” antwoordde Arthur West, terwijl hij zenuwachtig met zijn duim en wijsvinger zijn witte snor opstreek. „Hij had mij die ploert moeten laten neerschieten!”

„Nou heb je het gedonder in de glazen,” zei Sugar Renfrey, terwijl hij aan zijn bril zat te morrelen. „Ik had gedacht dat O'Flaherty binnen zou stappen en de hele bende arresteren zou!”

„Alle kans dat wij hiervoor de bajes indraaien, reken maar,” merkte Squash Lewis op, die in een gemakkelijke stoel hing met zijn lange benen uitgestrekt. „Ze

pikken misschien zelfs Jack wel in. Jèh, zelfs Jack West!"

„De twee lui die de bom gegooid hebben zitten in hun stinkerd, wat ik je brom," deelde Piggy hun mee. „Ik heb er vanmorgen één gezien. Ze denken er hard over de benen te nemen, dat kan ik jullie wel vertellen."

„Jij weet wie het gedaan hebben, hè?" vroeg Paddy Woodman.

„Nee," zei Piggy direct.

„Jack kan ieder ogenblik komen," zei Tommy Eenoog, terwijl hij op zijn horloge gluurde.

Terwijl hij dit zei klom John West de trap op, gevolgd door Frank Lammence. Ze liepen door de gokzaal en kwamen binnen, terwijl Frank Lammence de deur achter zich dichttrok.

„Squash en Paddy, ik moet even met de lui praten," zei John West.

Toen ze weg waren steunde hij zijn handen op de tafel.

„Dus jullie konden niets anders bedenken dan een speelgoedbommetje, hè?" snauwde hij, zonder het woord te richten tot iemand in het bijzonder. Ze ontweken allemaal zijn woedende blikken.

Tijdens zijn verblijf in Sydney was John West onrustig en nerveus geweest. Hij las geregeld de kranten om te zien of er al iets in stond over een aanslag op het leven van O'Flaherty. Toen hij zijn zaken op een afstand bekeek was hij een beetje spijt gaan voelen over zijn instructies ten opzichte van O'Flaherty en Baddson. Het was een groter risico dan hij ooit tevoren op zich genomen had, maar aan de andere kant kon hij onmogelijk toelaten dat O'Flaherty hem ongestraft dwarsboomde. Hij was de grootste bookmaker in Australië. Zijn accountants schatten dat hij nu met zijn diverse ondernemingen £ 5000 per week verdiende. Hij kon niet gedogen dat O'Flaherty een eind maakte aan zijn schitterende carrière. Toch had een zekere angst zich van John West meester gemaakt dat hij bij de zaak betrokken zou worden. Hij kon niet slapen en stond verscheidene malen op het punt naar Melbourne terug te gaan en zijn bevel te herroepen.

Toen kwam het bericht over het ontploffen van de bom.

Hij reageerde er op met een mengeling van woede en angst: woede omdat de aanslag mislukt was en angst voor de mogelijke gevolgen voor zichzelf.

„Jullie beseffen zeker wel dat men mij hiervoor arresteren kan. Goed, dan begrijpen jullie ook wel dat ik er niet aan denk ter wille van een zootje idioten de kast in te gaan.”

Hij keek het hele kantoor rond. Zijn helpers hadden hem nooit ten prooi aan een dergelijke razernij gezien. Hun stilzwijgen deed zijn woede nog toenemen. Hij sloeg met zijn vuist op tafel en schreeuwde: „Zit me niet aan te gapen als een stelletje schooljongens! Wat kunnen we doen om de zaak te sussen? Frank hier naast me zegt dat we die andere twee bookies, tegen wie O'Flaherty opgetreden is, misschien wel voor het akefietje kunnen laten opdraaien!”

„Dat hadden wij ook gedacht,” antwoordde Piggy. „Ze hebben van de daken verkondigd wat ze met O'Flaherty zouden doen als ze hem te pakken konden krijgen. Wij dachten ook dat we de schuld op hun zouden kunnen gooien.”

„Jullie dachten! Ik ben hier degeen die het denken doet. Een kinderbommetje was al wat jullie konden bedenken. Baddson hebben jullie niet eens kunnen vinden en O'Flaherty hebben jullie niet eens geraakt! Als jullie Frank's instructies hadden opgevolgd zouden jullie 'm onschadelijk gemaakt hebben. In ieder geval hebben jullie je voortaan aan Frank's instructies te houden. Denk daar goed aan jullie allemaal; als ik weg ben is Frank jullie baas. Ik duld die sabotage niet meer.”

„Hoe kunnen wij het helpen? De lui die we het hebben laten opknappen zeiden dat de bom hem kapot zou maken,” zei Arthur West. „Als Frank mij het akefietje had laten opknappen, zou die schoft verrekt zijn.”

John West negeerde de opmerking van zijn broer. „Luis-teren jullie nou allemaal goed naar wat ik je te zeggen heb. Wie ze ook voor dit geval willen laten opdraaien, mij niet. Goed begrepen? Mij niet! En kijk uit mannen; misschien is het wel een van jullie.” Hij gaf Sugar Rensfey een harde duw tegen zijn schouder. „Geef me je stoel, ik ben moe!”

Sugar maakte plaats voor hem. John West ging diep in gedachten verzonken aan het bovineind van de tafel zitten. Hij moest kalm blijven. Na een poosje haalde hij een dik pak bankbiljetten uit zijn zak en gaf er een paar van aan Piggy.

„Piggy, zie dat je contact krijgt met die bommengooiers, geef ze ieder honderd pond en zeg tegen ze dat ze het land uitgaan en nooit weerom komen. Het is gevaarlijk als ze hier rondzwerven. O'Flaherty kon ze wel eens te pakken krijgen en ze de *third degree* geven tot ze kotsen. We zullen de zaak dus zo zien voor te stellen dat het de indruk maakt of die andere bookies het gedaan hebben. We zullen de agent die ze samen met O'Flaherty gearresteerd heeft een anonieme brief sturen, waarin staat dat hij nu aan de beurt is of iets van dien aard. Tommy, jij moet zien achter de naam van die smeris te komen en hem dan die brief sturen. Jullie idioten raken altijd in de knel en ik moet je er maar weer uit halen.”

„Ik zal dat wel voor U in orde maken, Mr. West,” zei Lammence bedaard. „Als mijn bevelen opgevolgd waren zou O'Flaherty nu in de kist liggen.”

„Ik zal alle kranten een brief sturen Frank, waarin ik een beloning uitloof of iets dergelijks,” zei John West. „Die laten we nu meteen door Barney opstellen. Ga jij mee. En jullie anderen, luister goed naar me. Als jullie hier nog één vergissing begaan of je mond opendoet, laat ik jullie doodtrappen!”

De ruwe klanten, die anders niet voor een geruchtje vervaard waren, waren onder een hoedje te vangen toen John West zo verschrikkelijk tegen hen tekeer ging.

De volgende dag bevatten de kranten een brief van John West, die hij tegen zijn zin geschreven had in de bloemrijke stijl van Barney Robinson. In dit schrijven werd ontkend dat John West op enige wijze betrokken was bij het geval, omdat hij toentertijd in Sydney geweest was. De brief eindigde met de tamelijk onbezonnen toezegging dat hij £ 1000 of desnoods een miljoen pond sterling zou betalen aan ieder die kon aantonen dat hij op enigerlei wijze bij de misdaad betrokken was

geweest. John West was namelijk nog niet helemaal millionaire, maar hij zou het gauw worden. Een millionaire kon zich immers niet laten aanleunen dat hij van poging tot moord beschuldigd werd!

De pers drukte ook een bericht met grote koppen af, dat de sergeant van politie, die O'Flaherty bij een onlangs wegens het overtreden van de wet op het gokken ingestelde gerechtelijke vervolging geassisteerd had, een anonieme brief gekregen had, waarin stond: JIJ BENT NU AAN DE BEURT, PAS OP!

De volgende morgen werd een brief van een Labour Senator in het Parlement van het Gemenebest van Australië gepubliceerd. De Senator, die in Queensland geboren was, was een van de eersten die onder de invloed raakte van John West, die twee renbanen in Queensland gekocht had en al invloed begon te krijgen in de Labour Party in die Staat.

De Senator stak in zijn brief de draak met de insinuatie van O'Flaherty dat John West achter de aanslag op zijn leven zat en eindigde aldus: „Als ik Mr. West was zou ik Detective O'Flaherty op de man af vragen of hij mij bedoelt in zijn zware beschuldiging; of hij denkt dat Mr. West op de hoogte was van de misdaad, deze begunstigd heeft of in verbinding stond met de misdadigers.”

Dit lokte antwoorden uit uit twee verschillende kampen; een plechtige verklaring van Hoofd Commissaris Callinan dat hij geloofde dat Mr. West op generlei wijze bij de misdaad betrokken was, en een van O'Flaherty, waarin geen stuk van de brief van de Senator heel bleef. „Mr. West en zijn vrienden hebben zeker een slecht geweten,” zo eindigde O'Flaherty's brief.

John West schreef een tweede brief in verzoenende termen en besloot die met de aanduiding dat Mr. West er een eigen theorie op nahield met betrekking tot de misdaad en die ter beschikking van Detective-Sergeant O'Flaherty stelde, als deze de moeite zou willen nemen hem op te zoeken.

Dave O'Flaherty verkoos nog diezelfde middag de moeite te nemen hem op te zoeken. John West had een onderhoud met hem in zijn kantoor op de tweede verdieping.

„Je zegt dat je er een theorie op nahoudt met betrekking tot de moordaanslag. Hoe luidt die?” zei O’Flaherty toen hij tegenover John West plaats had genomen. O’Flaherty was in burger en streek zijn zwarte slappe hoed glad.

„Ja, Sergeant,” antwoordde John West bedaard. „Heb je in de krant gelezen dat een politie-agent een dreigbrief gekregen heeft?”

„Ja.” O’Flaherty had een onderzoek laten instellen naar de anonieme brief en was overtuigd dat de dreigbrief niet echt was.

„Juist, en weet je ook dat die agent in kwestie de man is die kort geleden geassisteerd heeft bij de arrestatie van die clandestiene bookies in de buitenwijken?”

„Ja. Wat wou je daarmee zeggen?”

„Zie je daar geen verband tussen?”

O’Flaherty’s rode gezicht werd nog een tikje roder en hij boog zich voorover, terwijl hij met zijn knokkels op de tafel roffelde. „Ik zal je wat vertellen, West! Ik heb dat verband uitgewerkt. En mijn mening is dat het een lafhartige poging is om onschuldige mensen d’r bij te lappen!”

John West probeerde iets te antwoorden, maar O’Flaherty ging op heftige toon verder: „Dat typeert je, West. Maar ditmaal ben je te ver gegaan. Ik zit je op de hielen. Ik ga je club en je toto sluiten. En dat niet alleen — binnenkort zet ik je achter slot en grendel wegens medeplichtigheid aan en het uitlokken van de aanslag op mijn leven. Het is uit met je terreurbewind!”

John West schrok op zijn stoel achteruit alsof hij een klap in zijn gezicht gekregen had. Voordat hij antwoorden kon stond O’Flaherty op, liep het kantoor uit en sloeg de deur achter zich dicht.

Dave O’Flaherty wist niet of hij zijn dreigementen waar kon maken, maar als het hem niet lukte zou het niet aan hem liggen.

Na zijn vertrek bleef John West zo bleek als een lijk zitten. Blufte O’Flaherty? Zoals alle schuldige mensen die in staat van beschuldiging worden gesteld begon hij er over te peinzen hoe men bewijsmateriaal tegen hem had kunnen bijeenbrengen. Wie had zijn mond voorbij

gepraat? Had Piggy de bommengooiers inderdaad uit het land gestuurd? Had O'Flaherty iemand buiten de deur geposteerd toen zij besproken hadden hoe ze de schuld op anderen zouden gooien? Alle mogelijke soorten twijfel en vragen drongen zich aan hem op. Zijn gewone arrogantie en zelfverzekerdheid lieten hem in de steek. Hij moest onmiddellijk verdwijnen. Het land uit gaan. Zijn geld in veiligheid brengen en de benen nemen. Ergens heen gaan waar O'Flaherty hem niet vinden kon.

Hij stond met trillende benen op en ging naar het kantoor van Frank Lammence. „Kom vanavond om acht uur bij me aan huis, Frank, zorg dat je op tijd bent,” zei hij.

John West kwam die avond half versuft thuis. Angst was de borstwering binnengedrongen die de jaren om hem hadden opgebouwd. Sinds zijn terugkomst had hij haast niet gegeten; hij had niets uitgevoerd, hij had nauwelijks geslapen en er was geen woord gesproken tussen Nellie en hem. Zijn moeder had een boodschap gestuurd dat hij eens bij haar moest komen, maar hij had niets van zich laten horen.

Vroeger had hij altijd sarcastisch gereageerd op Nellie's weeklaag; nu was hij doodsbang voor de onvermijdelijke breuk. Dagen lang was ze frigide en zwijgzaam geweest. Ze scheen hem steeds te observeren — zonder een woord te zeggen, in dodelijke angst, overtuigd van zijn schuld. De stemming was zo gespannen geworden dat hun oudste kind, Marjorie, die zes jaar was, er onder de indruk van scheen te zijn.

Nellie had tot het bericht van de schandelijke bom-aanslag haar bereikte geleerd in haar huwelijk te berusten: zich aan te passen aan de rol van huisvrouw van een vooraanstaand 'sportsman' en steunpilaar van de kerk.

Ze trainde zich de geruchten en de gereserveerdheid waarmee men haar behandelde als zij werk voor de kerk deed, te negeren. Ze had de angstige voorgevoelens uit haar gedachten gebannen en ze hield zich bezig met de huishouding en het personeel. Ze vond blijdschap

en bevrediging in haar liefde voor haar twee kinderen. Gedurende de eerste jaren van hun huwelijk had de heftige kant van het karakter van haar man zich in huis voelbaar gemaakt en Nellie met angst vervuld; de laatste jaren had John West zijn aanvallen van heftigheid echter uitsluitend gericht tegen zijn helpers in de club en de toto, en gebruikte hij die alleen om hun zijn wil op te leggen, zelfs als hij er niet was. Thuis werd hij een teruggetrokken en somber mens; heel vormelijk, maar een absolute alleenheerser.

Nellie had sinds de bomaanslag haar moeder dagelijks bezocht. Mrs. Moran probeerde onverschilligheid voor te wenden als Nellie haar bezorgdheid uitte en sprak haar vertrouwen in John West's onschuld uit. Gisteren had ze Nellie echter onder de indruk van haar ellendige toestand omarmd en uitgeroepen: „O, lieveling, hoe heb ik ooit toestemming kunnen geven dat je met hem trouwde.”

Nellie kon zich niet meer goed houden en snikte erbarmelijk.

„Wees moedig, m'n kleine lieveling,” zei Mrs. Moran. „Wees moedig ter wille van je kinderen. Kom Zondag weer bij me, dan zullen we overleggen wat we doen moeten.”

Nellie zat in de weelderig ingerichte eetkamer te wachten tot haar man thuis kwam om te eten. Ze zag er bleek en moe uit, maar haar witte japon deed haar broze schoonheid uitkomen. Het jongste kind, een meisje, lag boven te slapen, maar Marjorie, een snoezig kind met goudglanzend haar, kwam de kamer binnenhollen, gevolgd door het kindermisje.

„Nacht Mammie, nou ga ik naar bed.”

Ze sprong bij Nellie op schoot en omhelsde haar.

„Heb je gehuild, Mammie?”

„Ik gehuild? Hoe kom je erbij? Ik ben alleen maar moe, liefje. Ik ga zelf ook gauw naar bed. En nou gauw onder de dekens en vergeet je gebedje niet.”

„Waarom ben je zo verdrietig, Mammie?”

Het kindermisje voelde zich niet op haar gemak. Nellie hield haar tranen in en zei: „Ik ben niet verdrietig lieveling, alleen maar moe.”

Ze kuste het kind en streek het over haar gouden haar. Toen het kindermeisje Marjorie naar boven gebracht had snoot Nellie haar neus en veegde haar ogen af; toen hoorde ze John West het huis binnen komen.

Tegen zijn gewoonte in ging hij zich niet eerst boven wassen. Hij kwam de kamer binnen met gebogen hoofd, terwijl zijn weerbarstige pony slordig over zijn voorhoofd hing. Hij liep met gebogen schouders; zijn armen hingen slap langs zijn zijden; zijn ogen waren dieper in hun kassen gezonken en er lagen zwarte kringen om. Zonder zijn vrouw aan te kijken ging hij aan het hoofd-einde van de tafel zitten. Hij scheen zich bewust te zijn dat haar ogen op hem gericht waren.

Waarom zegt ze niets, dacht hij. Misschien weet ze iets. Het zou niet de eerste maal zijn dat mannen door hun eigen vrouwen verkocht en verraden waren.

Zonder op te kijken zei hij: „Mr. Lammence komt vanavond hier. En als iemand er naar vraagt dan hebben we geen bezoek gehad; denk daaraan.”

Ze stond op. „Komt die hier? Je weet dat ik het niet prettig vind als die mensen hier komen.”

Hij keek haar aan. „Wat mankeert er aan hen? Ze kunnen hier komen als ik het wil.”

Ze liep om de tafel en ging vlak naast hem staan. „Maak je niet bezorgd. Ik wil hem niet ontmoeten. Ik heb geen zin met dieven om te gaan. Met dieven en — en bommengooiers!”

De laatste woorden kwamen er uit alsof ze op de grond spuwde. Hij stond op en pakte haar bij haar schouders. Ze ontwaarde angst in zijn ogen.

„Bommengooiers? Wat bedoel je, bommengooiers?”

Ze merkte dat de handen die haar schouders omklemden beefden. Hij barstte niet in woede uit. Zijn blik weifelde. Ze maakte zich van hem los en keek hem in de ogen, terwijl ze gilde: „Ik verdraag 't niet langer! Jij hebt hun opgedragen O'Flaherty dood te maken! Is 't waar of niet? Ja, hè, John?”

Ze las de waarheid in zijn ogen; toen sloeg hij zijn ogen neer en verslapte zijn hele lichaam. Een snik kwam in haar keel op en ze begon te huilen. Ze liep de kamer uit om de trap op te gaan. Haar in muiltjes gestoken

voeten bewogen zich zachtjes over de gewreven vloer zonder karpel. Haar witte gestalte ging de trap op. John West maakte aanstalten haar te volgen.

„Nellie,” riep hij en aarzelde toen, ging terug en nam weer plaats op zijn stoel. Het tweede meisje zag dat hij zijn eten grotendeels had laten staan.

Diezelfde avond brachten Lammence en hij een uur door met het bespreken van de crisis. John West slaagde erin zich in het bijzijn van zijn gunsteling te herstellen. Hij was zeker van Lammence's trouw. Hij kon vrijer met hem over zijn angst spreken dan met wie dan ook. Als de grond hem te heet onder de voeten werd zou hij het land uit gaan. Hij vroeg Lammence zijn vertrek voor te bereiden en zijn zaken te behartigen. Wanneer het ergste gevaar voorbij was zou hij terugkomen.

John West beklagde zich erover dat hij niet slapen kon en aan heftige hoofdpijn leed en ook steken in de hartstreek had. Lammence kende John West's fetisjistische aanbidding van zijn gezondheid. Hij geloofde dat diens pijnen slechts in zijn eigen verbeelding bestonden, maar maakte toch discrete toespelingen dat hij een dokter consulteren zou.

Bij het afscheid nemen zei Lammence: „Ik vind werkelijk dat U eens met Garside moet praten. Die is gewend aan dergelijke dingen. Die vindt er wel iets op!” John West monterde op. Hoe was het mogelijk dat hij niet aan die goeie ouwe Dave gedacht had?

De volgende morgen ging hij naar een dokter in Collins Street die constateerde dat er niets ernstigs met hem aan de hand was, en hem een zeereisje aanraadde. John West's enorme vitaliteit was enigszins aangetast door zijn spanning en zijn tekort aan slaap en de schok en de angst van de afgelopen paar dagen.

Hij ging rechtstreeks van de dokter naar het kantoor van Dave Garside.

Garside was tegen zijn gewoonte in in een bedrukte stemming, maar voordat John West aarzelend van wal kon steken zei hij bedaard: „Ik heb U iedere dag al verwacht, Mr. West. Dit is een allerernstigste situatie. Ik vraag U niet of U instructies gegeven hebt voor de

laffe aanslag voordat U naar Sydney ging. Voordat ik iemand gerechtelijk bijsta wil ik gewoonlijk weten of hij schuldig is of niet, maar ik zal U het vuur niet aan de schenen leggen. De plegers van de misdaad, en alle mensen die weten dat U er bij betrokken was, dat wil zeggen, laten we even aannemen dat dat het geval was, moeten tot zwijgen gebracht worden en zo mogelijk uit de buurt van O'Flaherty gehouden worden. O'Flaherty is een opvallend onwetend mens, maar hij heeft gezond verstand en is sluw. Hij maakt gebruik van een oude truc en doet of hij al het bewijsmateriaal in handen heeft dat nodig is om U te arresteren. U hebt U door zijn listige handgreep laten intimideren en verkeert nu in een geestesgesteldheid die tengevolge zou kunnen hebben dat U de vergissing zou maken te geloven dat hij weet wat hij onmogelijk kan weten, en misschien dingen tegen hem zeggen zou die U denkt dat hij al weet. Uw mensen zullen ongetwijfeld op een dergelijke manier reageren. De raad die ik U geef is te zorgen dat geen van Uw mensen met O'Flaherty spreekt."

„Goed, daar zal ik voor zorgen. Ik zal met ze praten. De twee die het akefietje opgeknapt hebben zijn al sloop gegaan,” zei John West, die zich daardoor zonder het te weten tegenover Garside verraadde. Zijn stem klonk hees. Garside zag dat hij lelijk overstuurd was. „Ik dacht er al over zelf het land uit te gaan. Een van mijn bokkers, Bill Squeers, heeft een aanbieding om in Amerika te boksen, en ik was al half van plan met hem mee te gaan als zijn manager tot deze bui een beetje overgewaaid is. In ieder geval heeft mijn dokter me aangeraden een zeereisje te maken voor mijn gezondheid. Hij zegt dat ik het lelijk te pakken heb.”

Garside lachte om de spanning wat te verlichten. „Te pakken! Die is onbetaalbaar. U hebt het te pakken. Daarom gaat U weg, dat de wet U niet te pakken zal krijgen!”

John West was gepikeerd. Garside slikte zijn lach in en zei: „Neem me niet kwalijk, Mr. West. Ik kon niet helpen dat ik de humoristische kant van het geval zag. U moet U vermannen. U hebt hard gewerkt en de schrik van de laatste dagen maakt zich kenbaar. Ik ben er nog

absoluut niet zo zeker van dat O'Flaherty U op grond van die misdaad zal kunnen arresteren. Maak Uw voornemen bekend om het land uit te gaan. Misschien zult U niet eens hoeven te gaan. Ik zal enkele inlichtingen inwinnen. Komt U vanmiddag om vier uur terug. Intussen, kop op! We hebben ze al eerder klopp gegeven." Er hadden zich onheilspellende tekenen voorgedaan dat O'Flaherty inderdaad vast besloten was John West in verband met de misdaad in staat van beschuldiging te stellen en te arresteren. De vorige avond had O'Flaherty Piggy een verhoor afgenomen en was er huiszoeking gedaan bij een van de gevluchte bommengooiers. John West stuurde een bericht aan de pers dat hij van plan was met Squeers naar Amerika te gaan en een wedstrijd om het wereldkampioenschap voor hem te organiseren.

Toen hij 's middags bij Garside kwam was deze buitengewoon in zijn schik. Hij had stellige inlichtingen gekregen bij het Departement van Justitie dat O'Flaherty bij gebrek aan bewijsgronden alle gedachten, althans voor het ogenblik, had opgegeven tegen wie dan ook een gerechtelijke vervolging in te stellen op grond van de bomaanslag, en zich voorlopig zou concentreren op het sluiten van de club en de toto.

John West voelde zich geweldig opgelucht. Een schorre lach ontsnapte zijn keel.

„O'Flaherty is niet zo'n kraan als hij zelf wel denkt," zei hij hoofdschuddend, terwijl hij zijn borst vooruit stak. „In ieder geval niet kranig genoeg om Jack West de das om te doen. Jack West blijft de baas."

De volgende morgen verscheen Baddson, nu in uniform, in de City Tattersall's Club met een dagvaarding voor ettelijke leden, onder wie John West zelf, Frank Lammence en Sugar Renfrey.

HOOFDSTUK VI

„Nieuwe toestanden vereisen nieuwe verordeningen en een nieuwe politiek.”

LYSANDER

DIE schijnheilige kwezels zeggen dat ik het land uit „ga om me te onttrekken aan gerechtelijke stappen van verschillende aard,” zei John West op een speciaal feestmaal voor zijn supporters in de City Tattersall's Club.

„Uitstekend, dan ga ik juist niet. Mijn reputatie is mij dierbaarder dan mijn gezondheid. Er is geen tittel of jota waar van de insinuaties en geheimzinnige verklaringen die de ronde doen. Laster en leugens, meer niet! Iedereen weet nu dat ik niets niemendal te maken had met het opblazen van het huis van Detective-Sergeant O'Flaherty. Iedereen weet dat ik nooit of te nimmer een shilling heb uitgegeven om een rechter of wie anders ook op onbehoorlijke wijze te beïnvloeden.”

Zijn toehoorders — een mengsel van bedienden van de club en de toto, sportmensen, een paar politieke figuren en journalisten — hieven een luid hoera voor John West aan om te tonen dat zij achter hem stonden.

„Ik blijf thuis en zet de strijd tegen de kwezels en de Regering voort.”

Nog meer hoerageroep voor John West. En gejoel voor de verachte puriteinen.

„Maar Bert Squeers gaat wèl naar het buitenland om op te komen tegen de allerbeste boksers ter wereld in New York, Londen en Parijs. Laten we hopen dat hij terugkomt met de vurig begeerde ceintuur.”

Luid geroep van „Hear, Hear,” en een buiging van de lange en schrale Bert Squeers.

„Als manager van onze kampioen zal niemand minder dan Mr. Barney Robinson meegaan.” Dit was het signaal voor een luid applaus. De populaire Mr. Robinson stond op, schudde zijn handen met het manuaal van een zegevierend bokser, en begon een redevoering af te steken die rijkelijk doorspekt was met alliteraties en potjes Latijn en Franse citaten.

Daarna werden er toasts ingesteld op de gezondheid van John West en het succes van Bert Squeers. Er volgden nog veel meer heildronken en de gasten dronken een stevig glaasje tot de overvloedige drankvoorraad uitgeput was.

In de afgelopen twee maanden was John West weer helemaal de oude geworden. Zijn energie, zelfvertrouwen en machtsbegeerte keerden geheel terug. Hij werkte voor de dag van vandaag en maakte plannen voor de toekomst; zijn vijanden ondervonden het momentum van zijn gewetenloze vastberadenheid weer.

De bom-episode werd in het verleden teruggedrukt. Slechts in zijn verhouding tot Nellie liet zij enig teken na: zij waren meer van elkander vervreemd dan ooit tevoren. Zij had zich teruggetrokken achter een muur van terughoudendheid en vrees.

Een grote menigte had zich verzameld om aanwezig te zijn bij de nieuwe krachtmeting tussen de wet en de West-Garside combinatie in de aanklachten tegen de leden van de City Tattersall's Club.

„De verdediger zal zeggen dat de City Tattersall's een bona fide club is,” begon de Officier van Justitie. „Men heeft een uitgebreide klucht ge-ensceneerd om hieraan een schijn van waarheid te geven. Verleden jaar is de club bij wijze van camouflage een Koninklijk Goedgekeurde Vereniging geworden, en werden nominale certificaten van aandeel verkocht die de kopers recht gaven op het lidmaatschap. Tegen het eind van het jaar had de vereniging zich vrijwel tot een politieke instelling ontwikkeld. Een intieme vriend van Mr. West, een Labour politicus, achtte het niet beneden zijn waardigheid de doeleinden van de club te maskeren door het houden van een lezing over de sociaal democratische idee. De mensen die naar zijn voordracht luisterden kwamen daarvoor niet in de club, maar ze zaten in het schuitje...”

Zijn woorden werden met gelach ontvangen. Daarop ging hij voort het pleidooi van de verdediger a priori te ontzenuwen, maar hij had buiten David Garside gerekend.

'De ouwe Dave' kreeg gedaan dat de zitting verdaagd werd om hem de gelegenheid te geven enige details van zijn verdediging uit te werken. John West gebruikte de drie dagen om de andere politiegetuige die samen met Baddson in de club als spion gewerkt had, te bedreigen en om te kopen. De omgekochte getuige verklaarde zich bereid iemand anders als Sugar Renfrey te indentificeren, te zeggen dat hij geen weddenschappen had aangegaan bij John West, maar hem bij een zekere gelegenheid in de club gezien had, terwijl het bewijs geleverd kon worden dat hij toen in Sydney was. Hoe ongelofelijk het ook was, David Garside kwam ter gerechtszitting met iemand aan die Sugar Renfrey's dubbelganger kon zijn.

„Is dat de aangeklaagde Renfrey?”

„Hij lijkt op hem.”

„Ik vraag U of hij het is of niet?”

„Ja, hij is het!”

„Laat ik U dan zeggen dat hij het nièt is. U hebt onder ede verklaard dat de aangeklaagde West op de veertiende Augustus weddenschappen aannam in de club, en dat U een reçu van hem hebt gekregen — hier heb ik het. Er staat op: 'Zes shilling tegen twee, Kismet.' Goed. West was in Sydney en kan dus onmogelijk op die dag in Melbourne een weddenschap hebben genoteerd.”

John West pakte de zitting van zijn stoel met beide handen vast.

„Dat kaartje is wèl van West. Ik heb iemand gevonden die een gokje wou maken — ik zal hem maar Jack noemen en hij werkt in het Theatre Royal, geloof ik — en heb hem opgedragen een kaartje van West te kopen. Hij heeft me het kaartje gegeven en zei tegen me dat West het hem gegeven had.”

John West's spieren ontspanden zich. Het is weer het ouwe liedje, dacht hij, die politespionnen zijn allemaal eender: dreig ze de hersens in te slaan, bied ze daarna geld aan, en ze doen alles wat je wil.”

„Maar U heeft gezworen dat West die dag weddenschappen in de club heeft aangenomen, en dat U gezegd hebt: 'Zes tegen twee, Kismet, Jack.' Is dat waar?”

Daarna werden er toasts ingesteld op de gezondheid van John West en het succes van Bert Squeers. Er volgden nog veel meer heildronken en de gasten dronken een stevig glaasje tot de overvloedige drankvoorraad uitgeput was.

In de afgelopen twee maanden was John West weer helemaal de oude geworden. Zijn energie, zelfvertrouwen en machtsbegeerte keerden geheel terug. Hij werkte voor de dag van vandaag en maakte plannen voor de toekomst; zijn vijanden ondervonden het momentum van zijn gewetenloze vastberadenheid weer.

De bom-episode werd in het verleden teruggedrukt. Slechts in zijn verhouding tot Nellie liet zij enig teken na: zij waren meer van elkander vervreemd dan ooit tevoren. Zij had zich teruggetrokken achter een muur van terughoudendheid en vrees.

Een grote menigte had zich verzameld om aanwezig te zijn bij de nieuwe krachtmeting tussen de wet en de West-Garside combinatie in de aanklachten tegen de leden van de City Tattersall's Club.

„De verdediger zal zeggen dat de City Tattersall's een bona fide club is,” begon de Officier van Justitie. „Men heeft een uitgebreide klucht ge-ensceneerd om hieraan een schijn van waarheid te geven. Verleden jaar is de club bij wijze van camouflage een Koninklijk Goedgekeurde Vereniging geworden, en werden nominale certificaten van aandeel verkocht die de kopers recht gaven op het lidmaatschap. Tegen het eind van het jaar had de vereniging zich vrijwel tot een politieke instelling ontwikkeld. Een intieme vriend van Mr. West, een Labour politicus, achtte het niet beneden zijn waardigheid de doeleinden van de club te maskeren door het houden van een lezing over de sociaal democratische idee. De mensen die naar zijn voordracht luisterden kwamen daarvoor niet in de club, maar ze zaten in het schuitje...”

Zijn woorden werden met gelach ontvangen. Daarop ging hij voort het pleidooi van de verdediger a priori te ontzenuwen, maar hij had buiten David Garside gerekend.

'De ouwe Dave' kreeg gedaan dat de zitting verdaagd werd om hem de gelegenheid te geven enige details van zijn verdediging uit te werken. John West gebruikte de drie dagen om de andere politiegetuige die samen met Baddson in de club als spion gewerkt had, te bedreigen en om te kopen. De omgekochte getuige verklaarde zich bereid iemand anders als Sugar Renfrey te indentificeren, te zeggen dat hij geen weddenschappen had aangegaan bij John West, maar hem bij een zekere gelegenheid in de club gezien had, terwijl het bewijs geleverd kon worden dat hij toen in Sydney was. Hoe ongelofelijk het ook was, David Garside kwam ter gerechtszitting met iemand aan die Sugar Renfrey's dubbelganger kon zijn.

„Is dat de aangeklaagde Renfrey?”

„Hij lijkt op hem.”

„Ik vraag U of hij het is of niet?”

„Ja, hij is het!”

„Laat ik U dan zeggen dat hij het nièt is. U hebt onder ede verklaard dat de aangeklaagde West op de veertiende Augustus weddenschappen aannam in de club, en dat U een reçu van hem hebt gekregen — hier heb ik het. Er staat op: 'Zes shilling tegen twee, Kismet.' Goed. West was in Sydney en kan dus onmogelijk op die dag in Melbourne een weddenschap hebben genoteerd.”

John West pakte de zitting van zijn stoel met beide handen vast.

„Dat kaartje is wèl van West. Ik heb iemand gevonden die een gokje wou maken — ik zal hem maar Jack noemen en hij werkt in het Theatre Royal, geloof ik — en heb hem opgedragen een kaartje van West te kopen. Hij heeft me het kaartje gegeven en zei tegen me dat West het hem gegeven had.”

John West's spieren ontspanden zich. Het is weer het ouwe liedje, dacht hij, die politespionnen zijn allemaal eender: dreig ze de hersens in te slaan, bied ze daarna geld aan, en ze doen alles wat je wil.”

„Maar U heeft gezworen dat West die dag weddenschappen in de club heeft aangenomen, en dat U gezegd hebt: 'Zes tegen twee, Kismet, Jack.' Is dat waar?”

„Het deel 'Zes tegen twee, Kismet, Jack' is waar. Jack is de man die het kaartje voor me gekocht heeft.” Dave O'Flaherty leunde voorover op zijn stoel vooraan in de gerechtzaal, stond half op, deed zijn mond open om te protesteren en ging toen weer met een hoogrode kleur zitten.

„U zegt in Uw verslag: 'Ik zei, zes tegen twee, Kismet, Jack, en hij, West, gaf me het kaartje, dat ik daarna in mijn zak stak.' Is dat waar?”

„Jack West heeft me het kaartje niet gegeven, maar het was wel zijn kaartje.”

Garside deed twee grote stappen in de richting van de in 't nauw gebrachte getuige. „Dan is dat een leugen. Een opzettelijke, leugen! In een van die rapporten zegt U dat U Jack West achter de toonbank weddenschappen hebt zien aannemen.”

„Ik geloof niet dat ik gezegd heb dat ik hem weddenschappen heb zien aannemen.”

De dikke kaalhoofdige rechter keek met een verbouwereerd gezicht op en mompelde: „De getuige heeft onder ede verklaard dat er weddenschappen werden afgesloten met West en anderen.”

Garside ging daarna voort: „In het rapport van 13 September staat: 'In een zaal staat een lange toonbank, en achter die toonbank waren West en een paar anderen bezig weddenschappen te noteren'.”

„Ik... ik heb niet gezegd dat hij weddenschappen noteerde.”

„Hebt U daar nooit West één weddenschap zien noteren?”

„Nee.”

De Officier van Justitie fronste zijn wenkbrauwen. „Edelachtbare, ik vrees dat ik U verzoeken moet deze getuige als vijandiggezind te beschouwen.”

David Garside onderbrak hem triomfantelijk: „Bent U ook van plan een veroordeling te vragen op grond van de verklaring van een vijandiggezinde getuige?”

„De rechtbank zal moeten beslissen wat zij doen moet met deze... hm... getuigenverklaring.”

De rechter zag er nu wat opgewekter uit. „Het maakt op mij de indruk dat de getuige onder het kruisverhoor

ineengestort is en dat U hem daarom nu als vijandig-gezind wenst te behandelen."

„Ik veroorloof mij de idee te opperen dat zijn ineenstorting afgesproken werk geweest is."

„Mijns inziens mag de Rechtbank niet gedogen dat er zoiets gezegd wordt," wierp Garside tussenbeiden.

„Ik kan inderdaad niet gedogen dat dit gezegd wordt, tenzij het Openbaar Ministerie daarvoor bewijzen kan aanvoeren."

„Och," zei de Officier van Justitie, terwijl hij zijn schouders ophaalde, „ik geloof het alleen maar." John West sloeg zijn armen over elkaar en glunderde.

De volgende dag was Baddson vrijwel aldoor in het getuigenbankje en vertelde hoe hij als agent van politie in de City Tattersall's Club gewerkt had. Hij stelde zich teweer tegen alle listige pogingen van Garside om hem in de war te brengen en hem als ongeloofwaardig te doen voorkomen.

David Garside nam in de recapitulatie van zijn pleidooi een lange oratie op, waarin hij de rechtzaak tegen de beschuldigde beschreef als een van de meest futiele aanklachten die hij ooit had meegemaakt.

De rechter zei dat Baddson's medegetuige een meegaande en verwarde geest scheen te bezitten, doch dat Baddson een „betrouwbare getuige" was die stapels tickets van weddenschappen produceerde. „Zijn getuigenis is niet weerlegd en onbetwistbaar. De beklagde West schijnt de leidende geest te zijn van het etablissement en daarvoor de volle verantwoordelijkheid te dragen. Het schijnt enigermate aan twijfel onderhevig of Renfrey aanwezig was en weddenschappen aannam op de dag die de getuige heeft genoemd, en het bewijs is niet geleverd dat Lammence er aan meegedaan heeft. Op grond daarvan zal ik deze beide beklagden van rechtsvervolging ontslaan. Ik acht West en de andere beklagden schuldig en veroordeel hen ieder tot een boete van honderd pond.

David Garside deelde de rechtbank onmiddellijk mee dat hij in hoger beroep zou gaan. Toen John West's vroegere veroordelingen voor het Hof van Beroep vermeld werden vroeg de rechter ernstig: „Is er dan geen

wettelijke bepaling die zegt dat men het verleden van een mens moet vergeten?" Nadat hij twee uur gedelibereerd had over de bewijslevering zei hij dat hem niets anders overbleef dan de vonnissen te casseren, en dat was ook inderdaad het geval, want hij was met David Garside overeengekomen dat hij dat doen zou tegen een vergoeding van £ 200.

O'Flaherty was woedend en dwong Chief Commissioner Callinan zich nogmaals met de Premier en de Staatssecretaris in verbinding te stellen en er op aan te dringen dat de wet op het gelegenheid geven tot kansspel herzien zou worden.

John West's triomfantelijke gevoel liet hem in de steek toen een van de heilige boontjes, de zeer welsprekende Dominee Joggins, er de Rechter openlijk van beschuldigde dat hij zich had laten omkopen, en een brief aan de Premier stuurde waarin hij eiste dat er een openbaar onderzoek zou worden ingesteld voordat West zich uit de voeten kon maken om zich aan de uitoefening van de wet te onttrekken.

De laatste maanden waren ettelijke wekelijkse 'Plezierige Zondagmiddagen' in de Wesley Church allerm minst plezierige Zondagmiddagen voor John West geweest. Joggins had die Zondagmiddagen namelijk gebruikt als een forum om hem aan de kaak te stellen. Bovendien had Joggings geregelde bijeenkomsten in de voorsteden georganiseerd, waarop hij een streng optreden geëist had tegen de 'tweeling-euvelen van het drinken en gokken', en aangedrongen had op het indienen van een wetsontwerp ter bestrijding van clandestiene gokgelegenheden. De rechter diende Joggins via de pers van antwoord en stelde in zijn artikel de volgende absurde vraag: „Delibereert een rechter die omgekocht is om een uitspraak te doen twee uur lang over de bewijslevering?" Daarna werden iedere keer dat Joggins in de Wesley Church of in een zaal of in een kerk in een van de voorsteden het woord voerde, 's avonds de ruiten ingegooid. Joggins begon anonieme telefoontjes te krijgen, de hele avond en nacht door, waarin hem werd meegedeeld dat men hem wel krijgen zou als hij doorging met zijn actie.

De schrik sloeg Joggins om het hart en hij vroeg en verkreeg politiebescherming, maar schreef tegelijkertijd een brief aan de Premier, waarin hij zijn eis tot het instellen van een openbaar onderzoek herriep, hoewel hij er op bleef aandringen dat er een wetsontwerp ter bestrijding van clandestiene gokgelegenheden zou worden ingediend.

Daarop had John West het grote banket georganiseerd waarop hij verklaarde dat hij in Australië zou blijven.

„Dit zootje eieren is zo rot dat je ze door de schaal heen ruiken kan,” zei Bloemkool Dick tegen John West, terwijl hij wees op een zak eieren die hij in zijn hand hield. Met hen bevonden zich in de lounge room van de City Tattersall's Club: Barney Robinson, Piggy, Sugar Renfrey, Squash Lewis, Long Bill, Paddy Woodman en nog een stuk of twaalf anderen.

„Mijn vrouw heeft ruim twee maanden eieren bewaard, alleen maar voor het geval dat iets dergelijks zich mocht voordoen,” deelde Squash Lewis hun mee.

„Denk er goed om. Ga één voor één naar binnen en hou die zakjes zo dat niemand ze kan zien.”

„All right, Jack.”

„En begin niet met gooien voordat jullie begonnen zijn de spreker in de rede te vallen — speciaal met dat nieuwtje van de vrouw die Joggins zogenaamd met jong geschopt heeft. Ga allemaal in de linkerbovengalerij met de eieren; van daaruit kan je fijn mikken.”

„Ik niet,” zei Barney Robinson; „ik gooi niet met vuile eieren, maar met vuile opmerkingen en ga beneden zitten, midden in de zaal.” Barney voelde er niets voor op de vooravond van zijn vertrek uit Australië gearresteerd te worden. Hij had John West na de bomaanslag de dienst opgezegd, maar was tegen de zin van Florrie weer naar hem toegegaan toen hij benoemd was tot manager van Squeers.

„Best,” zei John West, toen de anderen weggingen met de papieren zakjes en hun zakken vol rotte eieren.

„Hoeveel toegangsbewijzen heb je laten drukken?”

„Honderd, en ik heb ze bijna allemaal uitgegeven,” antwoordde Barney. „Joggins zal zich rot schrikken als hij

merkt dat we een van de uitnodigingskaartjes te pakken gekregen hebben en gecopieerd hebben. Een religieuze coup d'état, zoals de Fransen zeggen."

Op dat ogenblik was Mr. Joggins op weg naar het Gaiety Theatre, begeleid door twee stoere agenten. Joggins was één bonk zenuwen; het was of hij stalen veren in de hakken van zijn schoenen had. Hij deed twee stappen tegen de agenten één en tussen de twee lange agenten viel zijn lilliputterige gestalte nog meer op.

Joggins was de verpersoonlijking van een 'heilig boontje', een 'zedepreker'. Het was een klein mannetje met een mager ascetisch gezicht en een wilde fanatieke schittering in zijn ogen. De zeven doodzonden waren voor hem: wedden, drank, paardenrennen, schuine moppen vertellen, hoereren, het houden van 'hotels' en de omgang tussen jonge mensen van beiderlei kunne.

John West was de duivel in eigen persoon en zijn discipelen waren de gevallen engelen. Joggins ging er openlijk prat op dat hij het aantal mensen telde die de City Tattersall's Club binnen gingen of een bezoek brachten aan de bordelen van Madame Brussels. Hij erkende zonder blikken of blozen dat hij bij ettelijke gelegenheden in zomernachten stiekum in de parken had rondgeneusd en jonge paartjes achter een bosje bespied had. Hij kon zich tot razernij opwinden over het kwaad dat de drank en het gokken stichtten, maar het zien van armoede, de sloppen en het gebrek dat de mensen leden in de onderste lagen van de maatschappij, terwijl de rijken in overdaad in schitterende herenhuizen leefden, lieten hem steenkoud. Hij vocht als een kruisvaarder tegen de zonden der armen en zag die der rijken door de vingers. De behoefte van de armen was 'Gods wil'. Als een arme stumperd maar leed zonder te mopperen werd hij daarvoor in het hiernamaals beloond. 'Zalig zijn de armen, want zij zullen het aangezicht Gods aanschouwen', en inmiddels 'behoren zij steeds tot de onze', en moeten het woord Gods aanhoren, en hebben zij het recht op steun: wat appelen en soep, en 's winters een paar dekens. Het belangrijkste van alles was dat men hen beschermde tegen de euvelen van het gokken, de dronkenschap en hoereerderij!

Daar het Joggins onmogelijk werd zijn sexuele begeerten langer te onderdrukken had Joggins zelf ongeoorloofde betrekkingen aangeknoopt met een jonge onderwijzeres van de Zondagsschool. Op grond van zijn eigen veroordeling van een dergelijk gedrag kon hij zijn verhouding met het meisje onmogelijk bekend maken, maar aan de andere kant kon hij het ook niet over zich krijgen tegen haar te zeggen dat hij met haar trouwen wou: de buitenwereld moest het geloof in zijn militante celibaat behouden.

Joggin's bekrompen fanatisme gaf hem een soort dolzinnige moed. Hij was bezig een geweldige massabeweging te organiseren tegen de 'verdorvenheid'; en speciaal tegen de speelhuizen van John West.

„Wel heb ik van m'n leven, het ziet er uit alsof we vanavond een stampvolle zaal zullen krijgen,” zei Joggins toen ze bij het Gaiety Theatre kwamen en zagen hoe de mensen zich bij de ingang verdrongen. „En dat nog wel zonder dat de bende van West naar binnen geslipt is, want slechts zij die een uitnodiging ontvangen hebben, hebben toegang.”

Ze gingen de zaal binnen door de achterdeur en de beide agenten zochten een stoel achter het toneel.

De dominee die de vergadering zou leiden zei: „De zaal is nu al stampvol, Joggins. Wij mogen waarachtig Gode dank zeggen dat wij nu eindelijk eens een zaal hebben, uitsluitend gevuld met onze eigen aanhangers.”

Ze gluurden door een gaatje in het gordijn naar de zaal die druk in beweging was en ze hoorden een luid geroezemoes van stemmen. Joggins' kleine oogjes namen het publiek op. Ja, er was vanavond zeer zeker een groter aantal goed geklede, keurig nette mensen aanwezig dan anders, maar wat zie ik daar? nee — dat is onmogelijk! Grote God! Ja, waarachtig, het is 'm!”

„Kijkt U eens, Eerwaarde,” zei hij, „is dat niet die schurk Renfrey, die achter in de zaal zit? Kijk, daar. Met een sigaar in zijn mond!”

„Grote genade, dat is 'm! En ik zie nog heel wat meer van zijn ordinaire vriendjes. Hoe komen ze in 's hemelsnaam aan toegangsbewijzen? Ze moeten ze wel gestolen hebben. O, o, hoe kan zo'n verdorvenheid bestaan!”

Joggins zei met een air van berusting: „Ze zitten overal in de zaal verspreid. Dat loopt spaak vanavond.”

De deuren moesten voor het begin van de bijeenkomst gesloten worden. Joggins en de voorzitter liepen schichtig naar de tafel op het toneel, terwijl de pers en een vrouw met een geweldige buste, die later op de avond zingen moest, achter hen op stoelen plaats namen. Joggins nam zenuwachtig een slokje water, terwijl de voorzitter aankondigde dat Mr. Joggins te bekend was om door hem aan het publiek te worden voorgesteld, en dat het onderwerp van de avond zou zijn: 'Melbourne's Zonden en Geneugten'.

Joggins begon zijn voordracht op zijn gewone snerpende toon, maar zonder zijn gewone geestdrift. „Wij bewoners van Melbourne maken een crisis door...”

Van de linkergalerij werd er gebruld: „Als je niet op-past maak *jij* een crisis door voor je 't weet.”

„De tijd is gekomen onze keuze te bepalen...”

„Ik wed tien tegen één met je,” schreeuwde Barney onder gelach middenin de zaal.

„Jaren lang is het leven van Victoria politiek, maatschappelijk en individueel...”

„Je bent een zwerver, Joggins,” gilte Bloemkool Dick op een toon die even aggressief was als hij er uit zag. Dit was het signaal voor een algemeen tumult. De politieagenten die plaatsen hadden uitgekozen waar ze een goed overzicht op de zaal hadden, wachtten op een teken van het podium.

„God is op aarde gekomen temidden van zijn volk.”

„Halleluja,” schreeuwde Barney, terwijl hij de schijnheilige stem van Joggins na-aapte.

„Ik ben hier gekomen om U de waarheid te zeggen betreffende de Carringbush toto,” ging Joggins verder.

„Dat is een toto voor de arme man,” schreeuwde Piggy.

„West heeft een enorm kapitaal verdiend aan de arme man,” schreeuwde Joggins nu.

„Ik heb gezien dat er op één dag tweeduizend mensen naar binnen gingen, onder wie oude mannen en jongens.”

„Daar kan je aan zien hoe populair hij is,” brulde Sugar Renfrey, die achter in de zaal een interruptie-spreek-

koor dirigeerde. Hij werd onmiddellijk door drie agenten uit de zaal gezet.

„Het gokken is het grootste euvel in het land,” riep Joggins. Hij overzag de menigte nu met wilde blikken, maar de kleine dominee naast hem zat te beven op zijn stoel.

„Hoe staat het met de Effectenbeurs en de zakenmensen? De rijken val je niet aan.” Die interruptie werd gemaakt door een socialist die een vervalst toegangsbewijs van Barney gekregen had.

„Ja,” schreeuwde een vrouw die naast hem zat, „waarom ga je niet liever tekeer tegen de zakenmensen die de arbeiders bestelen?”

„Dit is voor de eerste maal dat ik gehoord heb dat een vrouw haar stem verhief om de verdorvenheid te steunen.”

Er ontstond een geweldig kabaal en daarop stond Squash Lewis in de linkergalerij op en bleef staan totdat Joggins hem zag.

„Ik wou U een vraag stellen.”

„Gaat Uw gang.”

„Waarom betaalt U uw schulden niet?” vroeg Squash ernstig.

Joggins' supporters schreeuwden: „Gooi die vent eruit,” terwijl de bende van West brulde: „Ja, juist, waarom betaal je je schulden niet? Hoe staat 't met die zeventien pond?”

Joggins raakte helemaal in de war, maar hij herstelde zich spoedig. „Die gokgelegenheden proberen allerlei verhaaltjes over mij op te scharrelen.”

„Dus je ontkent dat je nog zeventien pond schuldig bent?”

„Ik heb die man vanmorgen gesproken en hij heeft mij een brief gegeven, waarin staat dat ik ze hem niet schuldig ben.”

„Gooi 'm d'r uit,” schreeuwden de supporters van Joggins.

„O, goed hoor, maak je niet druk. Ik ga al,” zei Squash, toen drie agenten op hem af kwamen. Hij bedacht dat de politie hem wel eens in 'voorlopige' hechtenis kon nemen als hij nog langer bleef.

„Waarom dobbelen de mensen?” vroeg Joggins, terwijl de lange Squash de zaal uitgebonjourd werd.

„Waarom drinkt een kat melk?”

„Vroeger melkte je altijd de geit van je buurman, weet je nog, Joggins?”

Toen stond de socialist die al eerder geïnterrumpeerd had, op en daagde Joggins uit met hem te debatteren over de stelling dat alle speelgelegenheden, met inbegrip van de Effectenbeurs en de Victorian Racing Club, genationaliseerd moesten worden.

Joggins ging er niet op in en daarop sprong Bloemkool Dick in de galerij overeind en schreeuwde: „Waarom trouw je niet met dat meisje, Millicent Smith?” Er ontstond een onbeschrijfelijke wanorde en men zag hoe Joggins in de knel zat. Hoe waren ze daar achter gekomen? Met haar trouwen? Here God, wat vreselijk! Toen de zaal tot rust gekomen was zei hij: „Ik zeg...” „Wat zegt Millicent Smith?” onderbrak Bloemkool Dick hem.

Joggins wist niet wat hij daarop zeggen moest en zag geen andere uitkomst dan door te gaan met zijn voordracht. „De mensen beginnen te begrijpen dat er midden in Victoria euvelen zijn...”

„Zo is 't maar net, Joggins. Ga verder...”

„Wat 'n strandvlieg!”

„Ziet het nachtelijke Melbourne. Daar viert het kwaad hoogtij.” Joggins miste zijn gewone bezieling, terwijl de voorzitter aan het tafelkleed zat te frommelen en angstige blikken wierp naar de linker galerij, vanwaar het hevigste vuur kwam. De supporters van Mr. Joggins begonnen te vinden dat ze beter thuis hadden kunnen blijven, ook al waren ze in de meerderheid.

„U kunt niet twijfelen aan de uitgebreidheid van het kwaad in deze stad. Is het niet zo, dat...”

Op dit ogenblik werd Joggins' rede onderbroken door de koorzang: „En d'ouwe Joggins die moet hangen, hiep hiep hoera, hiep hiep hóera!”

Enkele supporters van Joggins schepten een weinig moed en zetten een vocale contrademonstratie in en daarna riep een van hen: „Maakt U ze maar goed in hoor, Mr. Joggins.”

„We zullen Joggins inmaken met boter en suiker!”
Toen hieven de ordeverstoorders aan: „Zó gaat Jóggins naar de bliksem toe... zó gaat Joggins naar de blik... sem toe...”

Joggins wachtte zenuwachtig tot zijn dodenmars uit was. „Zodra de nacht invalt stort een zeker deel van de bevolking zich in ontucht. Dan ontstaat hier, in het hart van Melbourne, een Hel!”

„Dat klopt. Joggins is hier!”

„Trouw liever met dat meisje, nu je d'r met jong geschopt hebt!” hield Bloemkool Dick vol, die zich zoals gewoonlijk strikt aan zijn instructies hield.

„Je bent een dronkelap en een gokker,” schreeuwde Joggins en toen brak het helse kabaal opnieuw los. Joggins zag er geen heil meer in zijn voordracht voort te zetten en ging over tot het stellen van vragen.

„Welk strafregister zult gij achterlaten wanneer gij voor het aangezicht van Uw Schepper verschijnt?”

„Beter dan jij in Ballarat achtergelaten hebt.”

„Ik schaam me niet over enige staat van dienst die ik achtergelaten heb. De gokkers kunnen dat weten, want ze hebben er detectives bijgehaald die informaties hebben ingewonnen over elk jaar van mijn leven.”

„We zijn achter het zaakje met Miss Smith gekomen.”

„Ja, en achter zijn schulden.”

„Is de van God gegeven stem telkenmale op Hem uitgebracht?” vroeg Joggins.

„Ja, Joggins,” brulde Barney Robinson. „Ik stem telkenmale op de Labour Party.”

Een minuutje werd Joggins niet in de rede gevallen en werd er geen lawaai gemaakt, zodat Joggins spreken kon. Toen werd hij precies tussen zijn ogen getroffen door een ei van de scherpschutter Bloemkool Dick. Het stinkende projectiel gaf hem een gevoel van misserij. Een regen van eieren daalde op het podium neer. Joggins, de voorzitter, de verslaggevers en de dame van het zangnummer dropen van de rotte eieren. Een van de reporters was zo galant een omgekeerde stoel boven de dame in kwestie te houden en bracht haar achter de schermen in veiligheid.

Joggins was het voornaamste mikpunt en de schoten

van zijn kwelgeesten troffen doel. De eieren spatten in zijn gezicht en op zijn kleren uiteen. Nauwelijks had hij de druipende dooiers uit zijn ogen, gezicht en kleren weggeveegd of hij kreeg opnieuw de volle laag tot hij gedwongen werd tot een smadelijke aftocht achter de coulissen. De zaal was in rep en roer en overal drong de lucht van de zwavelkoolstof door. Joggins' supporters wezen naar de linkergalerij en riepen: „Daar zitten ze.”

De agenten liepen heen en weer en probeerden de eierensmijters te ontdekken. Vier agenten gingen naar de galerij en grepen Bloemkool Dick en een van zijn handlangers vast.

Na een minuut of vijf, gedurende welke Joggins' supporters nu ook met eieren gebombardeerd werden, verscheen Joggins weer op het podium met de plechtige verklaring dat „alle mensen eens voor Gods rechterstoel zouden moeten verschijnen.” Zijn moeite werd beloond door een nieuw salvo van rotte eieren. Daarop sloot hij de bijeenkomst en werd door zijn eigen twee lijfwachten en door drie agenten geëscorteerd.

Een week daarna zat John West's moeder in haar oude stoel bij de keukenkachel te schommelen. Ze breide een paar sokken voor Joe met haar bril op de punt van haar neus.

De oude stoel was een groot gemak voor haar. Ze wou er geen afstand van doen al kon ze nu door de gulle gaven van haar zoons, en speciaal van John, de duurste stoel van het hele land kopen.

Het oude vrouwtje stak vreemd bij haar omgeving af. Zij scheen met haar schommelstoel tot het laatst weerstand te bieden aan de verdringing van de oude dingen door de nieuwe. Op tafel stond een petroleumlamp, het haardvuur brandde lekker en zij zat daar maar te breien en te mijmeren met haar oude shawl om haar schouders om haar uitgeteerde lichaam te beschermen tegen de tocht die door de kieren in de muren kwam en die de nieuwe meubelen niet konden tegenhouden.

Ze was even over de zestig, maar haar gezicht vertoonde diepe rimpels, de tekenen die de tijd daar had

achtergelaten. Haar ogen waren diep in hun kassen gezonken, een vliesje had zich daarover gevormd en ze was bijna blind. Haar mond was een smalle streep, aan beide hoeken even neergebogen.

Ze hield op met schommelen toen ze het geluid van voetstappen op de achterveranda hoorde. Joe kwam binnen en legde zijn hoed op de tafel.

„Hallo, mams,” zei hij rustig.

„Waar is Myrtle, Joe?”

„De baby is verkouden en ze zei dat het te koud was om er de deur mee uit te gaan.”

„Daar heeft ze gelijk aan, Joe. Ik zou niet willen dat het wurm ziek werd.”

Haar drie zoons waren nu getrouwd: Joe met een 'lief huiselijk meisje' van wie Mrs. West erg veel hield. Ze hield niet van Nellie Moran met haar airs en manieren, die zich te deftig voelde om haar eenzame schoonmoeder op te zoeken. De vrouw die Arthur gekozen had was een teleurstelling voor haar geweest — dat was een opzichtige, vulgaire meid, die tijdens haar enige bezoek aan het oude vrouwtje had gezegd: „Ik heb heus geen lot uit de loterij getrokken toen ik met Arty trouwde. Op onze bruiloftsnacht zag ik de striemen op zijn rug voor het eerst. Ik wist niet wat ik zeggen moest en begon te lachen. Hij pakte me bij mijn keel en zei: 'Als je daar nog 's om lacht, vermoord ik je'. En hij meende het ook. Nee, 't is geen lot uit de loterij. Ik ben bang voor mijn eigen man.”

Het oude vrouwtje ging weer door met schommelen en breien en zo bleven ze een poosje zwijgend zitten. „Hoe zijn die mannen van John er voor het gerecht afgekomen voor dat gooien met eieren?”

„Ze hebben ieder honderd pond boete gekregen. Jack heeft de boeten betaald.”

„Denk je dat John ooit de club en de toto zal sluiten?”

„Nee, mams, ik denk van niet. Tenzij het nieuwe wetsontwerp dat waarschijnlijk in het Parlement behandeld zal worden hem daartoe dwingt.”

„Ik hoop 't, Joe. Dat zou beter zijn. Dan zou John Piggy en al die misdadigers kwijt raken en zich aan zijn andere zaken kunnen wijden.”

Joe zei niets. Hij sympathiseerde met zijn moeders verlangen dat John een eind zou maken aan zijn omgang met de misdadige elementen, maar zijn baantje als manager van de toko was een makkie. Nu de politie nooit meer tussenbeide trad stroomde het met zijn luie aard daar een vast salaris te beuren. Hij hield het zaakje gaande met twintig man personeel, onder wie Scotch Paddy, Flash Alec, Jigger, Boney Bill en een aantal andere 'goeie jongens'. De Mensaap, die nu uitsmijter geworden was, was de enige zware jongen die overgebleven was.

Mrs. West vond het prettig als Joe bij haar aanliep en een praatje met haar maakte bij het open vuur, in dezelfde kamer waar ze haar lange strijd tegen de armoede had gevoerd. De strijd was voorbij. John had daar een eind aan gemaakt, maar eigenlijk had ze die oude tijd prettiger gevonden. De tijd dat de jongens nog klein waren en dat hun gelach of hun ruzie om kleinigheden door de groezelige kamertjes weerklonk. Voordat Arty 'in moeilijkheden' raakte en voordat John als boekmaker begonnen was.

Sindsdien had ze nooit meer op vertrouwelijke voet met Arty kunnen omgaan. Ze zag hem dezer dagen nauwelijks. Hij was nog steeds verbitterd en somber gestemd, leefde in een wereld buiten de hare, maar zolang er nog een vonkje leven in haar was zou ze zich bezorgd over hem blijven maken en proberen hem te helpen. Soms dacht ze dat alles in orde zou zijn gekomen als hij met een sympathiek, huiselijk meisje getrouwd was. God weet waar hij zal eindigen. Ze wist dat hij met steun van John tot alles in staat was. En ze had gehoord dat Dick Bradley nu uit de gevangenis ontslagen was!

„Is het waar dat Dick Bradley weer vrij is, Joe?”

„Wat zegt U? Ik weet het heus niet. Hoe kan ik dat weten?”

„Je weet het best, Joe. Is het waar?”

„Ja.”

„Heeft Arty hem al ontmoet?”

„Ja.” Hij keek strak naar het haardvuur en begon zenuwachtig met zijn handen te draaien.

„Dan moge God ons helpen! Je moet met John spreken. Het is al erg genoeg dat we nu bommengooiers en mensen hebben die er direct maar op los slaan. Maar nu is Bradley op vrije voeten en kan er God weet wat gebeuren!”

„John heeft geen interesse voor Bradley, mams. Bradley heeft geen hersens. John heeft hem niet nodig.”

„Maar Arty wel. Dat weet je; je hebt gehoord wat hij zei. Je moet absoluut met John praten. Als hij die toto en die club maar wou sluiten, die boeven ontslaan en Arty een baantje geven — misschien op een van de renbanen. Je moet echt met hem praten, Joe. In naam van de Heilige Moeder Gods moet je met John praten!” Joe keek naar haar smekende gezicht. Waarom bleef ze hopen en zich zorgen maken, dacht hij. Te laat; je kon de zaak beter op z'n beloop laten.

Ondanks zijn apathische natuur hield Joe van zijn moeder, maar wat kon hij er aan doen? Hij had allang besloten alles op z'n beloop te laten en er het beste van te hopen. Ze konden niets voor de oude vrouw verborgen houden en zij gaf geen ogenblik de hoop op dat Arty en John een nieuw leven zouden beginnen.

„Je moet met John praten,” zei ze voor de zoveelste keer.

„Hij zei dat hij vanavond misschien bij U zou komen.” Ze bleven zwijgend zitten. Het getik van de klok op de schoorsteenmantel en het gesputter van de houtblokken waren de enige geluiden tot ze voetstappen om het huis hoorden.

John West kwam de kamer binnen.

„Hallo, mams,” zei hij opgewekt, terwijl hij zijn hoed afzette en op tafel legde. „Lekker vuurtje hebt U daar. Knapjes koud buiten.” Hij ging met zijn rug naar het vuur staan. Zijn lichaam paste precies in de keurige overjas en het zwarte pak. Hij zag er uit als een man van geld die weet hoe hij zich kleden moet. Joe's goedkope pakje, de grauwe japon van het oude vrouwtje, de stoel, de haard en de bewalmde muren hoorden bij elkaar, maar die parmantige kerel en de moderne meubelen die hij gekocht had, stamden uit een andere wereld. Mrs. West besefte dat.

John West streek zijn zandkleurige lok naar achteren met zijn gewone gebaar en toen werd hij weer haar jongetje, haar lievelingszoon. Dit was echter slechts een deel van haar droom.

„Ik blijf maar even, mams,” zei John West. „Heb 't een en ander te doen. Hoe gaat 't met je ogen?”

„Zo'n beetje 't zelfde.”

„Misschien moeten we er een andere dokter bij halen. Deze schijnt er niet veel van te snappen. En hoe staat het met het huishoudgeld?”

„O, geld heb ik niet nodig, John. Joe keek haar aan toen ze zich voorover boog en zijn arm pakte. „John, waarom sluit je de oude toto en de club toch niet, zoals ik je zo dikwijls gevraagd heb. Waarom laat je al die slechte mensen niet lopen?”

Joe zag hoe zijn broer haar aankeek en dacht dat er enige vertedering in zijn stalen blikken kwam.

„Toe, John, voor mij. Voor je eigen moeder.” Ze dacht dat ze een glimpje van de oude John zag die zo vaak in diezelfde kamer tegen haar had gezegd als er geen eten was: „Als ik groot ben ga ik een hoop geld verdienen. Dan zorg ik voor je, mams, en dan zal je het best bij me hebben.” Maar zijn blik verstrakte al weer. „Je zou Arty ergens een baantje kunnen geven en hem uit de buurt van Bradley kunnen houden.”

John West ging rechtop zitten. „Zo, daar maak je je dus bezorgd over. Nou, dan moet je er maar eens over praten met Arty. Het is mijn zaak niet.”

„Het geeft niks of ik met Arty praat, John; dat weet je ook best.”

„Ik heb je al gezegd, het zijn mijn zaken niet, mams. Ik kan er niets aan doen. Waarom zou ik de toto en de club sluiten? De arbeiders maken nu eenmaal graag een gokje, waarom zou ik ze dat niet gunnen? En ik heb je ook al gezegd dat je de propaganda van die heilige boontjes in de kranten niet geloven moet. Allemaal leugens.”

„Niet allemaal leugens, John.”

Hij haalde een enveloppe uit zijn zak en duwde haar die in de hand. „Hier, mams, koop daar maar wat voor, wat kleren of zo.”

Ze maakte aanstalten het geld te weigeren, maar bedacht zich. Wat gaf het? Zelfs zijn liefde voor zijn eigen moeder vond geen andere vorm van uitdrukking dan in geld.

Ze hoorden Arthur West aan de voorkant van het huis zeggen: „Hoe gaat 't met jou, Barney?” en de spanning werd er iets minder door. Barney Robinson antwoordde: „Zo koud als een luis op een dooie ijsbeer.”

„Is dat Barney Robinson?” vroeg het oude vrouwtje.

„Ja, hij wacht buiten in de buggy.”

„Roep hem binnen, John, dan kunnen we een kopje thee drinken. Ik mag Barney graag en ik heb hem in jaren niet gezien. Hij gaat gauw naar Amerika, hè?”

„Ja, maar 't is langzamerhand laat geworden,” antwoordde hij toen Arthur West binnenkwam en zijn jas uittrok en zijn hoed afzette.

Arthur zei stug: „'n avond, mams.”

„Ik moet er vandoor,” zei John West, terwijl hij zijn hoed pakte en de voordeur uitliep.

Toen hij in de buggy stapte hoorde hij zijn moeder aan de voordeur tegen Barney zeggen: „Hallo, Barney Robinson.”

„Wel verdraaid,” antwoordde Barney, „m'n ouwe liefje. Hoe gaat het met U, Mrs. West?”

„Ik mag niet mopperen, Barney.”

„Ik kreeg er genoeg van te wachten tot U de ouwe heer eindelijk de bons gaf,” zei Barney lachend. „Ik heb 't al jaren te pakken, waarachtig. Florrie is de kwaaieste niet, maar geef mij maar m'n ouwe liefje.”

Ze glunderde van plezier. Toen klonk John West's stem uit het duister: „Ga naar binnen, mams. Je vat nog kou.” Ze hoorde het klop-klop van de paardenhoeven. Mrs. West zocht tastend haar weg naar de keuken terug en Joe hielp haar in haar schommelstoel. Joe pookte het vuur op.

Arthur streek zijn grijze snor op. Ze nam hem goed op. „Je laat Bradley toch lopen, hè, Arthur?”

Hij keek op met een fanatieke uitdrukking in zijn ogen.

„Dick Bradley heeft in de gevangenis op me gepast,” zei hij. „Hij is m'n maat en we blijven bij elkaar.”

Het oude vrouwtje wendde haar blikken van hem af

en de breinaalden begonnen weer te klikken. Tranen welden in haar ogen op en ze kreeg een brok in haar keel.

De jongens bleven niet lang. Toen Joe zei dat hij weg moest omdat de baby misschien ziek was ging Arthur met hem mee.

Mrs. West bleef wezenloos in het vuur staren met haar breiwerk op haar schoot in haar handen geklemd. Een enkele snik baande zich een uitweg alsof alle hoop haar ziel ontvloden was.

John West en Barney Robinson zaten in de voorkamer bij Bob Scott. Bob was kort geleden gekozen tot lid van het Parlement van Victoria.

„Heb je 'r over gesproken met Ashton?” vroeg John West aan Scott.

„Ja, maar hij doet niet mee,” antwoordde Scott. Fighting Bob Scott — zo had hij zichzelf genoemd — was een knappe jonge kerel met krullend haar, klein en stevig gebouwd; iemand met een geweldige vitaliteit en aanleg voor tintelende welsprekendheid. Hij was een radicaal zonder veel gestudeerd te hebben of aan theorie te doen. Hij was een gokker en een fortuinzoeker; precies het soort man om geloof te schenken aan John West's pretentie dat hij een democraat en een vriend van de arbeiders was.

„'t Is een beetje ingewikkeld,” ging Scott verder: „De Labour-mannen zullen het wetsontwerp in het Parlement bestrijden, omdat de Victoria Racing Club en de rijke mensen erbij gebaat zijn, maar ik denk niet dat we veel mensen voor deze actie zullen winnen. Ik heb er maar zes die op m'n hand zijn, maar voor een begin is dat nog zo slecht niet. We zullen de organisatie de Christelijke Socialistische Beweging noemen — jaren geleden heeft er al een in Melbourne bestaan. Aanstaaende Zondag houden we een vergadering in de Bijou. Ik heb een vaandel laten maken met een witte kaart van Australië op een groene achtergrond. Het programma zal zijn: Australië voor de blanken, en wat daar allemaal bij hoort. We zullen de strijd tegen Joggins aanbinden en zeggen dat hij met zijn handen werken moet.

En we zullen ook zeggen dat ze beginnen moeten met de V.R.C., als ze een eind aan het gokken willen maken.”

„Goed zo. Ik wil alleen maar dat die organisatie de indruk maakt dat de Socialisten en de Labour Party tegen Joggins zijn. Als jij en de anderen 't zaakje voor elkaar krijgen kunnen jullie op me rekenen.”

„Is die motie voor de vergadering al op schrift gesteld?”

„Ja. Heb je 'm bij je, Barney?”

„Ja, Jack. Ik zal 'm voorlezen.”

Barney haalde een vel papier uit de binnenzak van zijn jas en las op gewichtige toon voor: „Dat naar de mening van deze druk bezochte en belangrijke vergadering van vrije en Godvrezende burgers het jammerlijke 'door-drijven' van heilige boontjes en middernachtzendingen, die de kleine man als het kind van de gramschap betitelen omdat hij wel eens een shilling verwedt, en die in het stof kruipen en kronkelen voor de schijn-schone schurken van de Effectenbeurs en de V.R.C., een constante bedreiging vormen van Vrede, Vooruitgang en Voorspoed...”

Barney stopte even om aan het puntje van zijn snor te draaien en om te zien hoe deze alliteratie insloeg.

„Zij zouden een bontgevekte bevolking willen hebben onder Chinees-Japans beheer; werk van niet aangesloten arbeiders tegen tien shilling per week; veertien uur werk voor één uurloon; uitbuiting, werk tegen hongerlonen in de gevangnissen en elke andere politieke en economische schanddaad waardoor het vette varken nog meer gemest kan worden. Zij behoorden onmiddellijk in het belang van Vrede, Orde en een Deugdelijke Regering uit het Australische Gemenebest gedeporteerd te worden.”

„Daar kunnen de heilige boontjes 't voorlopig mee doen,” riep Scott uit.

„Ja, zo kan het wel,” zei John West. „We moeten zoveel mogelijk steun van de arbeiders zien te krijgen. De hoofdzaak is de indruk te vestigen dat er evenveel mensen voor als tegen mijn club en toto zijn. Laat ze zien wat een stelletje huichelaars die zedeprekers zijn. Maak gebruik van dat argument waar ik het al eens eerder over heb gehad. Zeg dat je niet tegen de gods-

dienst bent, maar dat de kerken de mensen goeie dingen beloven in het hiernamaals, terwijl een arbeider die een gokje maakt hier op aarde kans heeft op die goeie dingen en dat hij er hier het meest behoefte aan heeft. Pak de kerken aan; zeg dat ze grote kathedralen bouwen, terwijl de arbeiders geen woningen hebben.”
„Reken maar dat ik de kerken zal aanpakken,” zei Scott.
„Kan de katholieke kerk er ook bij?”
„Noem die niet. Die maakt geen bezwaar tegen het gokken.”

De volgende Zondagavond was het Bijou Theater tot de nok toe vol. Zo nu en dan had het er de schijn van dat de vergadering in een klucht zou ontaarden door de talloze humoristische interrupties en het goedkeurende gemompel. Barney's meesterstukje werd als motie voorgelezen en kreeg de steun van ettelijke sprekers, die allemaal de gelegenheid benutten om tegen Joggins en de predikanten die hem steunden tekeer te gaan. Op het vaandel op het podium stonden de woorden „Christelijk Socialistisch Labour-Programma.”

Bob Scott hield een agressieve rede, sloeg met zijn vuist op de tafel, schreeuwde en sloeg bombastische taal uit. Hij noemde Joggins en diens supporters 'met alle winden meewaiende politieke en religieuze kwakzalvers', die de toto wel aanvielen, maar 't lef niet hadden de V.R.C. of de Effectenbeurs aan te vallen.

„Moet je de kerken 's zien,” brulde hij, terwijl hij met zijn vuist op tafel sloeg tot het leek of de tafel op en neer sprong. „Millioenen ponden worden besteed aan grote gebouwen, terwijl de armen in krotten moeten wonen. Als Jezus Christus nu op aarde was zou hij zeggen: 'Ik zal huizen bouwen voor de armen'”. Bob's stem trilde van quasi aandoening. „Mannen zoals Joggins moesten aan het werk gezet worden.”

Diezelfde avond deed Joggins in het Gaiety Theatre onder een vloed van scherpe woorden opnieuw een uitval tegen John West.

De volgende dag kondigde de Staatssecretaris van Victoria, Sir Samuel Gibbon, aan dat hij bezig was een wetsontwerp te concipiëren, krachtens hetwelk de

politie de toto en de club zou kunnen sluiten. John West verdubbelde zijn pogingen om steun te krijgen van de Labour Beweging. Hij had nu meer dan ooit steun van de massa's nodig. Hij oogstte hier en daar successen, maar er waren ook tekenen van oppositie. Enkele afdelingen van de Labour Party namen resoluties aan, waarin ze een vonnis uitspraken over politici die „openlijk en moreel hun steun gegeven hadden aan gokkers en clandestiene bookmaking.” Een daarvan was de Carringbush-afdeling. Zij bepaalde haar standpunt tegen de zin van haar secretaris, Mr. Renfrey, die de vergadering duchtig de les las dat ze een dergelijke politieke fout maakte. Later legde Renfrey aan John West, die danig het land had over de resolutie, uit dat zij was ingediend door de uiterste linkervleugel van de Socialisten. Hij beloofde zijn pogingen om de afdeling met 'goeie mensen' te versterken en te verdubbelen.

De volgende Maandagochtend zat Barney Robinson de *Age* te lezen in de lounge van de club, toen zijn blik viel op een artikel dat hij direct aan John West, Sugar Renfrey en Frank Lammence begon voor te lezen.

In het artikel werd een beschrijving gegeven van een demonstratie van werklozen naar Scots Church, georganiseerd door de leider van de Socialistische Partij van Victoria, Tom Mann.

Mann, die Trade Union-leider in Engeland was geweest, was een paar jaar geleden naar Melbourne gegaan om voor de Labour Party te gaan werken. Het werk stelde hem al heel gauw teleur en hij nam zijn ontslag, richtte de Socialistische Partij van Victoria op en begon de *Socialist*, een weekblad, uit te geven.

Eddie Corrigan, die lid van de partij van Mann was, had Barney al eerder over de demonstratie verteld en daarom was hij voor het eerst sinds zijn huwelijk naar de kerk gegaan om van de partij te zijn.

De deftige gemeente wist op het ogenblik dat zij haar statige villa's verliet om God — met wie ze op goede voet stond — te aanbidden, niet wat er voor haar in het vet stond. Mann had bekend laten maken dat de werklozen op komst waren, maar de Weleerwaarde Heer die de dienst leidde had het niet aan de gemeente ver-

teld, in de hoop dat het misschien de een of andere misplaatste grap was.

Mann leidde de demonstratie van het Gebouw van de Vakbonden naar de kerk en de stenen trap op. Hij zag er eerder uit als een gestudeerd iemand dan als een leider van de verworpenen der aarde. Hij was van middelbare lengte en droeg een zwart pak. Hij had een markant gezicht: regelmatige gelaatstrekken, vriendelijke blauwe ogen, waarmee hij de mensen echter doordringend aankeek. Zijn mond getuigde van een vastberaden karakter. Hij had een grote zwarte snor.

Achter hem kwam Eddie Corrigan in zijn Zondagse pak, en Mann's vertrouwde rechterhand, Percy Lambert, een kleine stevig gebouwde jonge man met een rond hoofd en brede kaken, en lippen die aan de hoeken opwaarts liepen, waardoor hij de indruk maakte steeds binnenpret te hebben. Lambert droeg een rode vlag. Een lid van de kerkeraad snelde op hen toe en zei: „Laat U die vlag liever buiten!” Hij nam de vlag uit Lambert's handen en zette hem in het portiek.

Tom Mann ging de halfgevolle kerk binnen en de demonstranten volgden voor zover de plaatsruimte toeliet. Een ander lid van de kerkeraad fluisterde: „De zitplaatsen achteraan zijn voor U apart gehouden.” Bezorgde ogen werden opgeslagen uit de gebedenboeken om te kijken naar de onverwachte komst van die nette meneer met zijn troep ongere, haveloze 'kerkgangers'. „Zo,” zei Mann. „We voelen er niets voor om achterin weggestopt te worden. Ga mee vooraan zitten, kameraden!” Ruim honderd schuifelende voetenparen gingen naar voren.

Er kwamen nog meer demonstranten binnen en die gingen achteraan zitten, terwijl de rest opeendrong in het kerkportaal en op de treden van de stenen trap. Enkele kerkgangers gingen met minachtende blikken ergens anders zitten.

„Zegen de rijken,” zei de dominee, „en maak hen arm van geest,” terwijl hij in zijn bekrompen conservatieve geest dacht dat de opstandigen daardoor verzoend zouden worden. Zijn woorden veroorzaakten integendeel een spontaan gegrom.

„Geliefde broeders en zusters,” ging hij voort. „als de mensen geloofden dat er geen leven na de dood bestond zou er minachting zijn voor alle gezag.”

Eddie Corigan stond op en schreeuwde: „Christus heeft gezegd: 'Verkoop al wat ge hebt en geeft het aan de armen.' Enkele werklozen gaven tekenen van bijval, terwijl anderen naar Mann keken en niet wisten wat hun te doen stond.

„Er zijn in Melbourne geen werklozen behalve zij die geen zin hebben te werken,” repliceerde de dominee luidkeels.

Lambert stond temidden van het geschreeuw op van zijn plaats naast Mann. Hij sprak in dodelijke ernst, maar het spotlachje bleef om zijn mondhoeken spelen. „Vertel ons de ware geschiedenis van Christus, dan zullen we stil zijn,” zei hij en ging zitten.

Tom Mann bleef zitten, uiterlijk kalm, maar hij was er niet zeker van of de demonstratie verlopen zou zoals hij bedoeld had. Hij had gehoopt dat hij de dominee er toe krijgen zou een toespraak tot de werklozen te houden en hun klachten aan te horen. Mann zag de demonstratie als een onderdeel van een massabeweging, niet alleen om de armoede te verlichten, maar ook om de werklozen te organiseren en hen bewust te doen worden van hun eigen kracht.

De dominee werd bang, zegende de gemeente en trok zich in allerijl in de sacristie terug.

Lambert schreeuwde hem na: „Hier zijn honderden mensen die honger hebben.” Het orgel begon te spelen en de gemeente drong angstig op naar de uitgang. De kerkgangers trokken onder sarcastische opmerkingen van de werklozen af.

Mann gaf de demonstranten een teken dat ze blijven moesten en probeerde zich een weg te banen naar de sacristie langs de drie leden van de kerkeraad die zich voor de deur geposteerd hadden.

Lambert schreeuwde: „Een driewerf hoera voor de nieuwe socialistische revolutie!” en de pilaren schenen te trillen op hun grondvesten toen het gejuich zich vurig en dreigend verhief.

Toen het hem niet lukte de leden van de kerkeraad te

passeren zei Mann: „Ik wil dat de dominee deze mannen en vrouwen toespreekt en hen aanhoort. Vraag het hem, dan kan hij het altijd nog weigeren.

„We vragen 't hem niet!” zei een van de wachtposten. Mann probeerde zich los te rukken. De leden van de kerkeraad hielden hem echter vast en de menigte stond op het punt op te dringen. De gekste dingen hadden kunnen gebeuren, maar Barney Robinson, die alleen maar als toeschouwer gekomen was, zorgde voor een afleiding door met een schijnheilige stem te roepen: „Er staat geschreven: 'Mijn Huis is een Huis des Gebeds, maar gij hebt er een rovershol van gemaakt'.”

Dit werd beantwoord met een luid gejuich en geroep van: „Rovershol! Rovershol!” De Weleerwaarde Heer stond te trillen op zijn benen in de sacristie en liet de politie halen.

De leden van de kerkeraad lieten Mann los, die daarop de werklozen naar buiten leidde en hen daar toesprak. „We hebben vandaag een mooi voorbeeld gezien van wat men noemt 'De Navolging van Christus.' Wij zijn hier gekomen om aan de mannen en vrouwen in hun kerk te vertellen dat er duizenden mensen in deze stad honger lijden, terwijl zij in overdaad leven, en daarop hebben ze de vlucht genomen. We kunnen hier niets meer doen. Deze demonstraties zullen echter worden voortgezet. De strijd voor het Socialisme zal doorgaan in al zijn vormen.”

Eddie Corrigan riep: „Drie harde hoera's voor de woe-
keraars in de tempel!”

Daarna zette de menigte „De Rode Vlag”, in, het Engelse revolutionaire lied dat Mann in Australië populair had gemaakt:

*Hijs dan de rode vlag in top
Waaronder wij leven of sterven!
Al weifelen laffaards en smalen verraders
Wij laten de rode vlag hier wapperen.*

Barney las het artikel uit en zei: „Zo moeten ze dat schorum aanpakken!”
„Het moet een lollige vertoning geweest zijn,” antwoordde Sugar.

Lammence zei niets. John West had niet geluisterd toen Barney begonnen was voor te lezen, maar bij het verdere verloop van het artikel had hij zijn oren gespitst.

Barney was een en al geestdrift. „Zo moet het gaan. De arbeiders moeten de zaak in handen nemen. Die Tom Mann is 'n reuzekerel. Socialisme, dat is je ware!”

„Och, ik weet 't nog zo net niet,” zei John West. „Mann is te extremistisch. Hij beveelt de omverwerping van het hele systeem aan.”

„Dat moet ook; het is de enige kans voor de arbeiders en hoe eerder hoe liever, verdomme,” zei Barney.

„Helemaal niet,” zei John West met vuur. „Ik geloof in het Socialisme in zekere zin. Maar niet het soort waar hij het over heeft.”

„Je bent bang dat hij de toto en de club misschien zou sluiten als hij aan de macht kwam, hè?” vroeg Barney listiglijk. Hij had zijn kaartje voor Amerika in zijn zak en kon daarom veilig zijn mening zeggen.

„Dat heeft er niets mee te maken, maar die Tom Mann moet heel wat volgelingen hebben.”

„Natuurlijk, en er komen er dagelijks meer. Je moet de honderden mensen maar 's zien die zijn bijeenkomsten aan de oever van de Yarra bijwonen, en 's Zondagsavonds in het Bijou Theatre.”

„Ja, hij heeft heel wat toeloop. In het Bijou, hè? Hoe staat hij tegenover het gokken?”

„Nou, ik heb hem wel eens horen zeggen dat het gokken een gevolg was van de onzekere levensomstandigheden en dat het Socialisme daar een eind aan zou maken. Hij zei dat de woningnood en de werkloosheid een groter kwaad waren dan het gokken.”

„Zo... heeft ie dat gezegd?”

De volgende Zondagavond om tien uur besloot Tom Mann zijn voordracht en begon de uit een duizend mensen bestaande menigte uit het Bijou Theatre te stromen. Mann spoedde zich naar de deur en ging daar staan om met de mensen te praten en vragen te beantwoorden. „Hier, dat is voor de beweging, en God zegene je,” zei een mager mannetje met een sjofele vrouw die aan zijn arm hing.

Die man heeft weken lang geen warm maal gehad en zijn vrouw evenmin, dacht Mann. Zou ik het hem teruggeven? Een shilling en dan die hongerige trek op zijn benige gezicht. En die tranen in de ogen van dat ineengeschrompelde vrouwtje.

„Dank je wel,” zei Mann. „We zullen met shillingen als deze de wereld veranderen.”

De laatste mensen gingen naar buiten. Het duurde niet lang of de zaal was verlaten en de lichten werden binnen uitgedraaid. Op het paadje naar de straat voegde Percy Lambert zich bij Tom Mann.

„Een goeie vergadering, Tom. Ga je naar huis?”

„Ja Percy. Tot morgenochtend om acht uur.”

Lambert ging weg en liet Tom Mann met zijn gedachten achter: gedachten aan de mensen in de stad en in de buitenwijken die naar bed gingen; gedachten aan hen die geen bed hadden, honger hadden. De duizenden mensen zonder baantje, hun wanhoop, het gedrijs van ondervoede kinderen, de onnodige ziekten. Als ik maar aan iedere man en iedere vrouw in elke noodlijdende stad vertellen kon dat wij Socialisten weten wat er aan te doen is, dacht hij. Maar zo makkelijk zal het niet gaan. Socialisme is het middel, maar alleen door jaren hard werken, propaganda maken en organisatie zal het mogelijk zijn de mensen aan dat middel te helpen. Er is nog zoveel te doen. En er zijn er maar zo weinig die er beschikbaar voor zijn. Zo weinig geld om de strijd voort te zetten.

„Bent U Tom Mann?” Een bedaarde stem onderbrak zijn gepeins. Hij had de man, die zich bij de uitgang schuil had gehouden terwijl de menigte zich verspreidde, niet opgemerkt.

De ander was groter dan Tom Mann, maar veel lichter gebouwd. Zijn hoed was over zijn ogen getrokken.

„Ja, dat ben ik.”

„Mag ik U dan een cheque van duizend pond aanbieden die U aan de werklozen kunt geven?”

Het duurde enige ogenblikken voordat de woorden tot Mann's bewustzijn doordrongen.

„Dat is prachtig,” zei hij. „Onze organisatie is uiterst beperkt wat betreft de werkelijke materiële steun die

we aan de werklozen kunnen geven. Geweldig!" De magere man overhandigde hem een enveloppe. Tom Mann bekeek zijn gezicht oplettend. „Aan wie hebben we dit milde gebaar te danken," vroeg hij.

„Aan Mr. John West."

Tom Mann was al bezig de enveloppe open te maken, maar aarzelde toen hij dat hoorde.

„Mr. John West?"

„U hebt me goed verstaan. Hij heeft tegen me gezegd dat ik U de cheque moest geven om het geld te verdelen onder de werklozen en dat het hem niet aanging wat U er werkelijk mee deed."

„Zo... Mr. John West. Dat is toch de man die de Car-ringbush toto en de City Tattersall's Club in handen heeft?"

„Zo is 't."

Mann wist niet goed wat hij zeggen moest. Niemand had John West's relaties met de Labour Beweging duidelijker geanalyseerd dan hij en Eddie Corrigan had hem al heel wat verteld over de toto-koning.

„Het spijt me!" Mann's wijze van spreken was vriendelijk, maar vastberaden en beslissend. Hij gaf hem de enveloppe terug. „Het spijt me verbazend, maar ik kan de cheque niet accepteren. Als Mr. West geld onder de werklozen verdelen wil laat hij 't dan zelf doen."

De onbekende scheen enigszins van zijn stuk gebracht te zijn.

En wilt U tegen hem zeggen dat de Socialistische Partij Victoria de cheque van duizend pond niet in ontvangst wil nemen, omdat het geld shilling voor shilling en penny voor penny van de arbeiders afgeperst is."

Tom Mann liep met vlugge stappen weg en liet Frank Lammence — want die was het — met open mond staan.

Een paar dagen later vervoegde zich een deputatie van werklozen bij de City Tattersall's Club. Ze werden in de biljartzaal gelaten, waar John West en Frank Lammence naar hun woordvoerder luisterden, terwijl verslaggevers aantekeningen maakten.

„Mannen van jullie stempel wensen geen liefdadigheid; jullie willen werk," zei John West op indrukwekkende

toon, toen de woordvoerder uitgesproken was. Hij wendde zich tot Lammence en vroeg hem: „Kunnen we op onze renbanen werk vinden voor een deel van deze mensen?”

„Daar is misschien wel wat op te vinden, Mr. West. We hebben wel geen werk van dringende aard,” antwoordde Lammence met een ernstig gezicht, maar we zouden misschien kunnen doorgaan met een paar karweitjes die een man of vijftien werk konden verschaffen.”

„Vijftien? nee, dertig! Laten we het op dertig houden!” antwoordde John West op bitse toon, en een onderdrukt applaus ging op bij de werkzoekenden. „Ik wed dat we een plaatsje kunnen vinden voor een stuk of zes, acht schilders en voor wat losse werklui. Dat zal de druk een tikje verminderen. Het is werkelijk een jammerlijke staat van zaken zulke flinke, sterke kerels te zien, gezond van lijf en leden en tuk om aan de slag te gaan, en dan te weten dat er geen werk voor hen is. Het is mijn mening dat het de plicht van de Regering is werk te vinden voor werkwillige mensen.”

„Als hij maar Premier was,” zei een sjofel mannetje achteraan fluisterend, maar toch zo dat iedereen het horen kon.

„Ik beweer dat het de plicht van iedere burger is zijn medemensen in staat te stellen de kost te verdienen voor hun vrouwen en kinderen. In verband daarmee verzoek ik jullie dertig man uit jullie midden aan te wijzen; ik zal zorgen dat er drie maanden lang werk voor hen is.”

Deze woorden werden begroet met luid handgeklap en de opmerking: „Hij is een heer, dat moet gezegd worden.”

„We zullen werken op de basis van coöperatie. Jullie kunnen niet werken als je niet te eten hebt en geen warme kleren hebt, daarom zal ik £ 100 besteden om jullie behoorlijk voor je werk uit te rusten. Die kunnen jullie dan van je loon terugbetalen.” Weer werd dit menslievende gebaar met applaus begroet.

„Het heeft geen zin dat de mensen ontkennen dat er werklozen zijn. Jullie weten het! Ik weet het! We weten het allemaal! Ik heb precies zoals jullie in de

misère gezeten; die is alleen maar een gevolg van het verkeerde regeringssysteem!"

„Bravo! Bravo!"

„De misère zal net zo lang duren tot er een betere regeringsvorm ingesteld is. Wij zullen standaardlonen uitbetalen aan elke categorie. En ik zal jullie nu voorlopig iets geven om verlichting te brengen in de dringende nood."

„Is ie 'n reuzevent of niet," zei de leider van de deputatie.

„Hij moet wel een ton hebben!" zei een ander.

De leider dankte Mr. West voor 'zijn manmoedige goedgeefsheid', en ging met hem mee naar het kantoor waar John West hem een cheque gaf.

De pers gaf op in het oog vallende wijze bekendheid aan dit voorval, terwijl de enige ongunstige commentaar van het *Bulletin* kwam: „John West heeft de werklozen £ 100 gegeven van het geld dat hij op zijn sloffen aan hen of aan mensen zoals zij verdiend heeft. Dat geld heeft nu gediend als een nieuwe schitterende advertentie voor zijn clandestiene bedrijf. Het enige verschil tussen andere millionairs en de millionair John West is dat West familiair met de armen omgaat en dat zij het niet doen."

John West was woedend over de brutaliteit van 'dat extremistische rotblaadje.'

Inmiddels was het Wetsvoorstel tot Onderdrukking van Hazardspel begonnen de verschillende stadia in het Parlement van Victoria te doorlopen. Het leek wel zeker dat de Wet leiden zou tot sluiting van de toto en de club en tot een flinke vermindering van het aantal race-meetings, die wettelijk toegestaan waren in Apsom en op John West's andere race-tracks. In het Wetsontwerp werd een definitie gegeven van een établissement waar gelegenheid werd gegeven tot wedden. Het ontwerp bevatten zestig andere clausules, waaronder de bevoegdheid om mensen die in die plaatsen werden aangetroffen te arresteren, benevens de eigenaars en huurders van dergelijke percelen. Eén clausule ging zo ver dat zij er in voorzag, dat iemand die in een clandestiene

speelgelegenheid geld verloren had, volgens de wet recht had op restitutie van zijn geld. Het ontwerp bracht tevens het oprichten van racing clubs en het toewijzen van coursedagen onder het ressort van de Staatssecretaris.

Bij zijn inleidende opmerkingen werd de Staatssecretaris voortdurend scherp aan de tand gevoeld. In de Labour-banken en soms ook in die der Liberalen regende het interrupties, speciaal van de honorabele leden Garside en Scott. In de interrupties werd betoogd dat het ontwerp berustte op klassedistinctie en gericht was tegen de toto en de pony-races.

Toen Gibbon een beschrijving gaf van de versterkingen in het Carringbush toto-fort, riep Bob Scott: „Als West Port Arthur versterkt had zou het nu nog stand gehouden hebben!”

Toen hij na de eerste lezing sprak over de motie van verdaging, verdedigde David Garside John West. Hij was nauwelijks begonnen of een lid van de Regering schreeuwde: „U bent de betaalde vertegenwoordiger van West!”

David schudde zijn ruige kop en deed of hij diep gekrenkt was. Hij repliceerde: „Hij is een van mijn cliënten en betaalt mij voor mijn diensten.”

Frank Ashton formuleerde de houding van Labour het duidelijkst door te vragen waarom de Closer Settlement en andere belangrijke wetsontwerpen opzij gelegd waren voor het Wetsontwerp ter Onderdrukking van het Hazardspel.

De Labourleden waren tegen het ontwerp omdat ze wisten dat het niet populair zou zijn bij het merendeel van de arbeiders. Ze wisten ook dat de Conservatieven, en diegenen van de Liberalen die hen steunden, het Wetsontwerp gebruikten om de aandacht af te leiden van hun mislukte pogingen om meer noodzakelijke sociale hervormingen in te voeren. Bij sommige Labourmannen, o.a. bij Bob Scott, was het hoofdmotief van financiële aard: John West betaalde hen om tegen te stemmen.

De accountantsfirma die John West's zaken behandelde

had hem meegedeeld dat hij millionair geworden was. De toto, de club en de renbanen waren zijn voornaamste bronnen van inkomsten. Dit Wetsontwerp was daartegen gericht. Hij moest zorgen dat het op de een of andere manier verworpen werd of moest althans zorgen dat er 'water in de wijn werd gedaan'.

Daar John West heel goed beseftte dat het Wetsontwerp de positie van de Victorian Racing Club aanmerkelijk versterkte, en daar de schrijnende wonde, ontstaan door de 'levenslange diskwalificatie', waartoe de V.R.C. hem veroordeeld had, nog open was, schreef hij een brief aan de Premier, waarin hij aanbood de Flemington racecourse voor £ 25.000 per jaar te pachten. Het aanbod was een sensatie.

Flemington was het hoofdkwartier van de selecte Victorian Racing Club, die de beschikking had over de renbanen voor de nominale prijs van twee pepernoten per jaar. De publieke mening was verdeeld. Aan de ene kant had je John West die rechtstreeks een fortuin verdiende aan pony-rennen en draverijen; aan de andere kant stond de V.R.C., die zogenaamd niet opgericht was met het oogmerk om winst te behalen, maar die in handen was van mensen die een fortuin maakten bij de races, zulks niet rechtstreeks, maar door het fokken van renpaarden en door in te schrijven met de beste volbloedpaarden. Het Comité van de V.R.C. probeerde, precies zoals John West, geld te verdienen en zich een machtspositie te veroveren door middel van het racebedrijf. En zij waren eveneens gevrijwaard van contrôle, omdat die werd uitgeoefend door hun eigen commissarissen van toezicht.

Premier Bond wees het aanbod zonder meer van de hand en verklaarde dat de Regering volkomen tevreden was met de V.R.C.

John West stelde zich binnen en buiten het Parlement keer op keer teweer tegen het Wetsontwerp, maar zonder veel succes. Toen de debatten niet langer gerekt konden worden kwam hij plotseling op een schitterend idee.

Hij liet Bob Scott, Frank Lammence, Sugar Renfrey en David Garside bij zich komen. De tijd was voorbij dat

speelgelegenheid geld verloren had, volgens de wet recht had op restitutie van zijn geld. Het ontwerp bracht tevens het oprichten van racing clubs en het toewijzen van coursedagen onder het ressort van de Staatssecretaris.

Bij zijn inleidende opmerkingen werd de Staatssecretaris voortdurend scherp aan de tand gevoeld. In de Labour-banken en soms ook in die der Liberalen regende het interrupties, speciaal van de honorabele leden Garside en Scott. In de interrupties werd betoogd dat het ontwerp berustte op klassedistinctie en gericht was tegen de toto en de pony-races.

Toen Gibbon een beschrijving gaf van de versterkingen in het Carringbush toto-fort, riep Bob Scott: „Als West Port Arthur versterkt had zou het nu nog stand gehouden hebben!”

Toen hij na de eerste lezing sprak over de motie van verdaging, verdedigde David Garside John West. Hij was nauwelijks begonnen of een lid van de Regering schreeuwde: „U bent de betaalde vertegenwoordiger van West!”

David schudde zijn ruige kop en deed of hij diep gekrenkt was. Hij repliceerde: „Hij is een van mijn cliënten en betaalt mij voor mijn diensten.”

Frank Ashton formuleerde de houding van Labour het duidelijkst door te vragen waarom de Closer Settlement en andere belangrijke wetsontwerpen opzij gelegd waren voor het Wetsontwerp ter Onderdrukking van het Hazardspel.

De Labourleden waren tegen het ontwerp omdat ze wisten dat het niet populair zou zijn bij het merendeel van de arbeiders. Ze wisten ook dat de Conservatieven, en diegenen van de Liberalen die hen steunden, het Wetsontwerp gebruikten om de aandacht af te leiden van hun mislukte pogingen om meer noodzakelijke sociale hervormingen in te voeren. Bij sommige Labourmannen, o.a. bij Bob Scott, was het hoofdmotief van financiële aard: John West betaalde hen om tegen te stemmen.

De accountantsfirma die John West's zaken behandelde

had hem meegedeeld dat hij millionair geworden was. De toto, de club en de renbanen waren zijn voornaamste bronnen van inkomsten. Dit Wetsontwerp was daartegen gericht. Hij moest zorgen dat het op de een of andere manier verworpen werd of moest althans zorgen dat er 'water in de wijn werd gedaan'.

Daar John West heel goed beseftte dat het Wetsontwerp de positie van de Victorian Racing Club aanmerkelijk versterkte, en daar de schrijnende wonde, ontstaan door de 'levenslange diskwalificatie', waartoe de V.R.C. hem veroordeeld had, nog open was, schreef hij een brief aan de Premier, waarin hij aanbood de Flemington racecourse voor £ 25.000 per jaar te pachten. Het aanbod was een sensatie.

Flemington was het hoofdkwartier van de selecte Victorian Racing Club, die de beschikking had over de renbanen voor de nominale prijs van twee pepernoten per jaar. De publieke mening was verdeeld. Aan de ene kant had je John West die rechtstreeks een fortuin verdiende aan pony-rennen en draverijen; aan de andere kant stond de V.R.C., die zogenaamd niet opgericht was met het oogmerk om winst te behalen, maar die in handen was van mensen die een fortuin maakten bij de races, zulks niet rechtstreeks, maar door het fokken van renpaarden en door in te schrijven met de beste volbloedpaarden. Het Comité van de V.R.C. probeerde, precies zoals John West, geld te verdienen en zich een machtspositie te veroveren door middel van het racebedrijf. En zij waren eveneens gevrijwaard van contrôle, omdat die werd uitgeoefend door hun eigen commissarissen van toezicht.

Premier Bond wees het aanbod zonder meer van de hand en verklaarde dat de Regering volkomen tevreden was met de V.R.C.

John West stelde zich binnen en buiten het Parlement keer op keer teweer tegen het Wetsontwerp, maar zonder veel succes. Toen de debatten niet langer gerekt konden worden kwam hij plotseling op een schitterend idee.

Hij liet Bob Scott, Frank Lammence, Sugar Renfrey en David Garside bij zich komen. De tijd was voorbij dat

old Davie er op stond dat John West bij hem kwam. Ze hielden de bijeenkomst in het pand dat John West pas aangekocht had voor zijn sportondernemingen. Het kantoor was klein en armoedig. Er was een toonbank en er stonden een paar stoelen en een tafel; meer niet. Aan de wand hingen natuurlijk de gebruikelijke sportfoto's.

„En, Heren,” zei John West, terwijl hij hen hartelijk begroette, „hoe schieten we op met het grote debat?”

„Niet al te best,” antwoordde David Garside. Hij begon tekenen van aftakeling te vertonen en zijn baard, zijn wenkbrauwen en zijn haar waren grijs geworden. „Het enige wat we doen kunnen is obstructie voeren tot het uiterste en de club en de toto open houden tot de lenteraces, zoals U ons gevraagd hebt.”

„Wat denk jij ervan, Bob?”

„Ik vrees dat Davie het bij het rechte eind heeft, maar het moet ons lukken ervoor te zorgen dat het aantal coursedagen op jouw banen niet al teveel beknot wordt.”

„Juist, daar gaat het om. Jullie moeten de mensen aan de praat zien te houden tot na de lente-races. Maar het belangrijkste van al is dat jullie er voor zorgen dat ik op z'n minst twintig coursedagen per jaar krijg voor elke baan. Maar, heren, ik heb een idee. Ik denk dat we het Wetsontwerp in z'n geheel de hals kunnen om-draaien!”

„Hoe dan, Jack?” vroeg Scott. Hij brandde van verlangen om het antwoord te horen, terwijl Garside door zijn witte baard streek en schuins keek of hij zeggen wou: „wat voer je nou weer in je schild?”

„Dat wetsontwerp is ingediend om de V.R.C. te helpen en mij de das om te doen, niet? Goed, stel dat we een amendement indienen, waardoor het ondienstig voor de V.R.C. wordt. Dan zou de V.R.C. er Gibbon en Bond bijhalen om het in te trekken, zou je ook niet denken?”

„Dat klopt, Jack!” zei Scott.

„Goed dan. Morgen moet een van jullie zich bekeren en heilig boontje worden en een voorstel doen dat het wedden overal, met inbegrip van Flemington, onwettig wordt.”

„Je bent 'n genie, Jack, verdomd als 't niet waar is!”

riep Fighting Bob uit, die geen enkele gelegenheid voorbij liet gaan om zijn rijke beschermer te vleien.

„Het is te proberen,” zei Garside.

„Dat kunnen we zeker. Denk eens aan!” ging John West geestdriftig verder. „Swinton zit achter dit Wetsontwerp, heb ik gehoord. Hij heeft het voor Bond en Gibbon geconcipeerd. Hij pretendeert dat hij een door de wol geverfde zedepreker is, maar in werkelijkheid is hij lid van het V.R.C.-Comité. Snappen jullie niet, we zullen voor deze ene keer de V.R.C. op onze hand hebben, en het Wetsontwerp is van de baan. Die verdomde Conservatieven zullen er niets voor voelen dat de rijkelui niet meer gokken kunnen in Flemington en op de andere geautoriseerde renbanen.”

„Natuurlijk niet,” zei Scott. „En dan heb ik nog een idee. We zouden een amendement kunnen indienen, strekkende om de publicatie van de voorgiften voor of na een racedag te verbieden. Dan halen we Sol Solomons en al de bookies van de V.R.C. in ons kamp. We zullen ze wel te pakken krijgen!”

„Jezus,” zei Sugar met een verholen spotlachje. „Als we niet oppassen stemt Joggins ook nog tegen het ontwerp!”

„Ik zal een amendement opstellen,” bood Garside aan.

„Nee, dat zal ik Ashton wel laten opknappen. Hij is er de man voor. Ik geloof niet dat ze 't van jou zo makkelijk zullen slikken na wat tot nu toe gezegd is.”

„O, mij best. Doe zoals je wil.”

„Ashton kom direct hier.”

„Als hij hier komt, ga ik maar weg. De vent is niet op me gesteld, en de gevoelens zijn wederkerig. De brutaliteit om me een poosje geleden in het Parlement een verrader te noemen. Alleen maar omdat ik lid van het Parlement ben geworden na de Labour-gelofte te hebben afgelegd en die toen verbroken heb en naar de Liberalen overgelopen ben bij wie ik van het begin af aan zijn wou.”

John West was niet geïnteresseerd in de meningsverschillen van zijn politieke vertegenwoordigers, als ze hem maar hielpen wanneer hij ze nodig had. Hij voelde bewondering voor Garside en Ashton. Ze bewezen hem

goede diensten in zijn actie tegen het Wetsontwerp. Meer verlangde hij niet. Hij zei alleen maar: „Als je weg wil, goed, maar let goed op elke verandering van tactiek op de Parlements­zitting vanmiddag.”

„Maak je niet bezorgd, ik zal er om denken.”

Toen Garside weg was kwam Sugar Renfrey met de vraag: „Ben je al opgeschoten met het verzamelen van schandaaltjes over Gibbon en Swinton?”

„Ja, dat komt in orde. Met Gibbon speel ik 't wel klaar. Ik ben alles te weten gekomen over zijn stille vennootschap met een grote boekmaker en dat Madame Brussels' bordelen van hem zijn. Verdomd, dat is een feit! Nou is 't zijn beurt om aan de kaak gesteld te worden. Nou hij kan z'n lol wel op. Barney heeft alles genoteerd voordat hij naar Amerika ging. En die geeft het aan de *Truth*. John Norton kan die zedeprekers niet luchten of zien. Hij neemt het vast op.”

„Heb je ook nog materiaal tegen Swinton gevonden?”

„Nee, behalve dat hij de lonen verlaagd heeft in de grote constructiewerken voor de bouw van stuwdammen. Maar tegen Bond heb ik meer dan genoeg. Die heeft op een keer de voorzitterstaf van het Parlement in een van de bordelen van Madame Brussels verloren. Ik zal hem nog een poosje met rust laten tot we zien wat onze deputatie bij hem bereikt over het aantal coursedagen die we kunnen houden.”

„Ik kan ook niets vinden tegen Swinton,” zei Sugar spijtig. Hij rookt en drinkt niet — ik geloof niet eens dat hij bij zijn eigen vrouw slaapt.”

Inmiddels was Frank Ashton op weg naar John West. Zijn brede voorhoofd was zwaar gerimpeld van de zorgen. John West had hem gisteren opgebeld en vanmorgen weer. Gisteren had hij hem een tip voor een paard gegeven: hij zei dat hij de naam van het paard niet over de telefoon noemen kon omdat Joggins gezorgd heeft dat alle telefoongesprekken afgeluisterd werden. Hij zou voor me wedden op dat paard — ik wou dat ik wist of het gewonnen heeft. Hoeveel zou hij er op gezet hebben? Ik zal hem op zijn woord moeten geloven.

Vanmorgen had West hem weer opgebeld en hem ge-

vraagde bij hem te komen op het kantoor van de club; hij zei dat het dringend was. Goed, daar ben ik dan, maar ik heb zo'n idee dat het compagnonschap tussen Mr. West en Mr. Ashton niet lang meer duren zal. Alles goed en wel om hem te helpen met dat Wetsontwerp, maar voor de rest...

„U wou me spreken, Mr. West?” vroeg hij, terwijl hij ging zitten op de stoel waarvan Garside net was opgestaan.

„Ja. Hoe staat het Wetsontwerp ervoor, denkt U?”

„Afgaand op de beschikbare gegevens zou ik zeggen dat het zonder veel wijzigingen aangenomen zal worden en wetsgeldigheid zal krijgen.”

„En als er een amendement werd ingediend om alle weddenschappen te verbieden, zelfs in Flemington?”

„Tja, er zijn leden van het kabinet die daarop in zouden gaan. Swinton en anderen zouden het misschien wel moeten, op grond van wat ze tot nu toe gezegd hebben. Ik had niet gedacht aan een dergelijke zet. Misschien lukt 't, maar ik betwijfel 't. Bond is een buitengewoon scherpzinnig man; hij hoeft het amendement alleen in stemming te brengen en het te laten verwerpen.”

„Misschien loopt hij er wel in,” zei Scott.

„Wat denkt U ervan als we nu een amendement opstellen en het dan vanmiddag indienen?” vroeg John West.

„We kunnen dan omzwaaien en het Wetsontwerp steunen in plaats van het te bestrijden, mits alle weddenschappen verboden worden.”

Ashton scheen verontrust te zijn en niet veel lust te hebben nog langer te blijven. „All right, Mr. West, ik zal het amendement indienen zodra het Parlement bijeenkomt.”

Toen hij naar de deur liep zei John West: „O ja, wat ik zeggen wou, Mr. Ashton, dat paard heeft gewonnen. Ik kon U de naam van het paard niet telefonisch geven. Prince Charles, was 't. Het heeft de laatste race gewonnen met zeven tegen één.” Ik heb er tien pond op gezet. Hier hebt U zeventig pond.” Hij gaf Ashton een enveloppe. Ashton aarzelde even en nam de enveloppe toen aan. „Dank U zeer,” zei hij en liep de deur uit. Hij had een kleur van schaamte.

Frank Ashton wist dat het geld een verkapte omkoperij was; anders niet. Dit was al een stapje verder dan het aannemen van verkiezingsonkosten van John West. Waartoe zou het leiden? Niet zo best voor iemand die net de Staat had afgereisd met Tom Mann en in stad en land op een podium gesproken had over de zegeningen van het Socialisme en het kwaad van het Kapitalisme.

De £ 70 kon hij gebruiken om zijn lastigste schuldeisers de mond te snoeren. Vroeger had hij rond kunnen komen van een heel klein beetje geld, maar sinds hij lid van het Parlement geworden was was hij tot de ontdekking gekomen dat hij niet rond kon komen van zijn salaris als afgevaardigde. Hij was kort na zijn eerste politieke overwinning getrouwd en hij had nu twee jongetjes. Hij was begonnen te gokken en dronk af en toe graag een borrel met zijn vrienden en ook ging hij wel eens dineren in dure restaurants. Maar de voornameste oorzaak van zijn benarde financiële toestand lag op een heel ander terrein.

Frank Ashton kon geen beroep op zijn liefdadigheidszin weigeren. Ieder lid van het Parlement wordt overstroomd door aanvragen om financiële steun van sportverenigingen en liefdadigheidsinstellingen in zijn kiesdistrict. Het beschermheerschap wordt hem aangeboden en dat komt neer op een verzoek om donateur te worden. Frank Ashton weigerde nooit en hij kon ook nooit neen zeggen als iemand uit de steeds aangroeiende groep van werklozen bij hem aanklopte om een paar shilling 'voor 'n warm maaltje.' Sommige van degenen die hem op straat aanspraken waren werkelijk behoeftig, maar anderen waren niet anders dan verkapte bedelaars die hem als een vaste klant beschouwden.

Zij die hem het best kenden hadden dikwijls meegemaakt dat hij op een wandeling van nog geen kilometer een paar pennies of shillings gaf, niet aan één man, maar aan ettelijke mensen. En hij wachtte niet eens altijd tot het hem gevraagd werd. Zijn vrienden zeiden dikwijls tegen hem dat hij een zak was, maar dan lachte hij en zei: „Mijn doel is op de lange duur een eind te maken aan hun armoede, daarom moet ik nu ook

beginnen mijn portie te doen." Zijn geldgebrek baarde zijn vrouw Martha voortdurend zorg. Martha was een echte huisvrouw die altijd klaagde en niets begreep van het temperament of de gedachten van haar man.

Toen het Parlement 's middags bijeenkwam zat John West op de publieke tribune. De leden stonden op toen de aankomst van de Voorzitter werd aangekondigd. Het Onze Vader werd gebeden en onmiddellijk daarna vroeg Ashton het woord en diende het amendement in. Op de hem eigen manier streek hij de lokken van zijn voorhoofd en begon: „Ik wens een amendement in te dienen, meneer de Voorzitter op de tweede lezing van het Wetsontwerp, luidende: dat het Parlement van mening is dat wettelijke besluiten, voorgesteld met het doel het hazardspel en het wedden tegen te gaan, algemene toepassing moeten hebben en niet het karakter van distinctie tussen bepaalde klassen, plaatsen of personen mogen hebben; en dat zij dientengevolge zo geformuleerd dienen te worden, dat het wedden en gokken overal verboden wordt — zowel op bij de wet erkende renbanen als overal elders. Anders kunnen dergelijke wettelijke besluiten slechts beschouwd worden als een huichelachtige uitvlucht en een voorgewend gevolg geven aan een gevoel dat er niet door gediend wordt.” Bond onderhield zich enkele ogenblikken opgewonden met Gibbon.

Daarop volgde een lange discussie over de toelaatbaarheid van het amendement, gedurende welke discussie Bob Scott de leden dringend aanmaande de rol van een morele hervormingspartij te spelen en alle vormen van weddenschappen te verbieden.

„Misschien zou obstructie daarvoor een beter woord zijn,” wierp Bond er sarcastisch tussen.

Ten slotte stelde de leider van de Labour Party voor het amendement in de Labour Caucus ter sprake te brengen met het oog op eventuele wijzigingen.

„Ik zou het liever ergens anders heen brengen,” schreeuwde Bond sarcastisch, daarbij in overeenstemming handelend met zijn reputatie als onformeel en onorthodox parlementair. „Ik zou het liever naar Jack West brengen.”

Toen sprong David Garside overeind en betoogde dat het amendement, zoals het ingediend was, volkomen correct was. Hij maakte ouder gewoonte aanspraak op een grotere kennis van de parlementaire procedure dan die van de Voorzitter van het Parlement of van de Voorzitters van de verschillende commissies.

Frank Ashton vroeg opnieuw het woord en zei op satirische toon: „Ik wil de oprechtheid van het Ministerie op de proef stellen. Indien het werkelijk bedoelt de kleine man te beschermen tegen de euvelen van het wedden, moet het toch ook iets doen voor de schatrijke mensen, wier morele onttakeling tengevolge van hun gokkerij door het aannemen van het oorspronkelijk Wetsontwerp in stand gehouden zou worden. Ik eis dat de Premier zijn insinuatie dat het amendement geconcipieerd is door iemand buiten het Parlement intrekt. Die insinuatie is unfair en onbehoorlijk. De Griffier van de Wetgevende Vergadering was er bij toen ik het amendement opstelde.

„Indien ik ook maar de geringste aanstoot heb gegeven, herroep ik mijn woorden,” antwoordde de sluwe ouwe Bond. Hij had de steek onder water gegeven; dat was hem voldoende.

In de wandelgangen vroeg de Labourleider aan Ashton hoe het kwam dat hij het amendement had ingediend zonder overleg met hem te plegen. De leider was geïntimideerd door John West's invloed in de Partij, maar dit was hem al te kras. Ashton zei niet veel. Hij was altijd een goed partijman geweest en schaamde zich nu; toen zijn leider er op aandrang dat hij het amendement zou intrekken, verzette hij er zich dan ook niet tegen. Ashton nam zijn plaats weer in en trok het amendement in. Bond lachte glunder. John West keek Ashton woedend aan. Daarop vroeg Bob Scott het woord en diende het amendement in dat de publicatie van de voorgiften verbood. Premier Bond was zo in de wolken over zijn overwinning op zijn vijand Ashton, dat hij het amendement bij vergissing overnam. De volgende dag verscheen er een brief van de Secretaris van de Victorian Racing Club in de pers, waarin de nieuwe clause heftig bestreden werd.

Premier Bond liet het amendement gezwind afstemmen. Daarop begonnen John West's volgelingen met hun obstructie om te verhinderen dat het wetsontwerp wet werd. David Garside overtrof zichzelf. Bij elke gelegenheid die zich voordeed hield hij lange toespraken. Ten slotte brak hij het Australische record door dertien uur ononderbroken het woord te voeren, waarbij hij historische precedentes, het Reglement van Orde, de wet en klassieke poëzie aanhaalde en diverse leden van het Parlement individueel beledigde.

Voor het eind van November 1906 werd het Ontwerp ter Onderdrukking van het Hazardspel en het Wedden wet. De Carringbush toto en de City Tattersall's Club waren wettelijk ten dode gedoemd. Het aantal course-dagen die John West mocht houden op zijn renbanen werd verminderd van 152 tot 48 per jaar. Van John West's standpunt gezien had het erger kunnen zijn, maar van die kant bekeek hij de zaken nooit. Zijn standpunt was: het had beter kunnen zijn; dat was het enige wat hem interesseerde, en Gibbon, Swinton en Bond moest het betaald gezet worden dat ze hem in het nauw gedreven hadden.

Als eerste slachtoffer koos hij Gibbon en hij gaf Barney's artikel aan de *Truth*. Toen ontbood hij Ashton.

„U wou me spreken, Mr. West?”

„Ik zou graag willen dat dit materiaal morgen in het Parlement ter sprake gebracht werd.”

Ashton las vluchtig de getikte vellen door, die West hem gaf. „Het spijt me,” zei hij, „als U dergelijke stof door Labour wil laten behandelen, moet U de zaak met de partijleider bespreken.”

„Dat heb ik al gedaan. Hij zegt dat hij er geen gebruik van maken wil, omdat het van slechte smaak getuigt.”

„Als hij er zijn sanctie niet aan geeft, begrijpt U toch zeker wel dat ik er in geen geval iets mee te maken wil hebben.” Ashton streek zijn hand door zijn haar; hij voelde zich niet op zijn gemak.

„Doe niet zo dwaas. Gibbon is een hypocriet en een zede-preker. Hij verdient dat hij aan de kaak gesteld wordt.

„Zonder twijfel. Maar ik kan onmogelijk tegen de politiek van mijn leider ingaan.”

„O.K.,” zei John West, terwijl zijn gezicht van woede vertrokken werd, „t komt me voor dat ik mijn mening wie ik bij de volgende verkiezing zal steunen, zal moeten herzien.”

„Dat is geheel Uw eigen zaak,” antwoordde Ashton. Hij stapte met het hoofd omhoog de deur uit, maar zijn gezicht was rood van verwarring en onderdrukte kwaadheid.

West keek hem na en haalde zijn schouders op.

Sir Samuel Gibbon was een lange man met bakkebaarden en een papegaaïenneus. Hij zat op zijn kantoor en probeerde te werken. Maar hij had teveel aan zijn hoofd. John West had openlijk uiting gegeven aan zijn voornemen Gibbon's 'hypocrisie en dubbelhartigheid' aan de kaak te stellen.

Hij werd in zijn sombere gedachten gestoord door de komst van de Premier in eigen persoon. Bond deed de deur open en stak zijn hoofd erdoor. Hij had zijn bril omhoog geschoven op zijn voorhoofd. In zijn ogen was een ondeugende tinteling te zien en zijn baard ging op en neer. „Heb je de *Truth* soms, Sam?”

„Die lees ik nooit,” antwoordde Gibbon verstrooid.

„O, ik dacht dat je misschien het nummer van vandaag had.”

„Nee, natuurlijk niet!”

Bond grinnikte en deed de deur dicht.

„Waarvoor zou hij me in Godsnaam vragen of ik de *Truth* had?” vroeg Gibbon zich af. „Grote God! Nee, dat kon niet! Dat niet. Dat zouden ze niet doen. Dat zouden ze wel uit hun hoofd laten!”

Hij stond op en holde zijn kantoor uit en liep naar buiten naar een winkel in de buurt die kranten verkocht. Here God! Op de voorpagina nog wel!

Hij ging weer naar zijn kantoor en ging buiten adem aan zijn bureau zitten. Hij begon haastig te lezen. Hij schokte alsof hij een steek in zijn buik gekregen had.

WELLUSTIGHEID EN WINSTBEJAG stond er, en daaronder: Een open brief aan Sir Samuel Gibbon.

„Niet lang geleden hebt U geposeerd als hervormer. Als Lord Mayor van Melbourne hebt U herhaaldelijk

op openbare vergaderingen en andere officiële gelegenheden, welke de onderdrukking van ontucht en misdaad ten doel hebben, benevens de zedelijke verheffing van mannen en vrouwen, het voorzitterschap bekleed... Gedurende de laatste weken hebt U als Minister van Staat een wet laten aannemen tegen het wedden, de clandestiene handel in drank en tegen andere vormen van ondeugd. Op dit punt nu schijnen Uw particuliere en geldelijke belangen echter in botsing te komen met de juiste voldoening aan Uw publieke verplichtingen en daarop beteugelend te werken..."

Gibbon hield het blad zo stijf vast dat het leek of hij het ieder ogenblik uit elkaar kon trekken.

„U bent eigenaar van verscheidene kroegen en hebt hypothecaire rechten op vele andere. Buiten dit rechtstreekse belang in de verkoop van drank, bent U, naar mij van geloofwaardige zijde wordt verzekerd, de juridische raadsman en zaakwaarnemer van Joe Johnson, een in het buitenland vertoevend grondbezitter en bookmaker op reusachtige schaal, eigenaar van ettelijke panden in Melbourne, waaronder verscheidene kroegen en café's. Als het gerucht niet, zoals de volksmond zegt, liegt of het gedrukt staat, is diezelfde winst opslokkende Leviathan eveneens de eigenaar van andere inrichtingen van een nog lager allooi dan de laagste der lage huizen van ontucht in de sloppen van Nieuw Zuid Wales, waar de bezoekers tot de laatste penny uitgeschud worden."

Sir Samuel Gibbon las het artikel kreunend door, als was hij ten prooi aan een heftige pijn.

„U hebt keer op keer geld geleend aan de slechtste en verdorvenste vrouw van Melbourne — Madame Brussels — het monster van onzedelijkheid dat jaren lang geleefd heeft van de schande van haar zusters in de zonde, en wier huizen van ontucht een smet geweest zijn op de zedelijkheid van Marvellous Melbourne, waarop zijn burgerij een kwart eeuw prat is gegaan..."

Gibbon las het artikel niet uit. Er kon niets instaan dat hem zwaarder vonniste dan wat hij al gelezen had. Hij verfrommelde het blad tot een prop en zat te piekeren. Hij had een wee gevoel in zijn maag alsof hij

dagen achtereen niet gegeten had. Hij beefde over zijn hele lichaam.

Hierna kan ik me niet meer aan de Labourbende in het Parlement vertonen. Ik neem m'n ontslag en ga naar het buitenland. Nu zijn dubbelleven bekend was geworden had Gibbon geen zin meer er mee door te gaan. Hij was in de adelstand verheven, hij was schatrijk, en hij had in ieder geval zijn buik vol van de politiek. Hoe eerder hij zorgde dat er een flink stuk oceaan tussen Melbourne en hem kwam, hoe beter. Je kon niet weten wat John West nog meer in zijn schild voerde. Hij voelde er niets voor te wachten tot er bommen in zijn voorkamer gegooid werden. Die laatste gedachte gaf hem rillingen van schrik.

Wederom kwam de Premier hem storen.

„Heb je de *Truth* nu al, Sam?”

„Wat vin je daar zo geestig van?” zei Gibbon met een grauw. Hij had toch al niet veel met Bond op, die was hem te opschepperig. Verdomde clown. „Het zou wel 's kunnen gebeuren dat het huilen je binnenkort nader staat dan het lachen!”

„Waarom?”

„Och, ze zouden een paar van je grondspeculaties en het vinden van de voorzittersstaf bij Madame Brussels ook wel 's in de krant kunnen zetten.”

De lach op Bond's gezicht verdween als sneeuw voor de zon. Ja waarachtig, daar waren ze toe in staat. Hij overzag de jongste gebeurtenissen in aller ijl. Scott heeft me een poosje geleden in het Parlement een landhaai genoemd. Dat verdomde ontwerp ook! Jammer dat ik het ooit heb laten indienen!

„Daar zou West 't hart niet toe hebben!”

„Daar zou ik maar niet al te vast op rekenen.”

Bond begon over iets anders. „De klokken luiden al, ga je mee naar de Kamer?”

„Je denkt toch niet dat ik na dat artikel voor Scott, Garside en die hele bende verschijnen zal, hè?”

Sir Samuel Gibbon vertrok binnen een week uit Australië en kwam nooit weerom. Kort daarna werd hij gevolgd door Premier Bond, die zes maanden weg bleef.

John West's derde slachtoffer betoonde zich een waardiger vijand. Sir George Swinton insinueerde dat Labour politici steekpenningen hadden aangenomen om het Wetsontwerp ter Bestrijding van het Hazardspel te bestrijden. John West publiceerde zijn voornemen om bij de aanstaande verkiezingen een campagne te voeren voor een onafhankelijke tegencandidaat in Swinton's kiesdistrict. Dit spoorde Swinton aan tot verdere aanvallen. John West kondigde aan dat hij aanwezig zou zijn op Swinton's laatste verkiezingsbijeenkomst en daar diens beschuldigingen zou weerleggen.

De menigte die de zaal tot de nok toe vulde was verbaasd tientallen modieus geklede jongelui in gesloten gelederen op het podium te zien zitten achter Swinton en de door hem benoemde voorzitter. In de zijpaden bij de muren stonden ettelijke agenten.

John West stond achter in de zaal temidden van een talrijke troep van zijn volgelingen onder leiding van Bloemkool Dick en Sugar. Hij was overtuigd dat Swinton zijn beweringen niet bewijzen kon en dat hij op een gemene manier belasterd was. Hij was uitermate opgewonden.

Zodra de meeting begon moest hij naar het podium gaan, aantekeningen maken van Swinton's speech en hem tarten zijn beweringen waar te maken. Dan zou Bloemkool Dick aan het hoofd van ruim honderd woestelingen het podium bestormen, Swinton en de voorzitter een pak rammel geven, en de bijeenkomst verder door John West laten leiden.

John West liep over het middenpad naar het podium en ging daar op de voor hem bestemde stoel zitten, legde zijn hoed op de grond en wierp een schichtige blik over zijn schouder. De voorzitter leidde Swinton in onder gejuich van de mensen voor in de zaal en geroep van 'boe' achter in de zaal.

„Meneer de Voorzitter,” begon Swinton. Hij was gewend lastige vergaderingen toe te spreken. In de jaren negentig was hij doorgegaan voor een radicaal, maar bij de opkomst van de Labour Party was hij naar de Conservatieven afgezakt.

„Three cheers voor Jack West,” gilde Bloemkool Dick

en de bende achter in de zaal liet zich niet onbetuigd. Swinton lachte, maar was zenuwachtig. „Ik vraag om eerlijk spel, meer niet.”

Ergens werd geschreeuwd: „Je krijgt nog wel meer ook voor je 'n ouwe vent bent.”

„Ik zal een paar dingen zeggen die nogal kras zijn,” vervolgde Swinton. „Mijn tegenstander vertegenwoordigt de ergste elementen onder de gokkers en drinkers.”

„Wat heb je op Jack West aan te merken,” schreeuwde Bloemkool Dick.

„Ik zie de zaak zo dat Mr. West probeert de macht in handen te krijgen in het Parlement, ten einde de Wet op het wedden ingetrokken te krijgen.” Ik hoop dat die amateur bokkers op het podium er zo goed op los kunnen slaan als ze beweren, dacht Swinton.

„Mijn tegencandidaat is geen Labourman; niemand schijnt te weten wat hij wel is, behalve dat hij rechtstreeks gesteund wordt door de leider van de Carringbush toto.”

John West maakt inderhaast notities. Hij had het air van iemand die verontwaardigd is dat zijn rechtschapenheid in twijfel getrokken wordt.

Velen vragen: „Waarom zou Mr. West het recht niet hebben een kandidaat te benoemen die daarvoor volgens hem de geschikte man is?”

Applaus achter in de zaal.

„Mr. West heeft daartoe bij een verkiezing het volste recht. Hij is geen vriend van me, maar hij heeft het volste recht iemand kandidaat te stellen die hem vriendelijk gezind is.”

„Je verlaagt de lonen der arbeiders,” brulde Bloemkool Dick en de bende begon door de paden op te dringen. „We willen Jack West hebben,” riepen vele stemmen in koor.

„Mr. West heeft de driestheid gehad een lange brief in dit kiesdistrict te publiceren ten gunste van de kandidaat die een beroemde sport en een beroemde industrie steunt.”

Gebrul van instemming van de 'West-gang'. Swinton's supporters waren nu te benauwd om hun stemmen te verheffen.

„Waarom herhaalt hij nu zijn beweringen over de steekpenningen niet?” dacht John West, terwijl hij tersluiks een blik wierp op de stoere, zij het ook wat opgeprikte gestalten achter zich.

„Die sport was het houden van pony-races, en die industrie was de Carringbush toto,” ging Swinton zenuwachtig verder.

Het ingestudeerde gebrul van afkeuring was oorverdovend. Er hing een sfeer van dreigende gewelddaden in de zaal.

„Een... twee... drie... vier...” De bende begon de spreker uit te tellen.

Swinton probeerde zich enige minuten boven het kabaal verstaanbaar te maken. Zijn pleit was hopeloos. Ten slotte gaf hij het op en ging zitten.

John West stond op en wierp onderwijl een steelse blik achter zich. De voorzitter drukte hem met behulp van drie van de mannen achter op het podium weer op zijn stoel. Bloemkool Dick's bende begon naar voren op te dringen.

„Geef John West een kans! Geef hem 'n kans!”

„Mr. West krijgt geen vergunning het woord te voeren,” zei de voorzitter nijdig. „Laat 'm zelf maar een zaal huren om propaganda voor zijn kandidaat te maken.” Bloemkool Dick ging zijn supporters voor bij de invasie van de zaal, waar de verontruste aanhangers van Swinton dicht opeengepakt zaten. De politieagenten die aan de wand geposteed waren aarzelden.

„Three cheers voor Jack West!”

„Wacht maar; we krijgen Swinton buiten wel te pakken.”

De mannen van West drongen door tot voor in de zaal. Verscheidene mensen liepen weg uit angst voor een vechtpartij.

De voorzitter zei met trillende stem: „Goed, Mr. West mag een vraag stellen.”

John West deed enige stappen op het podium onder wild gejuich van zijn aanhangers, die nu en bloc om het podium stonden. Hij was zenuwachtig, maar zijn stem klonk doordringend en helder.

„Sir George Swinton heeft mij beschuldigd dat ik

leden van het hoogste tribunaal van dit land omgekocht heb. Ik tart hem het bewijs voor die beweringen te leveren." John West haalde een cheque uit zijn zak. „Ik verwed er £ 500 onder dat het hem niet lukken zal." Hij wendde zich aggressief tot Swinton. De voorzitter legde zijn hand op John West's schouder.

„Blijf van 'm af, ongeluk!"

John West legde de cheque met een smak op tafel. Neem je mijn uitdaging aan? Als je een vent bent sta dan op en herhaal je beschuldigingen." Hij was wit van drift en opwindning.

Swinton was volkomen van zijn stuk gebracht; zijn uitpuilende ogen dreigden uit hun kassen te springen.

Hij stond op. „Ik heb geen verklaring afgelegd dat West een lid van het Parlement heeft omgekocht," zei hij op verontschuldigende toon.

„Dat heb je wèl. Jack West zegt 't!" brulde Bloemkool Dick.

Het rumoer was oorverdovend; een woelende menigte omringde het podium.

John West richtte zich weer tot het publiek. „Heeft Swinton gestemd in 1902 voor verlaging van de lonen van de arbeiders in het Waringa Basin?"

„Ik kan me al de stemmen die ik uitgebracht heb niet meer herinneren," zei Swinton nerveus.

John West haalde een krant uit zijn achterzak en zwaaide die onder de neus van Swinton. Hij was door 't dolle heen — tot alles in staat. „Kijk hier dan 's!" schreeuwde hij.

„Maar ik heb hun lonen een poosje geleden weer met een shilling per dag verhoogd," antwoordde Swinton.

„Ik wil een rechtstreeks antwoord hebben!" schreeuwde John West.

„Ja, Jack wil een rechtstreeks antwoord hebben," riep de bende.

De voorzitter nam het woord. John West begon ook te spreken, terwijl zijn bende tierde en schreeuwde. Middenin de zaal stond een schuchter mannetje op, die voorstelde three cheers uit te brengen op Swinton. Tommy Eenoog pakte hem bij zijn lurven, trok hem in het middenpad en sleepte hem de zaal uit. De boksers op

het podium, die instructie hadden zich afzijdig te houden tot het podium bestormd werd, wachtten af.

De voorzitter richtte temidden van het tumult een verhoog tot John West. Bloemkool Dick, die dacht dat men John West te lijf wilde gaan, schreeuwde: „Kom jongens! Kom! Vooruit, neem ze te grazen!” Hij had niet, zoals John West wel gedaan had, op het stampvolle podium gelet. Zijn instructies luidden het podium te bestormen: het podium moest derhalve bestormd worden.

De voorzitter riep met een krijsende stem: „Politie! Po-li-tie!” Hij was volkomen door een paniek bevangen. De politie deed haar best uit de zijpaden naar het podium te komen.

Bloemkool Dick was, steunend op zijn handen, het podium opgesprongen. Dat was het signaal voor de amateur bokkers om op te staan. Twee van de stevigste knapen wierpen zich op Bloemkool Dick en slingerden hem naar beneden, waar hij in de armen van zijn volgelingen terecht kwam.

John West werd door ettelijke sterke armen aangegrepen. Een paar van zijn aanhangers slaagden er in op het podium te klimmen en bonden de strijd aan met Swinton's keurige, doch gespierde bende.

De politie stond machteloos. Wat er nog overgebleven was van het publiek stond op en steunde de goed geklede vechters door hun aanmoedigingen. Het toneel werd een wriemelende massa van vechtende mannen. John West's bende was in het nadeel; een groot aantal hunner werd teruggestompt en geduwd voordat ze vaste voet op het podium kregen.

De stoel waarop John West gezeten had kwam met een zware slag op de hersenpan van Bloemkool Dick terecht en hij zakte bewusteloos ineen. John West incasseerde een volmaakte straight boven zijn rechteroog en het bloed stroomde over zijn gezicht. Hij deed geen poging zich te verweren, maar trachtte uit de voeten te komen.

Swinton en zijn doodsbanige voorzitter kropen door het achtergordijn en bliezen de aftocht door de artiesten-uitgang.

De amateur bokkers van Swinton drongen hun tegenstanders ten slotte terug en van het podium af. John West zocht zijn vertrapte hoed op. Met een bloedend gezicht en toegetakelde kleren werd hij op de schouders van enkele van zijn verslagen aanhangers de zaal uitgedragen.

John West stond in het schemerduister van de vallende avond op het achtererf van zijn toto. De eerste winterse kilte was voelbaar in de lucht. Hij stond met zijn handen in de zakken van zijn overjas. Joe en de anderen waren naar huis gegaan. Ze hadden het roerende goed weggehaald. Het was afgelopen met de Carringbush toto. De voorgiften zouden niet meer afgeroepen worden en de mensen zouden zich niet meer verdringen om hun weddenschappen geplaatst te krijgen. Het prikkeldraad op de schuttingen bleef, en ook de valdeuren en de oude winkel waren intact. Cummin's Tea Shop! Hij lachte inwendig om de krijgslist die de politie bijna veertien jaar tot machteloosheid gedwongen had. Het gebeurde niet dikwijls dat hij zich liet meeslepen door zijn sentiment, maar nu zag hij weer het toneel voor zich waarop het begin van zijn opgang tot macht en rijkdom zich had afgespeeld. Hier hadden hij en Joe, en Sugar, en Piggy en ja, Mick O'Connell ook, hun eerste steunpunt gevestigd. Waar zou Mick terecht gekomen zijn? Zeker naar de goudvelden in het Westen getrokken. Jammer van Mick. Die kon nooit eerlijk zijn. En de ouwe Barney natuurlijk. John West dacht aan hen allemaal, behalve aan Jim Tracey. Ze hadden de houtstapel weggehaald. Hetzelfde hout dat daar veertien jaar gelegen heeft en we hebben er nooit een latje van verkocht. Dat moet nu wel lekker droog geworden zijn om op te stoken in de haard van mams. Hij keek naar het erf, waar hij met de anderen plannen had beraamd om de toto te heroveren, toen O'Flaherty het bezet had. Hij had zijn vesting heroverd! Maar nu trok hij er rustig uit, alleen maar om een handje vol zedeprekers. Daar kwam het op neer. Hij pakte zijn boeltje bij elkaar en trok af zonder strijd te leveren. Alleen maar omdat

ze er een Wetsontwerp door hadden gekregen. Een handje vol zedeprekers en een stukje papier dat ze de Wet ter Bestrijding van het Hazardspel noemden waren voldoende geweest om hem de aftocht te laten blazen. Maar ze moesten de wet nog uitoefenen ook! Dat was de kwestie. Wie zei dat hij ze de wet zou laten uitoefenen? Al zijn jongens zaten in de piepzak dat ze hun baantjes zouden verliezen. Maar waarom zouden ze hun baantjes verliezen? De aanvraag om te verkrijgen dat zijn pand en de City Tattersall's Club verklaard zouden worden tot speelgelegenheden zou binnenkort voor het gerecht komen, en Dave Garside zei dat het wèl zo goed was als hij de boel kalm sloot. Maar waarom zou hij dat aan de andere kant? Hij was eigenaar van het totogebouw en hij kon het City Tatt's gebouw kopen, en dan de politie tarten de wet ten uitvoer te brengen. Ja. Hij zou de toto en de club met geweld verdedigen! Dick Bradley en Arty en tientallen anderen waren er nog, die ze met het grootste plezier verdedigen zouden. Dat zou hij doen. Ze moesten maar zien dat ze Jack West er met geweld uitkregen.

Hij stak zijn borst vooruit en liep met energieke stappen naar de achterpoort, opende die, deed de grendel erop, draaide de sleutel in het slot om en liep achterom Jackson Street in.

De nacht was plotseling neergedaald op Carringbush en waar ongeziene wolken uiteengingen verschenen heldere sterren. John West wandelde in gedachten verzonken naar huis.

De volgende dag ontbood Chief Commissioner Callinan hem voordat hij zijn nieuwe plan met iemand had kunnen bespreken.

„Wou U me spreken?” zei John West, toen hij op Callinan's bureau kwam. Zijn ogen flikkerden.

„Ja,” antwoordde Callinan, terwijl hij achteloos achterover hing in zijn grote leuningstoel achter zijn gepolitoerde bureau.

Dave O'Flaherty zat naast Callinan.

„Het gaat over de toto en de club, Mr. West.” Callinan sprak op vriendelijke toon. Wat een lafbek is ie toch, dacht O'Flaherty.

„En wat wou U daarvan?” De woorden werden geuit zonder dat de lippen zich schenen te bewegen.

Callinan zat zenuwachtig aan zijn snor te frommelen en begon toen met een pennehouder te spelen. „Ik heb gezien dat U ze gesloten hebt sinds de nieuwe Wet van kracht is geworden.”

„Dat wil niet zeggen dat ik ze niet weer openen zal. Uw aanvraag dat mijn lokalen verklaard zullen worden tot speelgelegenheden zal misschien afgewezen worden op grond van het feit dat de aanvraag niet noodzakelijk is, omdat ze niet meer gebruikt worden als speelgelegenheden.”

„U beseft toch goed, Mr. West, dat wij de wet zullen toepassen wanneer U de toto of de club weer opent?”

„U zoudt ons er altijd nog uit moeten krijgen.”

Callinan was er kennelijk op gesteld dit tot een finaal en niet onvriendschappelijk onderhoud te maken. „Daarvan ben ik me bewust.”

O'Flaherty keek zijn chef strak aan. „Maak U niet bezorgd, dat we U er niet uit zullen krijgen, Mr. West. En als U ergens anders begint zullen we U er daar ook uit krijgen.”

John West richtte zijn blikken langzaam op O'Flaherty. Ze schitterden van onverzoenlijke haat. „Ik heb U er de laatste keer dat U er in getrokken bent uitgetrapt en als ik dat van zins was, zou ik het de volgende keer ook weer kunnen doen.”

„Dat zoudt U zeer zeker kunnen doen, Mr. West,” beaamde Callinan gedwee.

John West vestigde zijn blikken weer op Callinan.

„Als U de toto en de club niet weer openstelt zullen we U geen strobreed in de weg leggen,” vervolgde Callinan. Wat een prachtige blanco cheque om een misdrijf te begaan, dacht O'Flaherty.

Callinan is benauwd, dacht John West. Hem zou ik kunnen overbluffen, maar O'Flaherty...? Als die stomme bommengooier zich nou maar niet vergist had! Plotseling boog hij zich voorover naar Callinan, die een beetje terugdeinsde.

„U realiseert Uzelf toch, niet waar, dat ik iemand ben met grote macht en dat ik nooit iets vergeef of vergeet?”

Callinan kreeg een kleur en wist niet wat hij daarop zeggen moest. Dave O'Flaherty kwam tussenbeide en prikte met zijn wijsvinger in de lucht om zijn woorden klem bij te zetten. „Je moet hier niet met dreigementen aankomen, West. Als mij iets overkomt weet het departement waar het de schuldige zoeken moet. Er staan nog een paar onopgeloste misdaden in onze dossiers, en als je je niet als een brave jongen gedraagt, wordt het onderzoek misschien weer geopend.”

John West kreeg een kleur. „Stel dat ik de toto en de club weer open.”

„Ik krijg de aanvraag er zeker door,” antwoordde O'Flaherty. „En als 't me niet lukt, zal ik toch mijn maatregelen nemen. De nieuwe wet laat daarvoor ruimte genoeg over.”

„Stel dat ik ze verdedig. Stel dat ik geweld gebruik om jou en je verdomde spionnen buiten de deur te houden.”

„Weet je wat ik dan doe? Ik dacht dat je wel op dat idee zou komen.”

Callinan deed zijn mond open om te spreken, maar voordat hij tussenbeide kon komen ging O'Flaherty verder en zei, terwijl een schampere lach om zijn dikke lippen speelde: „Ik ben belast met het toezicht op het gokken in deze Staat. Als je dat doet, West, laat ik de militairen oproepen, met snelvuurkanonnen en mortieren en veeg ik de Carringbush toto en de club van de aardbodem, en jou en je bende d'r bij!”

John West bleef O'Flaherty strak aanstaren. Hij wist dat hij elk woord dat hij zei, meende.

Dagen lang bleef John West in een stadium van opgewonden ongewisheid. Hij sprak met niemand over het onderhoud. Zijn eerste reactie was geweest het vaste voornemen de strijd tot het bittere einde uit te vechten. Toen was de absurditeit van dat plan tot hem doorgedrongen. Ik ben millionair, dacht hij. Moet ik me voortdurend door de wet, de schijnheiligen, het Parlement en O'Flaherty laten opjagen? De wet jaagt andere millionairs niet op; waarom mij wel?”

Gedurende de daarop volgende weken zwenkte zijn

geest in de richting van een fundamentele wijziging van taktiek. Tot nu toe was zijn carrière een serie van hinderpalen geweest die hij te boven gekomen was. Alle belangrijke beslissingen die hij genomen had waren hem door de omstandigheden opgelegd; nu overwoog hij een vrijwillige verandering van taktiek.

Hij dacht lang na over een opmerking die Barney Robinson een paar maanden geleden gemaakt had. Op een bewering van John West, dat de V.R.C. waarschijnlijk leden van de Conservatieve Regering omgekocht had om de Wet tot Bestrijding van het Hazardspel er door te krijgen, had Barney geantwoord: „Nee, Jack. De rijken hoeven de Conservatieve politici niet om te kopen. Ze horen allemaal tot één grote familie. Snap je niet, Jack, de grootgrondbezitters en de kapitalisten kopen de politici niet om. Dat hebben ze niet nodig, omdat de grote politici in hetzelfde schuitje varen als zij. Weet je nog dat tijdens de grote 'boom' niemand niemand omkocht. De speculanten haalden de politici gewoon in hun schuitje, en noemden het toen zaken doen. De Conservatieve politici zijn zelf grootkapitalisten en ze maken de wetten ten dienste van zichzelf en van hun vrienden de millionairs. Ze blijven binnen de perken van de wet. Hun roof is door de wet gesanctioneerd!”

Barney had gelijk! Waarom zou hij niet binnen de perken van de wet blijven? Andere millionairs verdienden net zo gauw geld als hij; ze gebruikten andere methoden, dat was al. De politie viel hen niet lastig; zij behandelden de politici anders. Hij was millionair; waarom zou hij dezelfde voorrechten en dezelfde straffeloosheid voor de wet niet genieten als zij?

Een plan begon vorm aan te nemen in zijn brein. De toto en de club waren gesloten. Die konden gesloten blijven. Zijn andere ondernemingen waren wettig. Hij kon een respectabel zakenman worden binnen de perken der wet en boven de wet. Hij zou anders optreden, sluwder dan andere zakenlieden. Hij had ettelijke renbanen in zijn macht; hij zou er meer opkopen — over het hele land. Hij bezat renpaarden en hotels; hij zou er meer kopen. Hij was een promotor van bokswedstrij-

den en atletiekwedstrijden; hij zou zijn werkzaamheden als promotor uitbreiden en alle andere promotors de loef afsteken. Hij had zakenbelangen; hij zou er nog meer verwerven. Hij zou zich op de Effectenbeurs laten inschrijven en aandelen in goudmijnen kopen en aandelen in allerlei andere riskante ondernemingen.

Zijn politieke invloed zou hij steeds nodig hebben. Hij zou die uitbreiden tot alle partijen, misschien zelfs wel tot de Conservatieven. Ten slotte zou de Labour-machinerie de doorslag geven. Op een goeie dag zou de Labour Party de macht hebben in alle Parlementen van Australië en hij zou ze helpen die machtspositie te verkrijgen. Hij zou zich niet alleen met de politiek van Victoria blijven bemoeien. Zijn doel moest gericht zijn op macht in alle Staten en in het Federale Parlement. Sugar en Bob Scott konden de zaken in Victoria opknappen, en naarmate zijn zakenbelangen groter werden zou hij andere mensen in andere Staten vinden. Op een goeie dag zou hij de man zijn die de Parlementen van Australië samenstelde.

De grootse omvang van het plan bracht hem in vervoering: welk een rijkdom en macht deed het niet verwachten? Hij kon zelf de wet stellen!

De politie zou hij eveneens steeds op zijn hand moeten hebben. Zodra hij Callinan kwijt was zou hij immuun zijn. O'Flaherty kwam er nu niet op aan. De Staatssecretaris was het hoofd van de Politie van Victoria en hield bovendien toezicht op de toewijzing van de wedrennen! Op een goeie dag zou de Staatssecretaris zijn man zijn, een 'West-man'.

Ook zou hij steeds behoefte hebben aan een gewapende knokploeg, maar hij moest die anders gebruiken, meer subtiel. Hij zou er een paar aanhouden. Arthur, Dick Bradley en die jonge vent, hoe heette hij ook weer? Die bookmaker voor me is bij de rennen; een handige jongen met zijn vingers en handig met de revolver. Een opscheppertje. O, ja, Tanner, Snoopy Tanner. En dan waren er nog een paar anderen die via derden voor hem optreden konden.

Twee scherpe aanvallen op John West in de bladen in de herfst van 1907 herinnerden hem eraan dat hij de

enige millionair in Australië was die door bladen met een gevestigde reputatie aangevallen werd.

Het *Bulletin* schreef: „Het sluiten van de toto en de club behoorde het zegenrijke gevolg te hebben gehad John West te reduceren tot de positie van een opgeblazen kerel met een inkomen van een paar duizend pond per jaar, afkomstig van de belegging van zijn illegaal verworven kapitaal, en zonder een cent zogenaamde sympathie voor de arbeiders — want hun shillingen kan hij nu niet meer in zijn zak steken.”

De volgende week verscheen het eerste nummer van een geïllustreerd weekblad onder de naam de *Lone Wolf*, een uitgave van het *Bulletin*, in Melbourne. De meeste pagina's waren gewijd aan een vernietigend exposé van John West's carrière, onder de titel: WEST EN ZIJN SCHOELJES.

Het artikel begon met een van Barney's letterkundige meesterstukjes — een brief aan de pers, geschreven toen John West voor het eerst de harddraverijen annexeerde: „Tot nu toe zijn allen die gepoogd hebben de belangstelling voor de nobele sport van het draven te doen herleven door het noodlot achtervolgd, en zijn de enthousiastelingen die toegewijd zijn aan deze sport ter wille van de sport zelf, zowel als degenen die grote sommen gelds hebben gestoken in zuiver bloed en schitterende etablissementen voor de fokkerij, de wanhoop nabij gekomen. In hun dilemma hebben zij zich tot mij gewend met het verzoek of ik mij bezig wilde houden met het organiseren van harddraverijen en deze bij mijn klanten wilde introduceren, en hebben zij mij de verzekering gegeven van hun ernstige steun bij het populair maken van deze sport...”

Het artikel vervolgde: „De hierboven weergegeven advertentie van John West is een geschikte tekst om die pestilente burger en zijn werk aan de kaak te stellen. In dit artikel wordt het zoeklicht op zijn wandaden gericht. Als jeugdig arbeider in een schoenenfabriek is Jack West begonnen zijn kameraden te plunderen door clandestien als bookmaker op te treden bij de races. De behoeftige omgeving van Carringbush was steeds vol jonge en ook oudere mannen die door hun karige ver-

diensten in de verleiding kwamen een gokje te maken. Hij maakte een gokje met hen en verwierf een kapitaal op hun kosten ...”

Daar het materiaal verschaft was door O’Flaherty en geschreven was door de beste satyricus onder de journalisten van het *Bulletin*, kon het artikel rijke details van alle toto-gerechtszaken geven. Het was geïllustreerd met foto’s van John West, van het oude huis in Caringbush, waarin hij geboren was en van het herenhuis, waarin hij nu woonde.

John West las het artikel op zijn kantoor in de club met een mengeling van woede en vernedering. „West’s sluwe uitdeling van grote sommen deed hem een valse reputatie van milddadigheid verwerven, en door zijn op ijskoude berekening gebaseerde beroepen op geestelijken van invloed is hij erin geslaagd de gevoelens van sympathie van een zeker deel van de gemeenschap op een dwaalspoor te brengen. Achteloze commentatoren beschouwden West als het voorwerp van een amusant schandaal, en hielden hem verkeerdelijk voor een ware democraat, omdat hij ‘tegen de Regering’ was — een mooie democraat, die parasiteerde op het onverstand van de arbeider ...

„Jack West kon de betrouwbaarheid van zijn employé’s met evenveel vertrouwen garanderen als de Spin (in ‘De Zilveren Koning’) voelde bij het geven van getuigenis betreffende de hoedanigheden van zijn huisbedienden. ‘Mijn portier’, had Mr. West kunnen zeggen, „is in 1887 veroordeeld tot twee jaar dwangarbeid, mijn majordomo in de toto heeft een vonnis ondergaan wegens diefstal en andere kleine indiscreties, voordat hij twaalf jaar kreeg voor verkrachting van een onmondig meisje, en mijn dierbare bloedverwant die zich nuttig maakt als Manusje van alles, behoort tot ettelijke van mijn lijfwachts, die een geseling hebben ondergaan of ter dood veroordeeld zijn of beide. In dit geval was het beide, arme kerel’.”

Terwijl John West dit las verstarde zijn lichaam en Frank Lammence merkte dat zijn knokkels wit werden, zo stijf greep hij het blad vast.

„Gedurende de zes jaar daarna heeft het op oneerbare

enige millionair in Australië was die door bladen met een gevestigde reputatie aangevallen werd.

Het *Bulletin* schreef: „Het sluiten van de toto en de club behoorde het zegenrijke gevolg te hebben gehad John West te reduceren tot de positie van een opgeblazen kerel met een inkomen van een paar duizend pond per jaar, afkomstig van de belegging van zijn illegaal verworven kapitaal, en zonder een cent zogenaamde sympathie voor de arbeiders — want hun shillingen kan hij nu niet meer in zijn zak steken.”

De volgende week verscheen het eerste nummer van een geïllustreerd weekblad onder de naam de *Lone Wolf*, een uitgave van het *Bulletin*, in Melbourne. De meeste pagina's waren gewijd aan een vernietigend exposé van John West's carrière, onder de titel: WEST EN ZIJN SCHOELJES.

Het artikel begon met een van Barney's letterkundige meesterstukjes — een brief aan de pers, geschreven toen John West voor het eerst de harddraverijen annexeerde: „Tot nu toe zijn allen die gepoogd hebben de belangstelling voor de nobele sport van het draven te doen herleven door het noodlot achtervolgd, en zijn de enthousiastelingen die toegewijd zijn aan deze sport ter wille van de sport zelf, zowel als degenen die grote sommen gelds hebben gestoken in zuiver bloed en schitterende etablissementen voor de fokkerij, de wanhoop nabij gekomen. In hun dilemma hebben zij zich tot mij gewend met het verzoek of ik mij bezig wilde houden met het organiseren van harddraverijen en deze bij mijn klanten wilde introduceren, en hebben zij mij de verzekering gegeven van hun ernstige steun bij het populair maken van deze sport...”

Het artikel vervolgde: „De hierboven weergegeven advertentie van John West is een geschikte tekst om die pestilente burger en zijn werk aan de kaak te stellen. In dit artikel wordt het zoeklicht op zijn wandaden gericht. Als jeugdig arbeider in een schoenenfabriek is Jack West begonnen zijn kameraden te plunderen door clandestien als bookmaker op te treden bij de races. De behoeftige omgeving van Carringbush was steeds vol jonge en ook oudere mannen die door hun karige ver-

diensten in de verleiding kwamen een gokje te maken. Hij maakte een gokje met hen en verwierf een kapitaal op hun kosten...

Daar het materiaal verschaft was door O'Flaherty en geschreven was door de beste satyricus onder de journalisten van het *Bulletin*, kon het artikel rijke details van alle toto-gerechtszaken geven. Het was geïllustreerd met foto's van John West, van het oude huis in Carringbush, waarin hij geboren was en van het herenhuis, waarin hij nu woonde.

John West las het artikel op zijn kantoor in de club met een mengeling van woede en vernedering. „West's sluwe uitdeling van grote sommen deed hem een valse reputatie van milddadigheid verwerven, en door zijn op ijskoude berekening gebaseerde beroepen op geestelijken van invloed is hij erin geslaagd de gevoelens van sympathie van een zeker deel van de gemeenschap op een dwaalspoor te brengen. Achteloze commentatoren beschouwden West als het voorwerp van een amusant schandaal, en hielden hem verkeerdelijk voor een ware democraat, omdat hij 'tegen de Regering' was — een mooie democraat, die parasiteerde op het onverstand van de arbeider...

„Jack West kon de betrouwbaarheid van zijn employé's met evenveel vertrouwen garanderen als de Spin (in 'De Zilveren Koning') voelde bij het geven van getuigenis betreffende de hoedanigheden van zijn huisbedienden. 'Mijn portier', had Mr. West kunnen zeggen, „is in 1887 veroordeeld tot twee jaar dwangarbeid, mijn majordomo in de toto heeft een vonnis ondergaan wegens diefstal en andere kleine indiscreties, voordat hij twaalf jaar kreeg voor verkrachting van een onmondig meisje, en mijn dierbare bloedverwant die zich nuttig maakt als Manusje van alles, behoort tot ettelijke van mijn lijfwachts, die een geseling hebben ondergaan of ter dood veroordeeld zijn of beide. In dit geval was het beide, arme kerel.”

Terwijl John West dit las verstarde zijn lichaam en Frank Lammence merkte dat zijn knokkels wit werden, zo stijf greep hij het blad vast.

„Gedurende de zes jaar daarna heeft het op oneerbare

wijze verkregen geld van John West in menige Staat en bij enkele Federale verkiezingen een woordje meegesproken, niet steeds aan de winnende kant, maar onveranderlijk aan de kant waar de meeste herrieschoppers waren. West is een bezoedelaar van de politiek geworden met eigenaardige pretenties. Onlangs heeft hij bepaalde mensen als 'zijn mannen' betiteld. Toen het Labourlid Scott een bijeenkomst hield, werd het brute geweld van West's invloed gedemonstreerd op een wijze die stille ooggetuigen als humoristisch voorkwam. Als men de candidaat een onsympathieke vraag stelde kon men er op rekenen een stomp tegen zijn neus te krijgen van de naastbijzijnde Westiet. Het was een schitterende bende, die er op door Scott en andere Labourleden belegde vergaderingen geestdriftig moties van vertrouwen door kreeg.

„Sinds Thomas Callinan Chief Commissioner of Police is geworden, is de wet ter bestrijding van de duivelse speelholen in het algemeen, en van West's toto in het bijzonder, steeds meer op de achtergrond geraakt.”

In het artikel werd de bezetting van de toto, de fraude bij de Australische Wielerwedstrijd en de Caulfield Cup in details beschreven. Het gaf ook te verstaan dat John West achter de verdwijning van Arthur Stacey en het gooien van een bom in O'Flaherty's huis zat.

John West bleef voor zich uit op tafel staren. Even daarna zei Frank Lammence, die het artikel ook gelezen had, tegen hem: „Ik vind dat we dit niet gedogen mogen, Mr. West.”

Na een poosje keek John West op.

„Wat had je eigenlijk verwacht dat ik doen zou? Mijn haren uitrukken?” snauwde hij hem toe.

Lammence antwoordde niet. Hij had het gevoel of hij een zeer juiste diagnose had gemaakt van dat mannetje. Wanneer hij zo is, wacht dan op een bevel en voer het dan uit. Het bevel kwam niet.

John West snauwde weer: „Je denkt toch niet dat ik me druk maak om dat vod, hè?”

„We zouden er achter kunnen komen wie het geschreven heeft, en...”

John West bleef zwijgen. Hij had gezied van woede en

had lust gevoeld een moord te begaan, maar nu kwam de kalmte die hem hielp sterk te zijn en tot de aanval op zijn vijanden over te gaan. Maar als hij nu tot de aanval overging zou zijn hele plan in de war gestuurd worden: hij moest wachten. Na verloop van tijd zou hij al zijn vijanden wel klein krijgen. Nog even wachten en dan zou hij alle kranten tot zwijgen brengen. Nog even wachten en dan was hij de baas in het hele land. Maar hij moest eerst wachten. Het zou gekkenwerk zijn nu uit de hoek te komen en de schrijver aan te vallen, en bovendien zou het gevaarlijk zijn. Hij moest wachten. Hij zou 't ze allemaal betaald zetten als het hem gelegen kwam.

„Sta me niet aan te staren, kerel!”

„Maar ik dacht...”

„Je dacht dat ik mijn bezinning zou verliezen en iemand voor zijn kop zou schieten. Nou, dan heb je 't mis. Ik wacht mijn tijd af. Ik wacht, versta je dat?” Hij sloeg met zijn vuist op tafel. „Denk je dat dit artikel me kwaad kan doen? Ik zeg je nogmaals dat je 't mis hebt! Ik wacht m'n tijd af. Ik heb 't allemaal voor elkaar. Op de een of andere dag, en dat zal niet lang duren, zal ik de kranten tot zwijgen brengen. En dan heb ik 't heft in handen in het hele land, versta je?”

Lammence wist niet hoe hij 't had.

John West liet zich achterover zakken tegen de leuning van zijn stoel.

Na een paar minuten stilte boog hij zich weer voorover naar Lammence, en zei heel bedaard: „Frank, ga jij iedereen die je vinden kan ophalen en koop elk nummer van dat rotblad op dat nog in Melbourne over is.”

„Goed, Mr. West,” zei Lammence.

„En als ze er nog meer drukken, koop die dan ook.”

„Goed, Mr. West.”

John West bleef over de verpletterende onthulling peinen tot Lammence terug was.

Lammence kwam onzeker van zijn zaak binnen. „Ik heb Sugar er voor gespannen. Die zal alle beschikbare mensen opscharrelen en alle exemplaren opkopen.”

„Goed zo, Frank.”

Lammence stond versteld over de verandering in de

houding van zijn baas. John West was nu de vriendelijkheid en minzaamheid zelve. „We moeten ons 'n poosje koest houden, zie je,” zei hij. „Ik heb een plannetje — een schitterend plan! Ik zal je er binnenkort meer over vertellen.”

Onder de meeste verarmde en behoeftige mensen zijn er altijd wel een paar die proberen een hoop geld te verdienen op de enige manier die hun overblijft. Misschien worden ze gauwdieven, politieagenten of kwartjesvinders; misschien schrapen en sparen ze en beginnen ze een zaakje, gewoonlijk iets waar een luchtje aan is; soms ook worden ze clandestiene drankverkopers, bordelhouders, pandjeshuishouders of illegale bookmakers. Zo stond het ook met John West.

Als een van die mensen schrandere, gewetenloos en roekeloos genoeg is, kan hij rijk en zelfs schatrijk worden. Zeer zeker bestond er daartoe in Melbourne in het jaar 1893 de gelegenheid, hoewel zo iemand daar nog geen vijftig jaar later vrijwel geen kans toe kreeg, omdat echte rijkdom mettertijd in handen van minder en rijkere mensen zou overgaan.

John West had geen begrip van macht of van de drang naar macht. Niettemin was de drang naar macht sterk geworden in hem. Zijn geest tastte onzeker om tot het begrip te komen waarheen zijn levensweg hem geleid had. Hij was millionair en begon zich bewust te worden dat hij zijn belang bij de millionairs zoeken moest. Zijn macht was gelijk de hunne: het was de macht van een klasse. Hij beschikte over alle bronnen van macht waarover andere millionairs beschikten, plus nog enkele bronnen, die hij ontdekt had op de afmattende weg die hem tot de macht gevoerd had.

Zo kristalliseerde zich een nieuw plan in zijn geest om zijn macht uit te oefenen.

Dit plan werd enige dagen later bij Arthur West thuis besproken door Arthur West, Dick Bradley, Piggy en Snoopy Tanner.

Het was een eigenaardig samenraapsel. Arthur West zei: „Dat is waar wij er aan te pas komen in Jack's plan. Wat denken jullie er van?”

Piggy veegde zijn snuitachtige neus met de achterkant van zijn hand af en zei: „Lijkt me niet slecht. We kunnen tussen de bedrijven door best een paar karweitjes, berovingen en zo, opknappen.”

Tanner zat zijn nagels schoon te maken. Op het eerste gezicht leek hij niet veel meer dan een opzichtig gekleed stadsmeneertje, maar bij nadere beschouwing vielen zijn wrede ogen, die je nooit recht aankeken, je op. Al van zijn geboorte af met syphilis besmet was hij begonnen als leerjongen in een renstal, werd te zwaar om jockey te worden en begon klantenlokker bij de rennen te worden, werd daarna zakkenroller, een handige kwant als er moeilijke karweitjes op te knappen waren, maar ondertussen liet hij geen gelegenheid voorbij gaan dronken mensen uit te schudden. Hij begon als boekmaker op te treden op John West's renbanen. Hij beroofde een stuk of wat mensen als bijverdienste en toonde een bepaald genie om die beroving te organiseren. Hij was vriendelijk en minzaam, niet onbloot van moed, en een goed leider en organisator van jeugdige misdadigers.

Tanner zei: „Een uitstekend schema, kon niet beter.” Maar hij dacht: net een kolfje naar mijn hand. West zal me protegeren en ik zal dan geleidelijk een uitgebreide 'gang' onder me krijgen. Ik zal mijn werk voor West ook wel doen, maar hem als dekking gebruiken voor m'n eigen werk.

Bradley hing somber en nors over de tafel. Hij was klein, maar breed en stevig. Hij had een pafferig gezicht met wallen onder zijn ogen. Ook was zijn gezicht merkwaardig asymmetrisch, alsof de helften van twee ongelijke gezichten in het midden tegen elkaar geplakt waren. Hij was een misdadiger geworden door de ellende en de demoraliserende invloed van armoede en van een geseling die hij ondergaan had. Men zei dat hij de eerste keer dat hij veroordeeld werd onschuldig was; niemand wist daar het ware van. Nu was hij in ieder geval de gevaarlijkste man van Australië geworden, sinds hij een leidende rol was beginnen te spelen en protectie had. De anderen wachtten tot Bradley zijn mening zeggen zou. Hij bleef zwijgend zitten. Hij was iemand die een

medemens net zo vlot verminken of doodmaken zou als een bankier een hypotheek vervallen verklaart: in koelen bloede, zonder enige belangstelling voor het slachtoffer te tonen.

Dick Bradley zei niets. Dat was zo zijn manier van doen: hij zei niets, maar iedereen wist dat hij het met hen eens was.

Zo trok John West er in 1907 met Frank Lammence aan zijn zijde op uit, vast besloten de machtigste man in Australië te worden.

In dat jaar protesteerden velen van de honderd man die hij de bons gegeven had toen de toto gesloten werd er tegen, dat ze als oud vuil afgedankt waren; hij maakte zich daarover echter niet benauwd, totdat een paar van hen hem begonnen te bedreigen.

Maanden lang werd hij dag en nacht bewaakt door Piggy, Bradley en Arthur West. Hij begon zich bij het invallen van de duisternis benauwd te voelen en was bang op donkere plekken. Hij leerde de verschrikking van de bedreiging met moord kennen. Maar toen hij op een keer aangevallen werd en er een vuurgevecht ontstond tussen hem en zijn bodyguards en drie aanranders, bracht hij het er levend af.

John West bleef echter zelfs zolang zijn leven gevaar liep steeds denken aan zijn grootse plan. Hij was millionaire! Hij zou dezelfde macht hebben die andere millionairs hadden en men zou hem hetzelfde respect bewijzen, maar hij zou de machtigste van allen zijn!

EINDE VAN HET EERSTE DEEL